

วารสารภาษาปริทัศน์

ที่ปรึกษา

รศ.ดร. คุณกัญญา ธรรมมงคล
รศ. มาลินี จันทวิมล
รศ.ดร. อัจฉรา วงศ์โสธร
รศ. ภักคินี นิยมเหตุ
รศ. บัณฑิต สว่างโรธส
รศ.ดร. กาญจนา ปราบพาล
รศ.ดร. สุพัฒน์ สุกมลสันต์
รศ.ดร. กัญญาทิพย์ สิงหะเนติ

บรรณาธิการ

ผศ. ศิริพร พงษ์สุรพิพัฒน์

กองบรรณาธิการ

ผศ. เสียงทิพย์ สุขศรี
ผศ. ศุภวรรณ ลีลาวีวัฒน์
ผศ. วาวแวว โรงสะอาด
ผศ. วัลยาพร นาวิการ
อ. ปรางทิพย์ นพรัมภา
ผศ. บัณฑิต พักทองพรรณ
ผศ. อุบลรัตน์ เต็งไทรรัตน์

ฝ่ายจัดการและเผยแพร่

ผศ. จันทร์พนิต สุระศิลป์
ผศ. พุฒสุข รัตโนทยานนท์
อ. จรุญ เกน
อ. หลัทย์ กิติอำพน
อ. สุกัญญา เถรว่อง

ฝ่ายศิลปกรรมและถ่ายภาพ

นายจรวช วงศ์เหลือง

วารสารภาษาปริทัศน์

เป็นวารสารวิชาการของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เผยแพร่ ความรู้ภาษาอังกฤษตลอดจนความก้าวหน้าทางวิชาการเกี่ยวกับการศึกษาการสอนภาษาอังกฤษ
2. เผยแพร่ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเรียน การสอน ภาษาอังกฤษ ตลอดจนแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่างครูอาจารย์ภาษาอังกฤษในสถาบันต่าง ๆ
3. ส่งเสริมให้อาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิเสนองานทางวิชาการ และมีส่วนร่วมในด้านการเผยแพร่วิชาการ และให้บริการแก่สังคม

กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ คือ

ภาคต้นของปีการศึกษา
ภาคปลายของปีการศึกษา

การตีพิมพ์บทความใด ๆ ในวารสารเล่มนี้ จะต้องได้รับการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากกองบรรณาธิการ “ภาษาปริทัศน์” ก่อน

บทความในวารสารเล่มนี้ เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนแต่ละท่าน คณะกรรมการจัดทำวารสาร “ภาษาปริทัศน์” ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

วารสารภาษาปริทัศน์ ได้รับเงินสนับสนุนค่าพิมพ์จาก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทบรรณาธิการ

วารสารภาษาปริทัศน์ฉบับนี้ เน้นเรื่องการเรียนการสอน และการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป เรามีบทความพิเศษเรื่องภาษาอังกฤษในคอนเวนต์ ซึ่งให้แง่คิดเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษในอดีตซึ่งให้ผลดีในความคิดของผู้เขียน บทความทั่วไปเป็นเรื่องที่น่าสนใจเกี่ยวกับการสอนโดยใช้รายการวิทยุเป็นวัสดุการสอน และการสอนการอ่านแบบสื่อสาร ส่วนคอลัมน์ตอบปัญหาภาษาอังกฤษนั้นเป็นเรื่องการสอนแบบเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองและในบทความแลกเปลี่ยนประสบการณ์เล่าสู่กันฟัง ผู้เขียนในฐานะเจ้าของภาษาชาวอเมริกัน ซึ่งเคยเป็นอาจารย์ประจำสถาบันภาษา จุฬาฯ ได้ให้ข้อคิดบางอย่างจากประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย

สำหรับบทสัมภาษณ์ เราได้รับเกียรติจากฯ พณฯ อรุณจันทา รอดประเสริฐ เอกอัครราชทูตประจำกระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้ข้อมูลบางประการเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษที่สถาบันการต่างประเทศ และบทวิจัยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2530

ส่วนการใช้ภาษาอังกฤษนั้น เราขอเสนอบทความจากการสัมภาษณ์ น.อ. จรุง บัณฑูร ผู้อำนวยการท่าอากาศยานกรุงเทพ ฯ เรื่องภาษาอังกฤษกับการทำอากาศยานกรุงเทพ ฯ นอกจากนี้เรายังมีบทความทั่วไปเกี่ยวกับอิทธิพลของคำในภาษาต่าง ๆ ที่มีต่อคำในภาษาอังกฤษแบบอเมริกันและที่ขาดไม่ได้คือ คอลัมน์แนะนำหนังสือค่ะ

พบกับใหม่ฉบับหน้า สวัสดิ์ค่ะ

สารบัญ

บทบรรณาธิการ		หน้า
บทความพิเศษ		
ภาษาอังกฤษในคอนเวนต์	ม.ล. ศรีฟ้า มหาวรรณ	1
บทความทั่วไป		
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนโดยใช้รายงานข่าววิทยุภาคภาษาอังกฤษ : วิธีการและข้อเสนอแนะ	ปรางทิพย์ นพรัมภา	5
การสอนการอ่านแบบสื่อสาร	อรุณี วิริยะจิตรา	
อิทธิพลของคำจากภาษาต่าง ๆ ที่มีต่อคำในภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน	สรณี วงศ์เบ็ญสัจจ์	15
บทวิจัย	ภามณี ขจรบุญ	24
การอภิวิเคราะห์และการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2530	สุพัฒน์ สุขมลสันต์	29
บทความแลกเปลี่ยนประสบการณ์เล่าสู่กันฟัง		
Teaching English in Saudi Arabia	Michael Lipinski	38
บทความจากการสัมภาษณ์บุคคลที่ใช้ภาษาอังกฤษในอาชีพต่าง ๆ		
ภาษาอังกฤษกับการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย	ปิยนารถ พักทองพรรณ	41
บทสัมภาษณ์		
สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถาบันการต่างประเทศเกี่ยวกับศูนย์ภาษาต่างประเทศ แห่งสถานบันการต่างประเทศกระทรวงการต่างประเทศ	วัลยาพร นาวิการ	51
แนะนำหนังสือ	ยุพิน จันทรเจริญสิน	56
ตอบปัญหาภาษาอังกฤษ	ปรางทิพย์ นพรัมภา	62
แนะนำนักเขียน		66
แนะนำกองบรรณาธิการ		70

บทความพิเศษ

ภาษาอังกฤษในคอนเวนต์

ม.ล. ศรีฟ้า มหาวรรณ

ที่จริงแล้วน่าจะเป็น 'ศัพท์ภาษาอังกฤษในคอนเวนต์ และการเรียนภาษาอังกฤษในคอนเวนต์' มากกว่า แต่มันยาวเกินไปและฟังดูไม่ขลัง เห็นชื่อยาว ๆ จะพาลเหนื่อย แล้วเลยไม่อ่านเอาเสียเลย ผู้เขียนเป็นนักเรียนคอนเวนต์ ตั้งแต่อายุ 11 ขวบ เมื่อไปเข้าเรียนนั้น จบมัธยมหนึ่งชั้นมัธยมสองพอดี

มัธยมหนึ่งของเมื่อเกือบ 50 ปีมาแล้ว ยังเป็นระบบเก่า คือเรียนประถม 4 ปี มัธยม 6 ปี แล้วก็ชั้นเตรียมอักษรศาสตร์ หรือเตรียมวิทยาศาสตร์ ในคอนเวนต์นั่นเอง

สมัยก่อนหน้านั้นขึ้นไป แรกทีเดียว มีถึงมัธยมเจ็ด มัธยมแปด แล้วก็เลิก ดูเหมือนกระทรวงให้เลิกคงมีแค่มัธยมหก แต่ทางคอนเวนต์เพิ่มหลักสูตรวิชาครูอีกสองปี

เพิ่งจะมาเลิกวิชาครู เปลี่ยนเป็นเตรียมอักษรศาสตร์และเตรียมวิทยาศาสตร์ ตอนที่ผู้เขียนเรียนอยู่ชั้นมัธยมหก

ยังจำได้ว่า เมื่อเข้าเรียนใหม่ ๆ ทุกคนไม่ว่าครูหรือนักเรียน นั่งชั้นแถวหรือกระโปรงแดง สวมเสื้อแขนยาว คอขาวติดคอกันทั้งนั้น

แต่นักเรียนผูกเนคไทแดง สวมหมวกกะโล่ขาว ถูงเท้าขาว รองเท้าดำ ครูผูกโบว์แดงเป็นช่อใหญ่ และสวมรองเท้านสูง

ตอนนั้นยังมีนักเรียนครูอยู่ แต่งเหมือนนักเรียนทั่วไป ผิดกันตรงคอเสื้อ ไม่ผูกไท ไม่ผูกโบว์ แต่ติดดอกไม้ผ้ากลม ๆ สีแดง กล้ายดอกบานชื่น

แรกเริ่มเข้าไปก็พบศัพท์แรก ซึ่งเด็กมาจากโรงเรียนไทยออกจะงง ๆ อยู่

นั่นคือ 'แม่คำ' หรือพวกนักเรียนคอนเวนต์ทั้งหลาย ตักเรียกสั้น ๆ ว่า 'คำ' หากเป็นการเรียกขานพูดจาตัวยักขึ้นเสียงสูงนิดหน่อย เป็น 'คำ'

เช่น

“โน . . . คำ”

“เฮส . . . คำ”

และ “คำ . . . คำ . . .”

เวลาวิ่งตามเรียก “คำ”

คนใดคนหนึ่ง เพื่อจะพูดด้วย

ตอนนั้นในคอนเวนต์มีแม่ชีชาติต่าง ๆ อยู่หลายชาติ มีทั้งฟิลิปปินส์ อังกฤษ อิตาลี ฝรั่งเศส ฯลฯ พวกแม่ชีชาติต่าง ๆ เหล่านี้เรียกกันว่า ‘คำ’ ทั้งสิ้น

คำยาสต์ – ชาติฟิลิปปินส์

คำแบรี – อังกฤษปนไอริช

คำซอง – กูเหมือนจะฝรั่งเศสปนญวน

คำมัทแลนหรือแมคเคอแลน – อังกฤษแท้ ๆ

คำเซนเวียฟ – ฝรั่งเศส

คำเทอแรส เราเรียก คำทะเลส – อิตาลีปนผสมญี่ปุ่น

โฮ้ย . . . อีกมากมายหลายท่าน ล้วนแต่สหประชาชาติ แล้วก็ท่านเหล่านี้แหละ สอนภาษาอังกฤษให้พวกเราเป็นประจำท่านละหนึ่งชั้น

คำยาสต์ คุณชั้นมัธยมสอง ก็สอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมสองทั้งหมด แล้วก็ ‘เจ้าของ’ นักเรียนชั้นมัธยมสองด้วย

ระบบในคอนเวนต์สมัยโน้น ไม่เหมือนระบบเดี๋ยวนี้ ‘คำ’ ท่านไหนคุมชั้นไหน ก็เผ่ทางกางปีกปกป้องนักเรียนของตน ใครจะมาล่วงล้ำก้าเกินไม่ได้ แม้แต่ครูประจำชั้นภาษาไทย ยูจะสอนอะไรก็สอนไป แต่ยูไม่ใช่เจ้าของนักเรียน มีหน้าที่สอนอย่างเดียว ถ้าครูหรือเอ็งนักเรียน ให้แม่คนนั้นบิบน้ำตาไปฟ้อง ‘คำ’ ประจำชั้นละก็ . . . ยิ่งบังเอิญเป็นคนโปรดของ ‘คำ’ ด้วยแล้ว มีหวังห้องพัง

แต่โดยมากแล้วไม่ค่อยมีเหตุการณ์อย่างนั้น เพราะนักเรียนมักจะสนิทกับครูไทยเหมือนพี่น้อง หรือเหมือนน้ำบ้ำแม่เพราะจริง ๆ แล้ว พวกก็รับรู้เรื่องกว่า ‘คำ’ ทั้งหลาย

ตอนนั้นเราเรียกแม่ชีฝรั่งว่า ‘คำ’ หรือ ‘แม่คำ’ ที่แรกคิดว่าเป็นเพราะเครื่องแบบแม่ชีเป็นสีดำ (แต่หมวกขาว) ทว่าพวกแม่ชีคนไทยก็แต่งคำเหมือนกัน ทำไม่ไม่ยกเรียก ‘แม่คำ’ กลับเรียกว่า ‘มาเซอร์’

เอ๊ะ . . . ยังไง

มาแจ่มแจ้งเอาทีหลังว่า ‘แม่คำ’ หรือ ‘คำ’ แท้จริงแล้ว มาจากคำว่า ‘มาตาม’ หรือเดี๋ยวนี้ ยุคสระอา เป็นสระเอ ตาอเมริกัน ก็ต้องเป็น “แมเด็ม” ท่านองนั้น

ที่เรียกอย่างนั้นก็เพราะ พวกบ่าวของฝรั่งใช้คำสุภาพพูดกับนายของเขาตามแบบอังกฤษ เรียกนายเหม่ยมว่า ‘มาตาม’ เวลาตอบรับก็ “เยส . . . มาตาม” หรือ “โน . . . มาตาม”

เลยพวกเหม่ยม ตลอดจนแม่ชีฝรั่งเป็น ‘มาตาม’ กันไปหมด แต่แม่ชีไทยไม่เป็น ‘มาตาม’ กำหนดกฎเกณฑ์กันให้เป็น ‘มาเซอร์’ ซึ่งบางทีก็เรียกว่า ‘เซอร์’ เฉย ๆ

มาเซอร์หรือเซอร์มาจากภาษาฝรั่งเศส ‘เซอร์’ คือ พี่สาว ‘มาเซอร์’ พี่สาวของฉันในคอนเวนต์ คัพพัท ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศสใช้กันยุ่ง สุดแต่ถนัด

ต่อมาหลังสงคราม เปลี่ยนเป็นเรียก 'ซิสเตอร์' หมด ไม่ว่าแม่ฝรั่ง หรือแม่ช้ไทย
ที่นี้โรงเรียนภาษาอังกฤษ

ในสมัยนั้น ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และภาษาไทยแยกกันเรียนเป็นคนละส่วนคนละชั้น
ตอนเช้าก็เรียนแผนกอังกฤษเข้าห้องอังกฤษ

นักเรียนแผนกฝรั่งเศส เข้าห้องฝรั่งเศส

ต่างชั้นก็มี 'จำ' เป็นเจ้าของห้อง อำนวยการสอนคนเดียว ตั้งแต่แปดโมงครึ่งถึงสิบโมงครึ่ง

เช่น ชั้น ม. 2 เข้าห้อง ม. 2 แผนกอังกฤษ 'คำยาสต์' คุม ก็เรียกกันว่า 'ห้องคำยาสต์'

ส่วนพวกฝรั่งเศส มีไม่กี่คน แยกเข้าห้อง 'จำเซอริกา'

เรียนเฉพาะภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสถึงสิบโมงครึ่ง พักกินของว่าง กินน้ำกินท่า เปลี่ยนห้อง และ
เปลี่ยนมาเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเรียนกันต่อที่ห้องอังกฤษ พวกฝรั่งเศสต้องเดินมาสมทบเรียนด้วย

จะเล่าแต่เฉพาะเรื่องภาษาอังกฤษ เพราะผู้เขียนเป็นนักเรียนอังกฤษ

ตอนนั้นเรียนหนังสือสทาร์ริเตอร์เป็นหลัก คอนเวนต์สั่งมาจากอังกฤษให้เข้าเรียน ไม่ขาย พอจบชั้น
ก็ต้องคืน ไปเช่าเล่ม 2-3-4-5 ของชั้นที่สูงขึ้นตามลำดับ

สทาร์ริเตอร์นี้ ยังจำได้ว่าขนาดเท่าพ็อกเก็ตบุ๊กปัจจุบัน ปกหนังสือแดง หน้าปกมีรูปดาวสีทอง เรียน
สนุกเพราะมีทั้งนิทานสั้น ๆ โคลง กลอน สั้น ๆ นอกจากสทาร์ริเตอร์ อันเป็นหนังสืออ่านแล้ว ก็มีไบเบิลและ
แคททิซึ่ม (Catechism) หนังสือปจจาวิสัยช้เกี่ยวกับเรื่องพระเจ้าและคารอลิก

เรียนเป็นภาษาอังกฤษหมด 'จำ' พุดไปอธิบายไป ส่งไปเป็นภาษาฝรั่งล้วน ๆ แรก ๆ ก็รู้เรื่องบ้างไม่รู้
เรื่องบ้าง นาน ๆ เข้า ชินเข้าก็รู้เรื่อง ฟังออกพูดได้ไปเอง

อยู่โรงเรียนคอนเวนต์ ทุกคนต้องรู้จัก "ว่าเลสเซ็น" (lesson) โรงเรียนเข้าแปดโมงครึ่ง แต่ต้องถึง
โรงเรียนแปดโมง เพื่อ "ว่าเลสเซ็น"

เลสเซ็น คือ บทเรียนที่ 'จำ' กำหนดให้ไปท่องมาเพื่อว่าให้ 'จำ' ฟัง ระหว่าง 8 ถึงแปดโมงครึ่ง บางที
ก็เป็นบางตอนในไบเบิล บางทีก็ไวยากรณ์ โคลง กลอน หรือแคททิซึ่ม แล้วแต่ความพอใจของ 'จำ'

ว่าเลสเซ็นนี้สำคัญที่สุด ต้องท่องให้คล่อง พอถึงห้องเรียน ใครคล่องแล้วก็เข้าไปยืนหน้าโต๊ะตัวเบ้อเริ่ม
ของ 'จำ' บางที 'จำ' ก็ให้ท่องหมด บางทีก็ให้ท่องต่อกันไป ช้คนโน้นบ้างคนนี้บ้าง

เลสเซ็นนี้ เต็กคอนเวนต์กลัวกันมาก เพราะ 'จำ' บางคนดู หากท่องไม่ได้หรือยังไม่คล่อง เข้าไปยืน
'ว่า' เลสเซ็นละก็ บางทีโกรธตบโต๊ะผางทีเดียว เรียนตลอดปีไม่รู้ว่่าก็บ่ต่อกี่ปี ท่องเลสเซ็นกันทุกวัน วันไหน
'จำ' เกิดใจดี บอกว่า 'ทุมอโรว์ โนเลสเซ็นละก็ ดีใจ "แท้งกั้ว มาถาม" กันล้นห้อง บี้หนึ่งจะมีสักหนสองหน
ละครมะงั

เมื่อก่อนนี้ไม่เห็นความสำคัญของการท่องเลสเซ็น แอบบ่นกันว่า ให้ท่องอยู่ได้เหมือนนกแก้วนกขุนทอง
มารู้ประโยชน์ทีหลังว่า การท่องภาษาอังกฤษทุก ๆ วันนั้น ทำให้ล้นอ่อน ใ้ทั้งความคล่องและสำเนียงโดยไม่รู้ตัว

เล่าแล้วว่า ‘คำ’ นั้น เป็นสหประชาชาติ แต่ละปี ภาษาอังกฤษแม้จะแม่นยำและคล่อง แต่สำเนียงมักจะคล้อยตาม ‘คำ’ ผู้เป็นครูภาษาอังกฤษประจำชั้น

มีอยู่ปีหนึ่ง ครูประจำชั้นชื่อ ‘คำทะเลส’ (คือเทเรซา) เป็นอิตาเลียนผสมญี่ปุ่น เป็นศิลปินตีคเบียร์โน เป็นไฟ ชอบก็ทเพลงของโซแปง วาดรูปถ้วยสีน้ำก็เก่ง พุดจาโผงผางเออะอะเจ้าอารมณ์แบบศิลปินแต่ใจดี

‘คำทะเลส’ พุดและอ่าน ทุกคำที่ลงท้ายว่า ‘เฟิล’ กับ “เบิ้ล” ซึ่งโดยทั่วไปแล้วพุดและอ่านด้วยเสียงกลม ๆ ท่อลั่นกระดกนิก ๆ แต่ ‘คำทะเลส’ ท่านอ่าน ‘เปิ้ลอะ’ ‘เบลอะ’ แหม... เขียนให้เหมือนสำเนียงอ่านยากจริง ๆ

อย่าง ‘พรีนซีเฟิล’ ก็เป็น ‘พรีนซีเปิ้ลอะ’

‘เทเบิล’ ก็เป็น ‘เทเบลอะ’

คือ กล้าตัว ป กับ ล และ บ กับ ล ออกเสียง ‘เออะ’

ลูกศิษย์ก็เอาอย่าง ‘คำ’ ไปอ่านให้พ่อฟัง โคนบ่นเสียเอากระบุงโกยไม้ไหวพอรุ่งขึ้นอีกปี ‘คำ’ เป็นคนอังกฤษ ‘เปิ้ลอะ’ กับ ‘เบลอะ’ ก็หายไปเอง

บทความทั่วไป

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนโดยใช้รายงานข่าววิทยุภาคภาษาอังกฤษ : วิธีการและข้อเสนอแนะ

ปรางทิพย์ นพรัมภา

คำนำ

ในปัจจุบันนี้ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่หาได้รอบ ๆ ตัวในสังคมของผู้เรียนผู้สอน ทั้งนี้เพื่อให้บทเรียนต่าง ๆ มีลักษณะเป็นจริง สื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ วีดิโอ หรือโฮตทัศน์อุปกรณ์ รูปแบบต่าง ๆ เป็นที่นิยมนำมาใช้ในห้องเรียน อย่างไรก็ตาม ในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ยังขาดแคลน ไม่สามารถนำไปใช้ได้อย่างทั่วถึงในทุกส่วนของประเทศ ในบรรดาสื่อต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น วิทยุเป็นสื่อที่หาได้ง่ายที่สุด ประหยัดที่สุด และสะดวกที่สุด จากการศึกษารายงานของ Spain, Jamison และ Mc. Anany (1977) ได้สรุปผลว่า การนำวิทยุมาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสามารถขจัดปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการขาดแคลนทรัพยากรทั้งด้านวัสดุและด้านบุคคล นอกจากนี้แล้ว ผู้สอนสามารถรับฟังรายการภาษาอังกฤษประเภทต่าง ๆ จากสถานีที่สะดวกและเหมาะสมที่สุด

รายการภาษาอังกฤษที่ออกอากาศเป็นภาษาอังกฤษ ในประเทศไทยตามข้อมูลจาก ฝ่ายกระจายเสียงในประเทศ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

กรมประชาสัมพันธ์ กองวิทยุกระจายเสียง กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และฝ่ายวิทยุ B.B.C. สถานทูตอังกฤษประจำประเทศไทยมีดังต่อไปนี้

1. Radio Thailand รายการภาคภาษาอังกฤษของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รับฟังได้ที่ FM 97
2. รายการภาคภาษาอังกฤษของ อสมท. รับฟังได้ที่ FM 107
3. รายการเพลงและบันเทิง รับฟังได้ที่ FM 105
4. รายการภาคภาษาอังกฤษ รับฟังได้ที่ FM 95.5
5. Voice of Free Asia } รับฟังได้ที่ AM 1575
Voice of Free Asia }
6. B.B.C. World Service รับฟังได้ตั้งแต่เวลา 6.00-7.30 น. ทางสถานีวิทยุคลื่นสั้น 6.195 เมกะเฮิซหรือ 48.43 เมตร และรับฟังได้ในเวลา 16.00-0.45 น. ทางสถานีวิทยุคลื่นสั้น 9.740 เมกะเฮิซหรือ 30.80 เมตร

เนื่องจากในประเทศไทยมีสถานีที่กระจายเสียงเป็นภาษาอังกฤษหลายสถานี ผู้สอนจึงสามารถเลือก

สถานที่ออกอากาศได้ชัดเจนที่สุดเพื่อนำรายการมาสร้าง บทเรียน รวมทั้งคำนึงถึงลักษณะของรายการประจำแต่ละสถานที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ในห้องเรียนด้วย

ข้อดีข้อเสียของการนำรายการวิทยุมาใช้ในห้องเรียน

Maurice Imhoof (1985 : 21-25) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีของการนำรายการวิทยุมาใช้ในห้องเรียน ดังพอสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ข้อดีต่อผู้เรียน

1.1 ทำให้เกิดการใช้อังกฤษอย่างเต็มที่ รายการวิทยุ เช่น รายงานข่าวทำให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ทางภาษา ได้ใช้ความสามารถในการฟังสร้างความเข้าใจ และทำกิจกรรมที่กำหนดโดยผู้สอน

1.2 สร้างความแปลกใหม่และความมีชีวิตชีวาในห้องเรียน การที่ผู้เรียนได้รับฟังรายการวิทยุเป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งนี้ผู้สอนจำต้องจัดเตรียมกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อนำผู้เรียนไปสู่บรรยากาศนอกห้องเรียนแทนที่จะจำกัดให้เป็นเพียงกิจกรรมซ้ำซากในห้องเรียนดังที่ปรากฏมา

1.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ข่าวคราวความเคลื่อนไหวของชาตินั้น ๆ เมื่อผู้เรียนฟังข่าวต่างประเทศ แม้แต่ข่าวในประเทศเกี่ยวกับชาติต่าง ๆ ผู้เรียนก็ได้เรียนรู้ถึงวัฒนธรรม นิสัยใจคอ แนวความคิด คติธรรม และจิตวิทยาของชนชาตินั้น ๆ

1.4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่ ผู้เรียนจึงต้องให้ความสนใจกับรายการวิทยุที่นำมาเสนอ เพื่อสามารถนำสิ่งที่ได้รับฟังมาดำเนินกิจกรรมที่กำหนดไว้ได้

2. ข้อดีต่อผู้สอน

2.1 ผู้สอนสามารถนำรายการวิทยุมาสร้าง บทเรียนที่มีลักษณะจริง ซึ่งมีเนื้อหาเป็นสากล เช่น การสร้างบทเรียนจากรายการข่าวต่างประเทศ ในกรณีนี้ผู้สอนสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้มากกว่า บทเรียนประเภทอื่น

2.2 ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมได้หลายด้าน ทั้งด้านการฟัง การพูด การเขียน ไวยากรณ์ ทั้งนี้คำนึงถึงระดับความสามารถและความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก

2.3 ผู้สอนสามารถสร้างบทเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นการพัฒนาความสามารถในการแสดงความคิดเห็น ควบคู่ไปกับการเรียนภาษาอังกฤษ

2.4 ผู้สอนสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน อันเนื่องมาจากความเข้าสมัยของรายการวิทยุที่นำมาใช้ ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับ “ของจริง” แทนที่จะต้องคร่ำเคร่งกับตำราซึ่งห่างไกลจากวิถีชีวิตปัจจุบันของผู้เรียน

อย่างไรก็ตาม Bruce Morrison (1989 : 14-18) ได้เสนอข้อเสียหรือข้อด้อยของการนำรายการวิทยุมาใช้ในห้องเรียน ซึ่งผู้สอนควรจะสังวรไว้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสียของการนำรายการวิทยุมาใช้ในห้องเรียน

1. การรับฟังคลื่นวิทยุสถานีต่าง ๆ ในสถานที่ต่าง ๆ กัน อาจรับฟังได้ไม่ชัดเจนทำให้คุณภาพของเสียงไม่ดีเท่าที่ควร อันอาจเป็นอุปสรรคในการเรียนการสอน

2. การสร้างบทเรียนและกิจกรรม ทำให้ผู้สอนเสียแรงงานและเสียเวลาอย่างสูง ทั้งนี้เนื่องจากผู้สอนต้องอาศัยความสามารถของตนเองเป็นหลัก โดยไม่มี

คู่มือครูเป็นที่ปรึกษา ผู้สอนจำต้องกำหนดแผนการสอน เตรียมการสอน ทดลอง และปรับปรุงแก้ไข เพื่อประสิทธิภาพของบทเรียนนั้น ๆ

3. รายการวิทยุต่างๆ ยกเว้นการสัมภาษณ์ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ล้วนเป็นภาษาอังกฤษแบบเป็นพิธีการ เป็นภาษาเขียน มิใช่ภาษาพูดแบบสนทนาทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายงานข่าวเป็นภาษาเขียนระดับสูงที่นำมาอ่านออกอากาศ ทำให้ขาดอรรถรสเสียงภาษาพูดทั่วไป เช่น อาจจะไม่มีความแทรกหรือ filler ต่าง ๆ รวมทั้งสำเนียง จังหวะเน้นหนักเบา ประโยคต่าง ๆ มีสำเนียงขึ้นลงแตกต่างจากภาษาพูดทั่วไป รวมทั้งรูปแบบไวยากรณ์บางอย่างก็แตกต่างอีกด้วย เช่น การละคำนำหน้านาม หรือกริยาบางตัว อันเป็นลักษณะของการเสนอข่าวอาจสร้างความงุนงงแก่ผู้เรียนได้

4. รายการวิทยุเป็นเพียงการเสนอข้อความ ข่าวคราว หรือข้อมูลให้ผู้ฟังได้รับรู้ ดังนั้นผู้เรียนที่ฟังรายการอยู่จึงอาจรู้สึกว่าเป็นเพียง “ผู้รับ” แต่เพียงฝ่ายเดียว ผู้สอนจำต้องจัดขบวนการและบทเรียนที่เร้าใจ เพื่อผู้เรียนได้เป็น “ผู้ผลิต” บ้าง ทั้งนี้เพื่อให้มีการสื่อสารกันระหว่างผู้รับฟังและผู้เสนอรายการวิทยุ นั้น ๆ

รายการวิทยุประเภทใดควรนำมาใช้ในห้องเรียนภาษาอังกฤษ

รายการวิทยุประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข่าวใน/ต่างประเทศ ข่าวกีฬา รวมทั้งข่าวประเภทอื่น ๆ รายการเพลง สารคดี การบรรยาย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สัมภาษณ์ทนายปัญหา หรือแม่แต่โฆษณา สามารถนำมาสร้างบทเรียนได้ทั้งสิ้น Zhu (1984) ได้ทดลองเกี่ยวกับการนำรายการวิทยุมาใช้ในห้องเรียนในประเทศจีน และได้รายงานไว้ว่า รายการข่าวเป็นที่นิยมนำมา

ใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลายที่สุด และมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากรายการข่าวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นสิ่งสากลที่ผู้เรียนไม่ว่าจะอยู่ในส่วนใดของโลกสามารถได้รับรู้ เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความใคร่รู้ใคร่ศึกษา อย่างไรก็ตาม การเลือกรายการข่าวประเภทต่าง ๆ หรือวิธีการรายงานข่าวนั้น ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้สอนเองโดยผู้เขียนขอเสนอหลักการดังนี้

1. หากเป็นการเริ่มทดลองการนำข่าวมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้เรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำ ผู้สอนอาจใช้ข่าวที่รายงานโดยผู้รายงานข่าวในท้องถิ่น ซึ่งมีสำเนียงและความคล่องในการใช้ภาษาระดับเดียวกับเจ้าของภาษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนจะเข้าใจสำเนียงของผู้รายงานข่าวในกลุ่มวัฒนธรรมของชาติเดียวกัน ภาษาเดียวกัน รวมทั้งสร้างความประทับใจแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความพยายามที่จะพัฒนาภาษาอังกฤษของตน
2. หากเป็นผู้เรียนที่มีความสามารถระดับสูง ควรใช้รายงานข่าวโดยเจ้าของภาษา ทำให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับสำเนียงที่ถูกต้องในจังหวะและความเร็วที่เจ้าของภาษาใช้ในชีวิตจริงหากผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญได้ จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถทางภาษาของตนเกิดกำลังใจที่จะฝึกฝนเพิ่มเติม เพื่อนำภาษาไปใช้ได้ลักษณะอื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมอะไร และทำกิจกรรมนั้นได้อย่างไร

เมื่อผู้สอนสามารถเลือกรายการที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนได้แล้ว ก็ควรจัดเตรียมกิจกรรมในชั้นแรก ผู้สอนจะต้องจัดการบันทึกรายการวิทยุขึ้น ๆ ซึ่งในบทความนี้หมายถึงรายการข่าว รายการข่าวนั้น แม้จะเป็นข่าววิทยุ แต่มีองค์ประกอบคล้ายคลึงกับข่าวหนังสือพิมพ์ อันได้แก่ พาดหัวข่าว แหล่งข่าว บทนำเกี่ยวกับข่าวซึ่งเสนอข้อเท็จจริงสั้น ๆ เกี่ยวกับข่าว ตลอดจนเนื้อข่าว ส่วนประเภทของข่าวที่จะนำมาเสนอ

นั้น ก็อาจแยกย่อยได้เป็นหลายประเภท ได้แก่ ชาวภายในประเทศ ชาวต่างประเทศ ชาวเศรษฐกิจ ชาวกีฬา ชาวศิลปวัฒนธรรม บันเทิง พยากรณ์อากาศ แม้แต่โฆษณาอันระหว่างรายการข่าว ผู้สอนอาจใช้รายงานข่าวทุกประเภทดังที่กล่าวมาข้างต้น หากผู้เรียนมีความสามารถระดับสูง แต่ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมกิจกรรมให้เหมาะสมกับข่าวประเภทต่าง ๆ เช่น ตรวจสอบความเข้าใจข่าวในประเทศหรือต่างประเทศ การเติมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในข่าวกีฬา การเปรียบเทียบศิลปวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ซึ่งอาจได้รับฟังจากชาวศิลปวัฒนธรรม การศึกษาความเป็นไปได้ในข่าวพยากรณ์อากาศ หรือแม้แต่การแสดงความคิดเห็นคล้ายตามหรือคัดค้านเกี่ยวกับโฆษณาต่าง ๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้สอนควรคำนึงถึงระยะเวลาในการเรียนการสอนแต่ละครั้งเป็นหลัก เพื่อมิให้ผู้เรียนรู้สึก “อึดแน่น” และผู้สอนเกิดความ “กระหืดกระหอบ” เกินไปในการเรียนคาบหนึ่ง ๆ

ในการเลือกบันทึกรายการเก็บไว้ใช้นั้น ไม่ควรจะบันทึกรายการล่องหน้านานเกินไปทั้งนี้เพื่อให้ข่าวนั้น ๆ เป็นข่าวสดที่ผู้เรียนจะได้รับทราบใหม่จริง ๆ โดยมีได้เรียนรู้จากหนังสือพิมพ์หรือจากรายงานข่าวภาคภาษาไทยมาก่อน ทั้งนี้เพื่อสร้างความตื่นตัว ทำให้ผู้เรียนสนใจใคร่ติดตามเนื้อหาอย่างแท้จริง

ผู้เขียนขอเสนอกิจกรรมต่าง ๆ ที่เคยทดลองและใช้ได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษดังต่อไปนี้

1. การฟัง

การนำรายงานข่าวมาใช้ในห้องเรียนนั้น จุดประสงค์แรกคือให้ผู้เรียนได้ฟัง เมื่อฟังแล้วเกิดความเข้าใจ และนำสิ่งที่เข้าใจนั้นมาทำกิจกรรม ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทาง ดังนั้นการสร้างกิจกรรมเพื่อฝึกฝน

ทักษะการฟังนั้นจึงเป็นที่นิยมที่สุด Subramanayan (1987 : 45-50) ว่าการจัดกิจกรรมนั้นควรพิจารณาจากระดับของผู้เรียน ผู้สอนอาจช่วยผู้เรียนโดยการอธิบายศัพท์ที่เป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจของผู้เรียน รวมทั้งให้คำถามล่วงหน้า เพื่อผู้เรียนจะสามารถแยกแยะลำดับความสำคัญได้ การจัดกิจกรรมการฟังนั้น อาจแบ่งเป็นหลายลักษณะ อาทิเช่น

1.1 การฟังเพื่อจับความเข้าใจ ผู้สอนอาจปูพื้นการจับใจความสำคัญของข่าวโดยการอธิบายถึงพาดหัวข่าว บทนำของข่าว ซึ่งเสนอข้อเท็จจริงย่อ ๆ ของข่าว อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่า ไม่จำเป็นต้องจับประเด็นปลีกย่อยทุกประเด็น แต่จำเป็นต้องสามารถจับจุดใหญ่ใจความอันเป็นสาระของข่าวได้ ในการตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อข่าวนั้น ผู้สอนอาจตั้งคำถามหลายลักษณะตามความสามารถของผู้เรียน เช่น

หากเป็นผู้เรียนที่อ่อน อาจใช้ Yes/No questions หรือ True/False

หากเป็นผู้ที่เรียนเก่ง อาจใช้ Wh-questions เพื่อทดสอบดังต่อไปนี้

- What is happening ?
- Who is doing it ?
- Where is it happening ?
- When is it happening ?
- Why is it happening ?

ผู้สอนอาจใช้ลักษณะคำถามเป็น Multiple Choice ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องตามเนื้อหาของข่าว โดยกำหนดตัวเลือกไว้ให้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ฟังสามารถหาคำตอบได้ระหว่างที่ฟังข่าวนั้น ๆ

1.2 การฟังเพื่อจดโน้ตย่อ ผู้สอนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อข่าวและให้ผู้เรียนจดโน้ตย่อซึ่งเป็นคำตอบของคำถามนั้น ๆ โดยอาศัยจากเนื้อหาของข่าวที่กำหนด

ให้ฟัง ซึ่งคำถามเหล่านี้ก็เป็นจุดใหญ่ใจความของข่าว ช่วยให้ผู้เรียนจับใจความของข่าวได้ง่ายขึ้น และสามารถนำไต่ย่อยที่จดได้นั้นมาเขียนเพิ่มเติม เป็นลักษณะการเขียนรายงานเพื่อเสนอในลำดับต่อไป

2. การพูด อาจฝึกฝนการพูดเป็น 2 ลักษณะ

2.1 การฝึกออกเสียง ผู้รายงานข่าวที่เป็นเจ้าของภาษาสามารถเป็นแบบอย่างในการออกเสียงที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนได้ อย่างไรก็ตาม ผู้สอนควรชี้เปรียบเทียบภาษาอังกฤษแบบ British English และ American English เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเห็นความแตกต่างได้

2.2 การสร้างกิจกรรมประเภทอภิปรายออกความเห็น การแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาพูดนี้อาจจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลังจากที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการฟังแล้ว ขอยกตัวอย่างเช่น รายงานข่าวเกี่ยวกับความวุ่นวายในประเทศจีนเมื่อเร็ว ๆ นี้ สามารถนำมาจัดกิจกรรมประเภทอภิปรายออกความเห็นได้เหมาะสมที่สุด เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์นั้นอยู่ในวัยเดียวกับผู้เรียน มีสถานภาพเดียวกับผู้เรียน ความคิดเห็นตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกของคนกลุ่มเหล่านี้ คล้ายคลึงกันนั้น เหตุการณ์จึงสามารถสร้างอารมณ์ร่วมและช่วยให้ผู้เรียนได้เสนอความคิดเห็นในแง่ต่าง ๆ ได้ดี เมื่อผู้สอนให้ผู้เรียนฟังรายงานข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ในประเทศจีนแล้ว ก็อาจถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์จากผู้เรียน สาเหตุและผลที่จะตามมา ผลต่อจีนเอง รวมทั้งผลกระทบต่อนานาชาติ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนวิจารณ์นโยบายการเมืองของจีนเปรียบเทียบกับนโยบายของนานาประเทศต่อจีน คำถามเหล่านี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นโดยอาศัยพื้นฐานจากเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้น ผู้สอนควรตระหนักว่า กิจกรรมนี้มุ่งเน้นเรื่องเนื้อหาและการเสนอความคิดเห็นเป็นภาษาพูด ผู้สอนควรกระตุ้นให้เกิดความคล่องในการใช้ภาษามากกว่าความถูกต้องแม่นยำ ผู้สอนจึงจำต้องละเอียดหรือเพิกเฉยต่อข้อ

ผิดพลาดทางไวยากรณ์ และห้ามผู้สอนขี้จ้วงหวะหรือแก้ไขการเสนอความคิดของผู้เรียน เนื่องจากเป็นการหยุดยั้งความพยายามที่จะใช้ภาษาที่เรียนมาในการเสนอความคิดเป็นภาษาพูด (Rivers : 1972)

อย่างไรก็ตาม การรายงานข่าวอาจมีหลายลักษณะ อาจเป็นการรายงานข่าวโดยเสนอข้อเท็จจริงล้วน ๆ หรือการรายงานข่าวที่สอดแทรกบทวิเคราะห์วิจารณ์ของผู้รายงานข่าวเอง ผู้สอนจึงอาจเลือกรายงานข่าวลักษณะที่กล่าวในลำดับหลัง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดแยกแยะข้อเท็จจริงและการแสดงความคิดเห็นโดยอาจจัดให้มีการอภิปรายและแบ่งหมวดหมู่ให้เห็นอย่างชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และวิเคราะห์ว่าเหตุใดผู้รายงานข่าวจึงแฝงความคิดเห็นนั้น ๆ ไว้ ซึ่งก็เป็นลักษณะหนึ่งของการสร้างกิจกรรมประเภทอภิปรายออกความเห็น

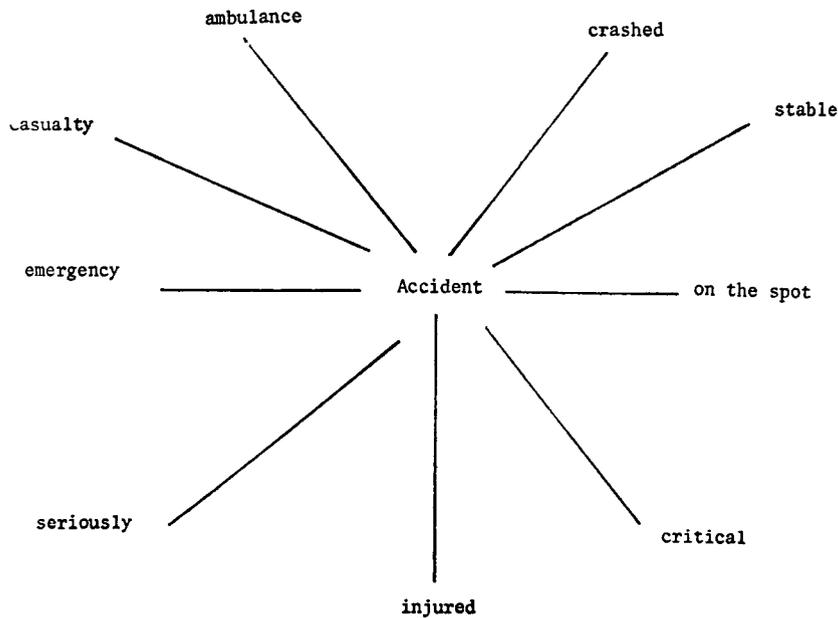
3. การเรียนรู้เรื่องคำศัพท์

3.1 เรื่องคำที่เกิดขึ้นร่วมกับคำอื่น (Collocation) Brown (1980) กล่าวว่า "Words do not occur in isolation" คำต่าง ๆ ย่อมไม่ปรากฏอยู่โดด ๆ มันย่อมเกิดขึ้นร่วมกับคำอื่น ดังนั้น ย่อมต้องเรียนรู้ลักษณะของคำที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ด้วย ดังนั้นเมื่อสอนคำศัพท์ใดกับผู้เรียนก็ควรเชื่อมโยงไปสู่การใช้คำนั้นๆ ในลักษณะต่างๆ ทั้งในรูปนาม คุณศัพท์ วิเศษณ์ หรือแม้แต่บุพบทที่ใช้กับคำนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำศัพท์ใหม่นั้นไปใช้ในสถานการณ์อื่นนอกจากที่ปรากฏอยู่ในรายงานข่าวที่ได้ฟังนั้น

3.2 กลุ่มคำ (cluster) การสร้างกิจกรรมเพื่อสอนคำศัพท์อีกประเภทหนึ่งคือการใช้กลุ่มคำโยงไปสู่คำศัพท์ประเภทเดียวกัน เช่น กลุ่มคำศัพท์เรื่องอุบัติเหตุ มักจะปรากฏอยู่ด้วยกันเสมอ ๆ ซึ่งผู้เรียนอาจจะเคยเรียนรู้ศัพท์เหล่านั้นแล้ว แต่อยู่ในลักษณะกระจัด

กระจาย ดังนั้น การเสนอคำศัพท์ประเภทนี้อาจจะช่วย
จัดหมวดหมู่คำรวมทั้งสามารถนำมาใช้ได้จริง ๆ ไม่ใช่

เพียงรู้ความหมายเท่านั้น ยกตัวอย่างกลุ่มคำ accident
ผู้สอนอาจโยงไปสู่คำอื่น ๆ ได้ดังนี้

กลุ่ม Cinema อาจโยงไปสู่ lead role, oscar, screen,
hit, flop

กลุ่ม Popular music โยงไปสู่ pop chart, superstar,
top twenty

กลุ่ม economic โยงไปสู่ boom, slump, in the red,
invisible exports/imports

เมื่อผู้สอนสามารถโยงคำศัพท์ประเภทเดียวกัน
ให้ผู้เรียนได้ ก็จะเป็นการเพิ่มจำนวนคำศัพท์ที่มี
ประโยชน์ให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนอาจเลือกคำที่เกิดซ้ำ ๆ
กันในกลุ่มต่าง ๆ มาสร้างแบบฝึกหัดเสริมเพื่อให้ผู้เรียน
สามารถใช้คำศัพท์นั้นได้อย่างแท้จริง

4. การเขียน การจัดกิจกรรมการเขียน อาจ
แบ่งเป็นลักษณะดังนี้

4.1 การเติมคำหรือข้อความให้สมบูรณ์ ใน
กรณีที่ผู้สอนต้องการให้ความสำคัญแก่รายงานข่าวส่วน
ใดเป็นพิเศษ ก็อาจออกแบบกิจกรรมให้เป็นแบบเติม
คำหรือข้อความเพื่อให้ผู้เรียนติดตามข่าวส่วนนั้นโดย
ละเอียด และสามารถนำข้อมูลของข่าวมาเติมข้อความ
ให้ถูกต้องได้ หากกลุ่มผู้เรียนมีความสามารถทางภาษา

ระดับต่ำ อาจเป็นการเติมคำเดียวโดด ๆ ลงในช่องว่าง
หากผู้เรียนมีความสามารถสูง อาจให้เติมกลุ่มคำ หรือ
ประโยคให้สมบูรณ์ ซึ่งเป็นการฝึกฝนทั้งด้านคำศัพท์
ไวยากรณ์ ในการเติมกลุ่มคำหรือประโยคให้สมบูรณ์
ถูกต้อง

4.2 การเติมคำหรือข้อความลงในแผนที่
และการสรุปย่อความ หากเป็นรายงานข่าวเกี่ยวกับสถานที่
ที่อำเภอ ตำบล หรือประเทศต่าง ๆ ผู้เขียนอาจร่างแผนที่
ไว้ให้ แล้วให้ผู้เรียนเติมสถานที่ให้ถูกต้องโดยอาศัย
รายละเอียดจากข่าวที่เสนอให้ฟัง ยกตัวอย่างเช่น การ
ลุกฮือขึ้นประท้วงในมณฑลต่าง ๆ ของจีน การระเบิด
ของโรงงานผลิตอาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งทำให้มลภาวะแผ่
กระจายไปในส่วนต่าง ๆ ของโลก หรือการรายงาน
พายุกรดอากาศ ในลักษณะนี้จะเอื้อให้ผู้เรียนจัด
กิจกรรมประเภทการเติมคำหรือข้อความลงในแผนที่
และเมื่อผู้เรียนสามารถระบุตำแหน่งสถานที่ได้ถูกต้อง
ผู้เรียนอาจจะเสริมด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปย่อของข่าว
ที่เกี่ยวข้องที่ผู้เรียนได้ฟังมา ในกรณีนี้เป็นการผสม
ทักษะการฟังเข้ากับการเขียนอย่างสอดคล้องยิ่ง

4.3 การปรับปรุงแก้ไขภาษา ในส่วนนี้ ผู้สอนอาจสร้างแบบฝึกหัดซึ่งมีพื้นฐานข้อมูลจากข่าวที่เสนอให้ผู้เรียนฟัง โดยในแบบฝึกหัดนี้มีข้อผิดพลาด ก) ด้านเนื้อหา ข) ด้านไวยากรณ์ เมื่อผู้เรียนได้ฟังข่าวก็ต้องพยายามหาข้อผิดพลาดเหล่านั้นและแก้ไขให้ถูกต้องเป็นภาษาเขียนที่สละสลวย กิจกรรมนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่ฟังเข้ากับสิ่งที่อ่าน และแปรรูปออกมาเป็นภาษาเขียนซึ่งเป็นการผสมผสานของทักษะทั้ง 3

4.4 การเขียนรายงานข่าว ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนทำโน้ตย่อเกี่ยวกับข่าวที่ฟังมา และนำโน้ตย่อนี้มาขยายเขียนเป็นรายงานข่าวทั้งได้กล่าวมาแล้วในเรื่องกิจกรรมการฟังข้อ 1.2 ผู้เรียนอาจรายงานข่าวสั้น ๆ หน้าชั้นเรียนหรืออาจรายงานข่าวเป็นคู่ ๆ ซึ่งถือเป็นกิจกรรมแบบคู่ โดยผู้เรียนคนหนึ่งอาจจะสอบถามเกี่ยวกับข่าวนั้น และให้ผู้รายงานข่าวได้แถลงข่าวนั้น ๆ กิจกรรมนี้เป็นการกระตุ้นให้เกิดการสนทนา มีทั้ง ผู้พูดและผู้ฟัง ซึ่งจะได้ประโยชน์จากงานเขียนชิ้นนั้น ๆ ทั้งสองฝ่าย

เมื่อผู้สอนสามารถเลือกข่าวที่เหมาะสม และกำหนดกิจกรรมไว้คร่าว ๆ ได้แล้วผู้สอนก็จะนำข่าวนั้น ๆ มาดำเนินการใช้ให้เป็นประโยชน์ในห้องเรียน ในลำดับแรกขอยกตัวอย่างการนำข่าววิทยุมาใช้ฝึกทักษะการฟัง ผู้สอนจำต้องมีจุดหมายที่แน่นอนว่า จะนำรายงานข่าวนั้นมาเพื่อพัฒนาทักษะการฟังอย่างเดียวหรือนำรายงานข่าวนั้นมาเป็นบทเรียนเพื่อก้าวไปสู่ความสามารถทางภาษาตัวอื่น ๆ อาทิเช่น การพัฒนาคำศัพท์ หรือไวยากรณ์ เป็นต้น ผู้สอนควรคำนึงถึงทักษะอื่น ๆ ที่ควรได้รับการพัฒนาควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้

ขึ้นอยู่กับวิจารณ์ของผู้สอนแต่ละคน โดยคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

ลำดับในการจัดกิจกรรมฝึกความสามารถในการฟัง

Richards (1983 : 223) ได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับขบวนการเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษดังนี้

1. ผู้สอนจะต้องกำหนดลักษณะรูปแบบของภาษา (discourse type) ที่ใช้ในส่วนของการฟังนั้นให้แน่นอน

2. ผู้เรียนเมื่อฟังข้อความนั้น ๆ ในกรณีนี้ เป็นการรายงานข่าว ผู้เรียนก็จะสามารถใช้ความรู้เดิมที่สังสมจากประสบการณ์มาช่วยในการทำความเข้าใจข่าวนั้น ๆ

3. ผู้เรียนสามารถสรุปวัตถุประสงค์ของผู้พูดได้โดยอาศัยการอ้างอิงกับสถานการณ์นั้นหรือใช้ความรู้เดิมดังกล่าวข้างต้นผนวกกับความรู้ทางภาษาศาสตร์เป็นส่วนประกอบ

4. การเสนอข้อมูลแก่ผู้ฟังแต่ละครั้งจะเสนอทีละน้อยสะสมอยู่ในความทรงจำระยะสั้นเพื่อผู้ฟังจะได้จดจำและตอบโต้ได้ถูกต้อง

จากหลักการข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่า การสอนการฟัง ควรกำหนดรูปแบบของภาษาเป็นลำดับแรก จากนั้น จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการฟังว่าเป็นการฟังเพื่อจับใจความหลัก หรือฟังเพื่อตีความหมาย ในกรณีที่เป็นการฟังรายงานข่าว ผู้เรียนต้องจับให้ได้ว่า ข่าวนั้นเป็นข่าวประเภทใด มีความหมายอะไร และมีความมุ่งหมายอย่างไรเป็นลำดับแรก ส่วนการวิเคราะห์หรือพิจารณาปลีกย่อยองค์ประกอบแต่ละส่วนอาจจะดำเนินการในลำดับต่อไป

วิธีการและขั้นตอน

เพื่อให้กิจกรรมสอดคล้องกับหลักการดังกล่าว ผู้เขียนขอเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นต้น โดยยกตัวอย่างจากรายงานข่าวเกี่ยวกับการเดินขบวนของนักศึกษาในฮ่องกงประจำวันจันทร์ที่ 29 พฤษภาคม 2532 ดังนี้

Hong Kong (Reuter, AP)- Half a million people marched through Hong Kong yesterday, giving a ringing endorsement of China's pro-democracy movement despite the apparent defeat of reformist Communist Party leaders in Peking.

The march, that stretched for eight km through the streets, crowned a week of unprecedented popular rallies in the British colony.

Professionals, students, shop workers and officials joined the march beneath banners demanding democracy in the colony's giant northern neighbour and mocking hardline Premier Li Peng.

In Taiwan, an estimated 20,000 people demonstrated in the country's two largest cities yesterday to support the democracy movement in China.

About 10,000 students, movie stars and retired servicemen, shouting slogans supporting the mainland students, marched in a park in downtown Taipei, carrying banners proclaiming "Inseparable blood relationship and "long live freedom and democracy."

"The students in Peking are fighting for the future of all Chinese," veteran actor Sun Yueh told the gathering in a speech.

In the United States, about 500 protesters demonstrated outside the Chinese consulate in Los Angeles and about 300 people gathered in St Paul, Minnesota, to support the protests in China.

ขั้นตอนที่ 1 ให้ผู้เรียนได้ฟังข่าวนี้ และระบุว่า เป็นข่าวประเภทใด เช่น ข่าวในประเทศ ต่างประเทศ ข่าวการเมือง ข่าวกีฬา หรือ

ข่าวบันเทิง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกฝนความสามารถในการแบ่งประเภท ลักษณะรูปแบบ ของภาษาที่นำมาใช้ สำหรับข่าวที่เสนอมาให้ผู้เรียนก็ต้องระบุให้ได้ว่า เป็นข่าวการเมืองต่างประเทศ

- ขั้นตอนที่ 2**
- ผู้เรียนทำนายเนื้อหาของข่าว
 - ผู้เรียนฟังข่าวอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบว่าการทำนายข่าวนั้นถูกต้องหรือไม่
 - ผู้เรียนฝึกเขียนพาดหัวข่าว โดยอาศัยเนื้อหาความจากข่าวที่ได้ฟังมา

ในขั้นตอนนี้ ผู้เขียนได้ใช้ประสบการณ์ของผู้เรียนในการสร้างความเข้าใจข่าวนั้น ๆ โดยไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับรายละเอียดปลีกย่อยของข่าว นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้ฝึกทักษะย่อย คือ การหาหัวข้อเรื่องของข่าวนี้ ๆ ว่าเป็นการเดินขบวนของจีนในฮ่องกงเพื่อสนับสนุนนักศึกษาในจีน ดังนั้น พาดหัวข่าวของข่าวจึงควรเป็น Huge March in HK for Peking Students

- ขั้นตอนที่ 3** การฝึกหัดเรียงลำดับเหตุการณ์ แยกเหตุและผล รวมทั้งหาความเชื่อมโยงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในข่าวนั้น

ในลำดับนี้ ผู้สอนอาจจัดกิจกรรมเพื่อตรวจสอบความสามารถในทักษะปลีกย่อยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เช่น ผู้เรียนอาจต้องกรอกตาราง หรือแผนผังเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือแผนภูมิแสดงเหตุและผลที่เกี่ยวข้องต่อกัน

จากข่าวที่ยกตัวอย่างข้างต้นเกี่ยวกับการเดินขบวนประท้วง ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนลำดับเหตุการณ์ของการประท้วง ซึ่งเริ่มแรกในประเทศจีน แล้วแผ่ขยายไปสู่ชาวจีนในประเทศต่าง ๆ อาทิเช่น ฮ่องกง ไต้หวัน

ตลอดจนรัฐต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา รวมทั้งอาจให้ผู้เรียนแสดงเหตุของการเดินขบวนในประเทศจีนเปรียบเทียบกับกรเดินขบวนในประเทศอื่น ๆ ในลำดับนี้ ผู้สอนอาจสอดแทรกกิจกรรมการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับการเดินขบวนครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาเรื่องภาษา ผู้สอนอาจสร้างกิจกรรมเพื่อฝึกฝนด้านโครงสร้างภาษา ฝึกการใช้ศัพท์ ผู้สอนอาจนำเนื้อหาเวลานั้นมาและสร้างแบบฝึกหัดเติมคำในช่องว่าง หรืออาจเขียนสรุปย่อข่าวใหม่ โดยเว้นช่องว่างให้ผู้เรียนเติมคำศัพท์ หรือไวยากรณ์ที่ถูกต้องจากข่าวที่ยกตัวอย่างข้างต้น คำศัพท์ที่ควรจะทดสอบ อาทิ เช่น คำว่า march, democracy, slogan, support, demonstrate, protest ผู้สอนควรจะผูกประโยคใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเติมคำเหล่านี้ในประโยคหรือในบทสรุปข่าวที่ผู้เขียนจัดทำไว้ให้ นอกจากนี้ ผู้สอนก็อาจอธิบายเกี่ยวกับลีลาการเขียน รวมทั้งไวยากรณ์ การแยก main-verb จาก participle phrase เช่นในประโยค "About 10,000 students, movie stars and retired servicemen, shouting slogans supporting the mainland students, marched in a park in downtown Taipei ซึ่งผู้เรียนจะเห็นโครงสร้างภาษาลักษณะนี้แทบจะตลอดข่าวบทนี้ ผู้สอนควรจะนำประโยคเหล่านี้มาอธิบายเกี่ยวกับการใช้ main verb

ขั้นตอนที่ 5 ผู้เรียนร่วมกันผลิตข่าววิทยุ โดยได้เนื้อหาจากการทำนายข่าวในขั้นตอนที่ 2 ผสมกับโครงสร้างภาษาที่เรียนมาในขั้นตอนที่ 4 กิจกรรมในลำดับนี้เป็นการเสริมสิ่งที่เรียนมาในขั้นตอนต่าง ๆ ให้แน่นขึ้น และเป็นการผสมผสานทักษะการฟังเข้ากับทักษะอื่น ๆ

บทสรุป

จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำบทเรียนจากรายงานข่าววิทยุนี้ ผู้เขียนขอยืนยันว่าผู้สอนภาษาอังกฤษจะได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ หากรู้จักนำมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตน แม้ว่าการเตรียมบทเรียนประเภทนี้จะเหนื่อยยากมาก แต่ก็มีประโยชน์อย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถนำมาดัดแปลงใช้ได้กว้างขวาง เป็นสิ่งที่ทันสมัยที่สร้างความกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับภาษาพูดจริง ๆ เป็นการเตรียมผู้เรียนให้สามารถไปแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการฟังข่าวในชีวิตจริง โดยไม่ต้องมีครูคอยกำกับให้คำแนะนำ และเป็นการผสมผสานทักษะการฟังเข้ากับทักษะอื่น ๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟังทั้งโดยส่วนตัว และร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ในการฟัง ไม่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำกิจกรรม เพราะมิใช่การทดสอบใด ๆ นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งแปลกใหม่ ทำทลายความสามารถ และทำให้ผู้เรียนได้เห็นประโยชน์ของการนำภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง

บรรณานุกรม

- Brown Dorothy F. "Eight Cs and a G. Guidelines for Vocabulary Teaching." *RELC Journal* Supplement No. 3. (1980) : 1-17.
- Imhoof Maurice. "Teaching English by Radio." *English Teaching Forum* 23 : 3. (1985), 21-25.
- Morrison Bruce "Using News Broadcasts for Authentic Listening Comprehension." *ELT Journal* 43 : 1. (1989), 14-18.
- Rivers, W. *Speaking in Many Tongues: Essays in Foreign Language Teaching*. Rowley Mass: Newbury House Inc., 1972.
- Richards J.C. "Listening Comprehension." *TESOL Quarterly* 17 : 2 : (1983), 219-40.
- Spain Jamison and Mc. Anany, eds. *Radio for Education and Development : Case Studies* (World Bank Staff Working Paper No 266) 2 vols. (Washington D.C. The World Bank (1977).
- Subramaniam N. "The Radio News as a Resource for Language Learning." *Guidelines* 9 : 1. (1987), 45-50.
- Zhu Jiaju "Making Use of New Broadcasts." *ELT Journal* 38 : 4. (1984), 242-7.

การสอนการอ่านแบบสื่อสาร

อรุณี วิริยะจิตรา
สรณี วงศ์เบญจจักษ์

การสอนการอ่านที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับบทเรียนและวิธีการเรียนการสอน บทเรียนและวิธีการเรียนการสอนที่ดีต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีและ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ ส่วนประกอบต่างๆของบทเรียนแต่ละบทตลอดจนเทคนิควิธีการสอนในแต่ละบทเรียนควรมีเหตุผลสนับสนุนว่าเหตุใดจึงควรมีและควรเป็นเช่นนั้น ดังนั้นผู้เขียนบทเรียนจึงจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อนำมาประยุกต์ใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างบทเรียนและในวิธีการใช้บทเรียนนั้นๆ

บทเรียนและวิธีการสอนการอ่านที่ผู้เขียนได้สร้างขึ้นโดยอ้างอิงทฤษฎีและแนวคิดดังต่อไปนี้ คือ

1. ทฤษฎีการอ่านเพื่อการสื่อสาร (Communicative Reading Theory)
2. แนวคิดการเรียนการสอนที่มีศูนย์กลางที่การเรียนรู้ (Learning-Centred Approach)

โดยจะขออธิบายถึงทฤษฎีและแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นโดยสังเขป ตลอดถึงการนำทฤษฎีและแนวคิดทั้งสองนี้ไปประยุกต์ใช้สร้างแนวทางในการสร้างบทเรียนและวิธีการเรียนการสอน

1. ทฤษฎีการอ่านเพื่อการสื่อสาร

การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสาร ดังนั้นการสอนการอ่านจึงควรมุ่งเน้นให้นักเรียนมีสมรรถ

วิสัยในการสื่อสารทางด้านการอ่าน การมีสมรรถวิสัยในการสื่อสารทางด้านการอ่านคือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจข้อความที่ได้อ่านและสามารถนำข้อความที่อ่านเข้าใจนี้ไปใช้ประโยชน์ได้

เนื่องจากจุดประสงค์ของการเรียนการสอนการอ่านเพื่อการสื่อสาร คือ การให้นักเรียนมีสมรรถวิสัยในการอ่านเพื่อที่จะนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงการอ่านในชีวิตประจำวันก่อน เพื่อที่จะได้หลักการมาใช้ในการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษแบบสื่อสาร

อ่านทำไม

ในชีวิตประจำวันเราอ่านเพราะเรามีเหตุผลในการอ่าน White (1981) กล่าวว่าเราอ่านเพื่อหาข้อมูลที่อยู่ในรูปของตัวเขียน ข้อมูลนี้หมายถึงเนื้อหาที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เนื้อหาที่เพิ่มพูนปัญญาและเนื้อหาที่สร้างความบันเทิง เช่น เราอ่านฉลากยาเพื่อที่จะได้เรียนรู้วิธีการใช้ยาชนิดนั้นได้อย่างถูกต้อง เราอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเพิ่มพูนปัญญา เราอ่านนิยายเพื่อความบันเทิง เป็นต้น

เนื่องจากการอ่านทุกครั้งในชีวิตประจำวันมีจุดมุ่งหมาย ด้วยหลักการนี้ในการสอนการอ่านจึงควรให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านทุกครั้งโดยการสร้างวัตถุประสงค์ในการอ่านให้นักเรียน และเพื่อให้การอ่าน

บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ควรเป็น วัตถุประสงค์ที่ปฏิบัติได้ การปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ อาจทำได้ทั้งในขณะที่อ่านหรือเมื่อการอ่านสิ้นสุดลงแล้ว และเนื่องจากการอ่านจริงเราจะอ่านเพื่อหาข้อมูลหรือ เนื้อหา ดังนั้นในการเรียนการสอนการอ่านจึงควร มุ่งเน้นให้นักเรียนค้นหาเนื้อหาหรือความหมายของข้อความที่อ่าน ไม่ใช่อ่านเพื่อเรียนรู้ตัวภาษาที่ใช้ในการ เขียน (Morrow : 1918)

เนื่องจากการในชีวิตประจำวันเรามีจุดมุ่งหมายหลาย ๆ อย่างในการอ่าน ดังนั้นบทเรียนที่นำมาให้นักเรียนอ่าน จึงควรมีเนื้อหาและอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ สร้างวัตถุประสงค์ในการอ่านได้หลาย ๆ แบบเหมือน เช่นในชีวิตประจำวัน

ในชีวิตประจำวันก่อนการอ่านเราอาจได้ฟังหรือ พูดยังเรื่องราวที่จะอ่านก่อน หรือเมื่ออ่านได้ข้อมูลที่ต้องการแล้ว ส่วนมากเราจะนำข้อมูลนี้ไปใช้พูดหรือ เขียน (Grellet : 1981) ด้วยหลักการนี้การเรียนการสอนการอ่านจึงไม่ควรแยกทักษะการอ่านออกจากทักษะ อื่น ๆ ควรจะมีการผสมผสานกันระหว่างทักษะตาม ลักษณะที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน เช่น อ่านแล้วจด โน้ตย่อ อ่านแล้ววิจารณ์หรือพูดถึงเรื่องราวก่อนการ อ่าน เป็นต้น ทักษะที่นำมาเสริมกับทักษะการอ่านนี้ อาจเกิดขึ้นก่อนการอ่าน ขณะอ่านหรือหลังการอ่านก็ได้

อ่านอะไร

ในชีวิตประจำวันเราสามารถเลือกอ่านสิ่งที่เราต้องการอ่านได้ ส่วนมากแล้วเราจะเลือกอ่านเฉพาะสิ่งที่น่า สนใจ และ/หรือมีประโยชน์แก่เรา (Harmer : 1983) บุคคลแต่ละเพศ แต่ละวัย แต่ละสิ่งแวดล้อม แต่ละ ความต้องการ ก็มีสิ่งที่ตนเห็นว่าน่าสนใจ และ/หรือ เป็นประโยชน์ต่างกันไป นอกจากนี้ในชีวิตประจำวัน ส่วนมากแล้วเราจะอ่านเฉพาะสิ่งที่เราอ่านแล้วเข้าใจได้ สิ่งที่อ่านแล้วเข้าใจได้นี้ก็ขึ้นอยู่กับวิธีการเขียน เนื้อหา และภาษาที่ใช้เขียน

ด้วยหลักการนี้ ในการสอนการอ่านเรื่องราวที่น่า มาให้นักเรียนอ่านควรจะน่าสนใจ และหรือมีประโยชน์ ต่อนักเรียนในชีวิตประจำวัน หรือในการประกอบอาชีพ หรือในการศึกษาต่อ ถ้าคิดว่านักเรียนอาจไม่สนใจเนื้อ หาที่นำมาให้อ่านมากนัก ก็ควรหาทางกระตุ้นให้นักเรียน สนใจสิ่งที่อ่านเสียก่อน นอกจากนั้นเรื่องราวที่น่า มาให้นักเรียนอ่านควรจะต้องอยู่ในระดับที่นักเรียนอ่านเข้าใจ มีคำศัพท์รูปแบบประโยค และวิธีการเขียนที่นักเรียน สามารถเข้าใจได้ หากคิดว่าอาจมีคำศัพท์ รูปแบบ ประโยค หรือวิธีการเขียนที่จะเป็นอุปสรรคในการอ่าน ก็ควรนำสิ่งที่คิดว่าจะเป็นปัญหาขึ้นมาสอนหรืออธิบายให้ เข้าใจก่อนการอ่าน

เนื่องจากสารที่อ่านในชีวิตประจำวันมีมากมาย หลายชนิด ดังนั้นจึงควรหาสารชนิดต่าง ๆ เหล่านี้ทั้ง สารจริง (authentic text) และสารที่เหมือนจริง (simulated authentic text) มาให้นักเรียนได้ฝึกอ่านเพื่อ เตรียมนักเรียนในการอ่านจริง เพื่อที่นักเรียนจะได้เห็น ประโยชน์ของการเรียนและมีแรงจูงใจที่จะเรียน นอกจากนี้ ความหลากหลายของชนิดของสารยังจะทำให้ นักเรียน ไม่รู้สึกจำเจกับบทเรียนอีกด้วย ตัวอย่างชนิดของสาร ที่นักเรียนพบในชีวิตประจำวันที่สามารถนำมาใช้ในการ เรียนการสอนอ่านได้มีดังนี้คือ

- เรื่องสั้น ชีวิตประวัติ
- จดหมาย ไปรษณียบัตร
- หนังสือพิมพ์ นิตยสาร (บทความ โฆษณา โปรแกรมหนังละคร ฯลฯ)
- การ์ตูน
- เอกสารทางวิชาการ
- แผ่นปลิว (โปสเตอร์ บ้ายประกาศ ฯลฯ)
- คู่มือ (ทำอาหาร ท่องเที่ยว ฯลฯ)
- แผนภูมิ ตารางสถิติ ตารางเวลา แผนที่
- สมุดโทรศัพท์ พจนานุกรม สารานุกรม

- คำสั่ง คำเตือน คำแนะนำ (วิธีการใช้ วิธีการประดิษฐ์ วิธีปฏิบัติ ฯลฯ)

- แบบฟอร์ม (สมัครงาน ฯลฯ)

อ่านอย่างไร

ในการอ่านในชีวิตประจำวัน ผู้อ่านที่สามารถอ่านเข้าใจสารชนิดต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะผู้อ่านใช้สติปัญญา ความรู้ที่มีอยู่ และกลวิธีการอ่านช่วยในการอ่าน (Cody : 1979) ในการใช้สติปัญญาในการอ่าน ผู้อ่านจะต้องสามารถเห็น เข้าใจ จดจำ แยกแยะ ถ่ายโอน รวบรวมและประเมินสิ่งที่อ่านได้ ความรู้ที่มีอยู่ในเรื่องราวที่เกี่ยวกับบทอ่านจะช่วยให้อ่านเข้าใจบทอ่านได้มากขึ้นและดีขึ้น นอกจากนี้กลวิธีในการอ่านที่ถูกต้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการอ่าน จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ด้วยหลักการนี้ ในการเรียนการสอนการอ่านจึงไม่ควรให้นักเรียนอ่านเข้าใจและจดจำเนื้อหาที่อ่านเท่านั้น แต่ควรให้นักเรียน ได้มีโอกาสแยกแยะบทอ่าน แล้วนำเนื้อหาจากบทอ่านมาใช้จริง เช่น อาจนำมาแก้ปัญหา นำมาวิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น เพื่อที่การอ่านในห้องเรียนจะได้เหมือนการอ่านจริงในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาด้วยว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่านบ้างหรือไม่ ถ้านักเรียนมีความรู้ไม่มากนักซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดอุปสรรคในการทำความเข้าใจกับบทอ่าน ก็ควรมีการปูพื้นเกี่ยวกับเรื่องราวที่นักเรียนจะได้อ่านให้ทราบเสียก่อน (Gebhard : 1987) สำหรับเรื่องกลวิธีในการอ่านก็หมายถึงว่านักเรียนควรได้รับการสอนและการฝึกในกลวิธีการอ่านแบบต่างๆ เช่น การอ่านสำรวจ การอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญ การอ่านเพื่อเอารายละเอียด การอ่านเพื่อการวิเคราะห์ เป็นต้น

นอกจากนี้ในการอ่านจริงในชีวิตประจำวัน ขณะอ่านผู้อ่านจะเป็นผู้กระทำการอ่านแต่เพียงผู้เดียว ผู้อ่าน

อาจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้เขียนและหลังจากนั้นผู้อ่านจึงมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ดังนั้นในการเรียนการสอน การอ่าน จึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนอ่านเรื่องราวด้วยตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในรูปของกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมคู่ หรือกิจกรรมทั้งชั้นเรียน จะมีก็เฉพาะก่อนหรือหลังการอ่านเท่านั้น

2. แนวคิดการเรียนการสอนที่มีศูนย์กลางที่การเรียนรู้

แนวคิดในการเรียนการสอนที่มีศูนย์กลางที่การเรียนรู้ Hutchinson และ Waters (1987) เป็นผู้นำเสนอ ทั้งสองมีความเห็นว่า การสร้างหลักสูตรหรือการสร้างบทเรียนที่ตีนั้น จะพิจารณาเฉพาะตัวภาษา (language) หรือการนำภาษาไปใช้ (language use) ไม่ได้ จำเป็นที่จะต้องพิจารณาทฤษฎีการเรียนรู้ประกอบไปด้วย บทเรียนที่สร้างขึ้นโดยมีทฤษฎีการเรียนรู้เป็นพื้นฐานจะส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นทักษะใดให้ได้ดี ดีกว่าบทเรียนที่สร้างขึ้นโดยไม่คำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ แต่เนื่องจากทฤษฎีการเรียนรู้มีหลากหลาย จึงจำเป็นที่ผู้สร้างบทเรียนจะต้องรู้จักเลือกนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สามารถนำมาประมวลใช้กับการสร้างบทเรียนและวิธีการเรียนการสอนอ่านมีดังต่อไปนี้คือ

1. การเรียนภาษา คือ กระบวนการที่ค่อย ๆ พัฒนาจากความรู้ดั้งเดิมที่นักเรียนมีอยู่ก่อนเริ่มเรียนจากผลงานวิจัย เช่น ของ Carrell และ Eisterhold (1983), Johnson และ Carrell (1987) พบว่านักเรียนเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากการใช้ความรู้ที่มีอยู่เป็นพื้นฐาน Hutchinson และ Waters (1987) มีความเห็นว่าความรู้ใหม่จะมีความหมายกับนักเรียนก็ต่อเมื่อนักเรียนนำ

ความรู้ นั้นไปเชื่อมโยงหรือต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของข่ายความรู้ดั้งเดิมที่มีอยู่ (schema network)

หลักการนี้อาจนำมาประยุกต์ใช้ได้ในการสอนการอ่าน จะเห็นได้ว่า บางครั้งนักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการอ่านเพราะนักเรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านมากพอที่จะเป็นพื้นฐานในการรับรู้ข้อมูลใหม่ หรือความรู้ที่มีอยู่ไม่ได้รับการกระตุ้นนักเรียนจึงไม่สามารถนำข้อมูลใหม่ไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมได้ ในการสร้างบทเรียนการอ่าน ผู้สร้างจึงควรคำนึงถึงหลักการข้อนี้

2. การเรียนภาษาเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาษาและเนื้อหา Widdowson (1983) กล่าวว่าทักษะทางภาษาคือการเชื่อมโยงกฎเกณฑ์ทางโครงสร้างกับความหมาย Eskey (1986) มีความเห็นว่าการเรียนภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการอ่าน คือการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านรูปแบบภาษาและความรู้ด้านเนื้อหาซึ่งรวมถึงความรู้ด้านวัฒนธรรมประเพณีของผู้ใช้ภาษานั้น ๆ ด้วย หากนักเรียนขาดความรู้ด้านใดด้านหนึ่งหรือไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทั้งสองด้านนี้ได้ ก็จะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน หลักการข้อนี้จึงเป็นข้อที่ควรพิจารณาในการเรียนการสอนและการสร้างบทเรียนการอ่าน

3. การเรียนรู้ รวมทั้งการเรียนภาษาต้องอาศัยความจำ ได้แก่ การจำคำ ความหมาย รูปแบบโครงสร้าง และเทคนิควิธี และสามารถนำสิ่งเหล่านี้ไปใช้ได้ Stevick (1986) กล่าวว่าสิ่งที่นักเรียนจะสามารถจำและนำไปใช้ได้หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับภาพนึกในสมอง (mental imagery) เขาเชื่อว่าข้อมูลที่คนเรารับรู้จะถูกบันทึกไว้ในสมองในลักษณะของภาพนึก (image) ซึ่งอาจเป็นรูปภาพ เสียง หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับเราในขณะที่เรารับรู้ ถ้าภาพนึกเหล่านี้มีความเข้มข้น ก็จะทำให้การ

ทวนระลึกเพื่อนำมาใช้ทำได้ง่ายขึ้น ในการเรียนภาษาจึงจำเป็นต้องช่วยให้นักเรียนสร้างภาพนึกที่แจ่มชัดและเข้มข้นในสมอง ซึ่งอาจทำได้โดยการให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ทั้งทักษะการรับสาร (receptive skills) และการส่งสาร (productive skills) การให้นักเรียนได้เป็นทั้งฝ่ายรับและฝ่ายส่ง จะทำให้ภาพนึกที่เกิดขึ้นในสมองของเขามั่นหนักมากขึ้น การจดจำก็จะดีขึ้น และการนำไปใช้ก็จะประสบความสำเร็จมากขึ้น หลักการข้อนี้จึงเป็นข้อที่สำคัญอีกข้อหนึ่ง

4. การเรียนภาษาต้องอาศัยแรงจูงใจ ผลงานวิจัย เช่นของ Gardner และ Lambert (1972) แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การเรียนภาษาประสบความสำเร็จ นักเรียนบางกลุ่มได้แรงจูงใจจากความจำเป็นที่จะต้องนำภาษาไปใช้ บางกลุ่มเกิดแรงจูงใจจากความต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มชนที่ใช้ภาษาและวัฒนธรรมนั้น ๆ สำหรับนักเรียนที่ไม่มีแรงจูงใจทั้งสองแบบดังกล่าวแล้ว คือไม่มีทั้งความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาและความต้องการที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มชนที่ใช้ภาษานั้น บทเรียนจำเป็นต้องมีบทบาทในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน บทเรียนการอ่านจึงควรมีเนื้อหาที่น่าสนใจ กิจกรรมควรให้สนุกสนานเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

5. การเข้าไปมีส่วนร่วมในระดับลึก (deep involvement) เป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ Stevick (1976) กล่าวถึงการให้นักเรียนมีส่วนร่วมไว้สองประการคือ นักเรียนควรได้มีส่วนใช้ความสามารถเชิงพุทธิปัญญาในระดับลึก (cognitive involvement) ในการทำกิจกรรม ซึ่งหมายถึงว่ากิจกรรมควรให้นักเรียนได้รู้จักตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้และประเมินผล นอกเหนือไปจากการจำและเข้าใจเพียงอย่างเดียว นอกจากนั้นนักเรียนยังควรมีส่วนร่วมโดยส่วน

ตัวโดยการเรียนรู้ (personal involvement) ซึ่งหมายถึงว่านักเรียนควรได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญส่วนตัวซึ่งนักเรียนแต่ละคนมีไม่เท่ากันและไม่เหมือนกัน เพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ บทเรียนที่ดีจึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนทั้งสองแบบ

จากทฤษฎีการอ่านเพื่อการสื่อสาร และแนวทางการเรียนการสอนที่มีศูนย์กลางที่การเรียนรู้คงได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้เขียนได้ประยุกต์ความรู้และแนวคิดต่างๆ เหล่านี้ใช้เป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนและวิธีการเรียนการสอนการอ่านดังต่อไปนี้

แนวทางการสร้างบทเรียน

1. บทเรียนการอ่านควรมีเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน และ/หรือนักเรียนเห็นประโยชน์ของบทอ่านนั้น เรื่องที่ให้อ่านควรมีทั้งเรื่องรอบ ๆ ตัวนักเรียน และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ นอกจากนี้ยังควรมีความหลากหลายในตำแหน่งของประเภทของบทอ่าน และประเภทของกิจกรรมเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจที่จะอ่าน

2. บทเรียนควรคำนึงถึงความสำคัญของความรู้ที่นักเรียนมีก่อนการอ่าน ในบทเรียนแต่ละบทควรมีกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ที่มีอยู่ ทั้งนี้เป็นการเตรียมนักเรียนให้มีความพร้อมในด้านเนื้อหา ก่อนอ่าน เมื่ออ่านแล้วนักเรียนจะสามารถนำความรู้ใหม่ที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีอยู่ ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้

3. นอกจากการเตรียมนักเรียนในด้านเนื้อหาแล้ว บทเรียนควรคำนึงถึงการเตรียมนักเรียนด้านคำศัพท์ด้วย บทเรียนควรมีกิจกรรมเพื่อเตรียมนักเรียนด้านคำศัพท์ก่อนอ่าน และกิจกรรมที่มุ่งฝึกนักเรียน

ให้มีกลวิธีแก้ปัญหาคำศัพท์เมื่อพบคำที่ไม่ทราบความหมายในบทอ่าน นอกจากนี้บทเรียนยังควรส่งเสริมให้นักเรียนได้นำคำศัพท์ที่เรียนในบทอ่านไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ อีกด้วย

4. บทเรียนควรคำนึงถึงด้วยว่ารูปแบบภาษามีความสำคัญต่อความเข้าใจเรื่อง บทเรียนจึงควรสอนหรือทบทวนรูปแบบโครงสร้างภาษา นอกจากนั้นบทเรียนยังควรส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความรู้ด้านโครงสร้างภาษามาเสริมความรู้ด้านเนื้อหา อันจะเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทั้งสองด้าน ซึ่งจะมีผลให้การอ่านมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. บทเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกใช้ความคิดและความสามารถเชิงพุทธิปัญญาในระดับลึก กิจกรรมในบทเรียนควรมุ่งให้นักเรียนได้รู้จักแก้ปัญหา ตัดสินใจ และให้เหตุผล มิใช่เพียงให้จำและเข้าใจเท่านั้น บทเรียนในลักษณะนี้จะเป็นการเปิดโลกทัศน์ของนักเรียนให้กว้างขึ้น

6. บทเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร โดยการกำหนดสถานการณ์และจุดมุ่งหมายซึ่งใกล้เคียงกับจุดมุ่งหมายในการอ่านในชีวิตจริง บทเรียนลักษณะนี้จะทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการอ่านและเกิดแรงจูงใจในการอ่าน

7. บทเรียนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ทักษะอื่นๆ นอกเหนือจากการอ่านมาช่วยในการทำกิจกรรมเพื่อเสริมให้การอ่านในห้องเรียนใกล้เคียงกับการอ่านในชีวิตจริงมากขึ้น

8. บทเรียนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนนำความรู้และแนวคิดที่ได้จากการอ่านมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ทั้งนี้เพื่อที่นักเรียนจะได้ใช้ความคิดเห็นส่วนตัวมาปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านอันจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

9. บทเรียนควรคำนึงถึงความสำคัญของการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาด้วย บทเรียนควรมีเนื้อหาบางส่วนเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา แต่วัฒนธรรมที่กล่าวถึงนั้นไม่ควรเป็นสิ่งยุ่งยาก ซับซ้อน เกินกว่าที่ครูหรือนักเรียนจะมองเห็นภาพได้

10. บทเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านในห้องเรียน และชีวิตนอกชั้นเรียน อาจทำได้โดยการส่งเสริมให้นักเรียนได้สัมผัสกับการใช้ภาษาในชีวิตจริง เช่น การสัมภาษณ์เจ้าของภาษา หรือค้นคว้าเพิ่มเติมในห้องสมุดเพื่อทำงานกลุ่ม และกลับมารายงานในห้องเรียน เป็นต้น

11. บทเรียนควรเปิดโอกาสให้มีการปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบที่หลากหลายเกิดขึ้นในห้องเรียน เช่น ระหว่างครู-นักเรียน ตัวต่อตัว นักเรียน-นักเรียน (เป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม) ครู-นักเรียน (ทั้งชั้น) นักเรียน-กิจกรรม/บทอ่าน เป็นต้น

แนวทางวิธีการเรียนการสอนการอ่าน การเรียนการสอนการอ่านขึ้นอยู่กับขั้นตอนการสอน การจัดการเรียน และบทบาทของครูและนักเรียน ผู้เขียนได้แบ่งขั้นตอนการสอนเป็น 3 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนมีการจัดการเรียนและบทบาทของครูและนักเรียนดังต่อไปนี้ คือ

1. ขั้นตอนก่อนการอ่าน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีขึ้นเพื่อจุดประสงค์ดังต่อไปนี้คือ

1.1 กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจใคร่รู้ในเนื้อหาที่จะอ่าน การทำเช่นนั้นจะให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้

1.2 เตรียมนักเรียนล่วงหน้าเพื่อให้มีความพร้อมในการรับสารนั้นเพื่อที่นักเรียนจะได้เข้าใจเนื้อหาของเรื่องราวได้ง่ายขึ้น การเตรียมนักเรียนอาจทำได้ดังนี้ คือ

1.2.1 เตรียมนักเรียนให้มีความรู้พื้นฐานพอควรเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่จะอ่าน

1.2.2 เตรียมนักเรียนให้รู้ความหมายของคำศัพท์สำคัญๆ ที่จะพบในเรื่องรวมนั้นก่อนการอ่าน ทั้งนี้เพื่อที่จะได้อ่านอย่างต่อเนื่อง

1.2.3 เตรียมนักเรียนให้รู้โครงสร้างทางภาษาที่จำเป็นเพื่อที่จะได้รับรู้เรื่องราวได้อย่างถูกต้อง

1.2.4 เตรียมนักเรียนให้มีกลวิธีการอ่านที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในขั้นก่อนอ่านนี้นักเรียนอาจทำกิจกรรมร่วมกันทั้งชั้นเรียน ทำเป็นคู่ เป็นกลุ่ม หรือทำคนเดียวก็ได้ บทบาทของครูในช่วงนี้คือสร้างความสนใจของนักเรียนต่อบทอ่าน สร้างความมั่นใจให้แก่นักเรียน สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจ และเป็นผู้ให้คำตอบหรือคำอธิบายแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนต้องการ สำหรับบทบาทของนักเรียนคือเป็นผู้มีส่วนในการทำกิจกรรม เป็นผู้ที่ยพยายามหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านจากเพื่อนหรือครู และพยายามทบทวนความรู้ที่ตนมีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน

2. ขั้นตอนขณะอ่าน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีขึ้นเพื่อจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

2.1 ให้จุดมุ่งหมายในการอ่านแก่นักเรียน ด้วยการสร้างสถานการณ์เพื่อที่นักเรียนจะได้มีเหตุผลในการอ่านนั้นๆ และเพื่อที่นักเรียนจะได้กำหนดกลยุทธ์ในการอ่านได้ถูกต้อง

2.2 ให้นักเรียนหาข้อมูลต่างๆ จากบทอ่านด้วยตนเองโดยใช้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ในการอ่านเพื่อเอารายละเอียดนี้ นักเรียนจะต้องนำความรู้ทางภาษามาช่วยวิเคราะห์เพื่อที่จะได้ข้อความ

หมายได้อย่างถูกต้อง และจะต้องนำความรู้รอบตัวในสาขาวิชา ประสบการณ์ และความรู้ในเรื่องวัฒนธรรมมาช่วยในการตีความเพื่อสื่อความหมายให้ถูกต้องและเหมาะสม

ในขั้นตอนขณะอ่านนี้ นักเรียนจะเป็นคนอ่าน และทำกิจกรรมประกอบบทอ่าน ในการอ่านนักเรียนจะอ่านด้วยตนเอง ส่วนการทำกิจกรรมนี้อาจทำคนเดียว เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มก็ได้ ครูเป็นผู้ให้จุดมุ่งหมายของการอ่าน อธิบายคำสั่ง ดูแลให้นักเรียนอ่าน ควบคุมเวลา คอยช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการอ่าน ประเมินผลการอ่าน และให้ความกระจ่างสำหรับข้อสงสัยในเรื่องต่าง ๆ แก่นักเรียน

3. ขั้นตอนหลังการอ่าน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีขึ้นเพื่อจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

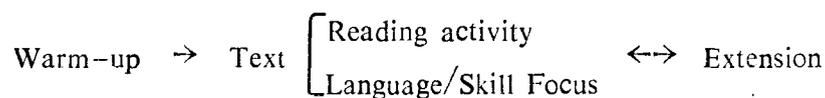
3.1 เพื่อให้ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาสัมพันธ์กับความรู้ ความคิด และความเห็นของตนเอง

3.2 เพื่อให้ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้รับการอ่านมาทำกิจกรรมต่อเนื่องในทักษะอื่น ๆ

กิจกรรมในขั้นตอนนี้อาจไม่เกี่ยวข้องกับบทอ่านโดยตรง แต่เป็นการพัฒนาความรู้ ความคิดจากบทอ่าน เพื่อให้การอ่านในชั้นเรียนคล้ายคลึงกับการอ่านจริงในชีวิตประจำวัน คือสามารถนำข้อมูลที่ได้รับการอ่านมาสัมพันธ์กับความรู้ ความคิด หรือความเห็นของตนเอง หรือนำเฉพาะข้อมูลที่ได้รับการอ่านมาใช้ในการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง นำมาอภิปรายวิจารณ์ หรือนำมาทำกิจกรรมต่อเนื่องในทักษะอื่น ๆ เช่น เขียนบทสรุป เล่นละคร เป็นต้น

ในขั้นตอนหลังการอ่านนี้ นักเรียนอาจทำงานร่วมกันทั้งชั้น ทำเป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรือทำคนเดียว ครูมีหน้าที่อธิบายคำสั่ง แนะนำการทำกิจกรรม ควบคุมห้องเรียน หากทางช่วยให้นักเรียนทำกิจกรรม และประเมินผลงานของนักเรียน เป็นต้น

จากแนวทางการสร้างบทเรียนและวิธีการเรียนการสอนที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้เขียนขอเสนอแบบจำลองบทเรียนการอ่านดังนี้ คือ

1. Warm-up บทเรียนส่วนนี้ประกอบด้วยกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้สื่อที่กระตุ้นประกอบ เช่น บัตรคำ รูปภาพ แผนภูมิ รายการคำ แบบสอบถาม และแถบเสียง เป็นต้น จุดมุ่งหมายสำคัญของบทเรียนส่วนนี้คือเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ และเพื่อเตรียมนักเรียนทั้งในด้านเนื้อหาและด้านคำศัพท์ที่จำเป็นตั้งต่อไปในการอ่านเรื่อง

นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทอ่านเพื่อให้มีแรงจูงใจในการอ่านต่อไป

2. Text บทเรียนส่วนนี้นำเสนอบทอ่านที่มีเนื้อหาน่าสนใจและไม่ยากเกินระดับความรู้ของนักเรียน ทั่วบทอ่านมีรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น บทสนทนา แผ่นพับ โฆษณา บทอ่านจากสารานุกรม บทความจากหนังสือพิมพ์รายวันหรือนิตยสาร เรื่องสั้น บทสัมภาษณ์

โคลง และการ์ตูน เป็นต้น บทอ่านเหล่านี้เป็นบทอ่านจริงหรือใช้ภาษาเหมือนจริง มีกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบบทอ่านเพื่อให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน บทเรียนส่วนนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียน ได้มีโอกาสอ่านด้วยตนเอง และฝึกหัดใช้ทักษะการอ่านแบบต่าง ๆ เพื่อเลือกข้อมูลให้ตรงตามจุดมุ่งหมายในการอ่าน นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนใช้ความคิดหาเหตุผลอีกด้วย บทเรียนบางบทมุ่งให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาในระดับที่เหมาะสมกับอายุ ขอบข่ายความสนใจ และระดับความเข้าใจของนักเรียน และตอนท้ายของบทเรียนส่วนนี้เป็นการทบทวนความรู้ด้านภาษาที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว หรือเป็นการสอนทักษะการอ่านที่นักเรียนยังไม่เคยพบมาก่อน

3. Extension บทเรียนส่วนนี้นำเสนอบทอ่านที่มีเนื้อหาต่อเนื่องกับบทอ่านในส่วน Text พร้อมด้วยกิจกรรมประกอบบทอ่าน กิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะการแก้ปัญหา การอภิปรายกลุ่ม และการทำโครงการ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ทักษะสัมพันธ์

และนำรูปแบบโครงสร้างของภาษาที่เรียนมาใน Text มาใช้ บางครั้งนักเรียนอาจต้องค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมนอกห้องเรียน เช่น อ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ อ่านสารานุกรมในห้องสมุด หรือสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัว ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนในห้องเรียนและสถานการณ์ในชีวิตจริงรอบ ๆ ตัว ทั้งยังเป็นการขยายขอบข่ายโลกทัศน์ของนักเรียนอันจะเป็นการสร้างสมประสบการณ์และความรู้ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในอนาคต แต่หากนักเรียนอ่อนและต้องการเวลาในการทำแต่ละกิจกรรมมากครูก็อาจข้ามกิจกรรมในส่วน Extension นี้ หรือหากนักเรียนเก่ง และมีเวลาเหลือ ครูก็อาจหากิจกรรมเพิ่มเติมมาให้นักเรียนทำในส่วน Extension นี้ แล้วแต่ว่าเห็นเหมาะสม

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้คือการอธิบายการสร้างบทเรียนและวิธีการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษที่สร้างพื้นฐานของทฤษฎีการอ่านเพื่อการสื่อสารและแนวคิดการเรียนการสอนที่มีศูนย์กลางที่การเรียนรู้

บรรณานุกรม

- Carrell P. "Content and Formal Schema in ESL Reading." *TESOL Quarterly* 21 : 3 (1987) : 461-81.
- Carrell, P. and J. Eiskerhold. 1983. "Schema Theory and ESL Reading Pedagogy." *TESOL Quarterly* 17 : 4 (1987) : 553-73.
- Coady, J. "A Psycholinguistic Model of the ESL Reader". In *Reading in a Second Language*. Edited by R. Mackay; B. Baskman, and RR. Gordon. Newbury House, 1979.
- Eskey, D.E. *Theoretical Foundations in Teaching Second Language Reading for Academic Purposes*. ed. by F. Dubin, D.E. Eskey and W. Grabe. Addison-Wesley, publishing Company, 1986.
- Gardner, R. and W. Lambert, *Attitudes and Motivation in Second Language Learning*. Newbury House, 1972.
- Gebhard, J.G. "Successful Comprehension : What Teachers Can Do Before Students Read". *English Teaching Forum* (1987) : 21-23.
- Grellet, F. *Develop Reading Skills*. Cambridge University Press, 1981.
- Harmer, J. *The Practice of English Language Teaching*. Longman, 1983.
- Hutchinson, T. and A. Waters. *English for Specific Purposes : A Learning-centred Approach*. Cambridge University Press, 1987.
- Johnson, P. *Effects on Reading Comprehension of Building Background Knowledge*. *TESOL Quarterly* 16 : 4 (1982) : 503-16.
- Morrow, K. "Principles of Communicative Methodology". In *Communication in the Classroom*. Edited by K. Johnson and K. Morrow, 1981.
- Stevick, E. *Images and Options in the Language Classroom*. Cambridge University Press, 1986.
- . *Memory, Meaning and Method*. Newbury House, 1976.
- . *Teaching and Learning Languages*. Cambridge University Press, 1982.
- White, R.V. "Reading". In *Communication in the Classroom*. Edited by K. Johnson and K. Morrow. Longman, 1981.
- Widdowson, H.G. *Learning Purpose and Language Use*. Oxford University Press, 1983.

อิทธิพลของคำจากภาษาต่าง ๆ ที่มีต่อคำในภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

ภามณี ขจรบุญ

คนไทยที่คุ้นเคยกับคำในภาษาอังกฤษของคนอังกฤษ เมื่อไปสหรัฐอเมริกาจะพบปัญหาทางคำในภาษาอังกฤษที่ใช้ต่างกัน เช่นแทนที่คนอเมริกันจะพูดว่า

“Go to the chemist for some aspirins.”

กลับพูดว่า

“Go to the drugstore/pharmacy for some aspirins.”

จะเห็นได้ว่าคำว่าร้านขายยานั้น ภาษาอังกฤษใช้คำว่า the chemist ในขณะที่ภาษาอังกฤษของคนอเมริกันใช้คำว่า the drugstore/ pharmacy จึงอาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจได้ ตัวอย่างของคำอื่น ๆ ที่มีความหมายเดียวกันแต่ใช้แตกต่างกันระหว่างภาษาอังกฤษของคนอังกฤษและภาษาอังกฤษของคนอเมริกัันมีดังนี้

British English	American English
bloke	fellow
bonnet	hood (car)
boot	trunk/rear deck (car)
holiday	vacation
hoover (v)	vacuum
lift	elevator
lorry	truck
naught and crosses	tic-tac-toe
post	mail
solicitor	lawyer/attorney

จุดเริ่มต้นที่เป็นสาเหตุให้คำในภาษาอื่นเข้ามามีอิทธิพลในภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ซึ่งทำให้แตกต่างจากภาษาอังกฤษของชาวอังกฤษก็คือ เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม ค.ศ. 1492 คริสโตเฟอร์ โคลัมบัสและลูกเรือได้เดินทาง ไปพบทวีปใหม่และได้พบปะพูดคุยกับชาวพื้นเมืองคือ คนอินเดียนแดง หลังจากโคลัมบัสก็มีชาว

ยุโรปอีกหลายชาติที่จากบ้านเมืองของตนเองมาที่ทวีปใหม่นี้ เช่นกันจึงทำให้เกิดภาษาที่ได้รับมาจากชาวอินเดียนแดง ระหว่างกัน คำศัพท์ใหม่ๆ ที่ได้รับมามีตัวอย่างเช่น

ชาวยุโรปเหล่านี้ได้พบปะกับชาวอินเดียนแดงด้วย อันเนื่องมาจากการเจรจาข้อความหมายทำสนธิสัญญา

คำอธิบาย/คำแปล

igloo	กระท่อมน้ำแข็งของชาวเอสกีโม
koyak	เรือ
moccasin	รองเท้าของชาวอินเดียนแดง
pow wow	การประชุมของชาวอินเดียนแดง
squaw	ผู้หญิงชาวอินเดียนแดง
tepee	เต็นท์รูปกรวยของชาวอินเดียนแดง
tomahawk	ขวาน
totem	เป็นสัญลักษณ์
wigwam	กระท่อมของพวกอินเดียนแดง

นอกจากภาษาของชาวอินเดียนแดงที่มีอิทธิพลทำให้ภาษาอังกฤษแบบอเมริกันแตกต่างจากภาษาอังกฤษของชาวอังกฤษมาแล้ว กลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อภาษาอังกฤษแบบอเมริกันอีกกลุ่มหนึ่งคือชาวสก็อต ประชาชนเหล่านี้ได้เริ่มเดินทางไปอเมริกา ในปี ค.ศ. 1620 จากเมืองพลีมัธประเทศอังกฤษ โดยเรือที่ชื่อเมย์ฟลาวเวอร์ ตัวอย่างของคำภาษาอังกฤษของชาวอเมริกันที่ได้รับอิทธิพลจากชาวสก็อต เช่น

คำอธิบาย/คำแปล

auld lang syne	วันเก่า ๆ
mask the ice	曇น้ำชา
lum	ปล่องไฟ
kirk	โบสถ์, วัด
murkey	ความมืด
lassic	เด็กหญิง
lock	ทะเลสาบ
ben	ภูเขา
gigot	เนื้อแกะ
scone	ขนมปังก้อนเล็ก ๆ
bonny	สวย

ภาษาฝรั่งเศสก็มีอิทธิพลที่ทำให้คำภาษาอังกฤษแบบอเมริกันของคนที่อยู่อเมริกาในสมัยบุกเบิกแตกต่างไปจากคำภาษาอังกฤษของชาวอังกฤษ พลเรือเอก คอลิจน์ ผู้นำชาวฝรั่งเศส ซึ่งเป็นพวกฮิว-เกอนอทลโปรเทสแตนท์ได้ไปตั้งรกรากที่รัฐฟลอริดา หลังจากนั้นก็มีชาวฝรั่งเศสเป็นจำนวนมากหลังไหลไปทำงานหรือไปสร้างเนื้อสร้างตัวในเมืองนิวออร์ลีนส์ หลุยเซียน่า เช่น เรเนลา เสดเล นักสำรวจ มาร์คีตส์ ดี ลาฟาแยตต์ นายทหารและรัฐบุรุษ ยีน ลาฟิฟต์ โจรสลัดด์และคนลักลอบค้าของหนีภาษีและเบียร์ ชาลส์ เดลเอนแพนซ์ สถาปนิกและวิศวกร นอกจากคนเหล่านี้แล้วยังมีนักบวชและนักสอนศาสนาอีกจำนวนมาก ชาวฝรั่งเศสเหล่านี้ได้นำภาษาของตนมาใช้ในอเมริกา ตัวอย่างศัพท์ฝรั่งเศสที่นิยมใช้กันในภาษาอังกฤษคือ

คำอธิบาย/คำแปล

bazar	ตลาดขายของ
bureau	สำนักงาน
chanson	เพลง
chapeau	หมวก
chowder	ซุบน้ำแกง
decor	การตกแต่ง
demoiselle	ผู้หญิงสาว
fume	กลิ่น
haute couture	สิ่งที่กำลังนิยมกัน
rotisseries	ย่างบนไฟ
voyager	เดินทาง

นอกเหนือจากชาวอินเดียนแดง ชาวสก็อต และชาวฝรั่งเศส ก็ยังมีชาวสเปน ซึ่งมาตั้งอาณานิคมขึ้นทางใต้ของประเทศอเมริกา ชาวสเปนที่เดินทางมาอเมริกา มีทั้งนักสำรวจ เช่น ปอนซ์ดีลีออน ดีโซโต โคนาโต โคร์เทซ และพ่อค้า นักบวช พระสงฆ์ อีกจำนวนหนึ่งที่มาสอนศาสนาและยังมีผู้ที่มาขุดทองหรือเพชรพลอยอีกด้วย ชาวสเปนเหล่านี้ได้นำภาษาสเปนมาใช้ในภาษาของชาวอเมริกัน ตัวอย่างศัพท์ของภาษาสเปนที่มีใช้ในภาษาอังกฤษของคนอเมริกัน เช่น

คำอธิบาย/คำแปล

burro	ลา
chaparral	พุ่มไม้ที่มีหนาม
creole	ครึ่งชาติผิวขาวและนิโกร
enchilado	แป้งห่ออาหาร
lasso	บ่วง
patio	ระเบียงติดกับบ้าน
pancho	เสื้อคลุม
pueblo	บ้านที่สร้างด้วยหิน
tamarind	มะขาม

ชาวฮอลันดาก็เป็นอีกชาติหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ในปี ค.ศ. 1621 บริษัทค้าขายเวสต์อินดีียน ได้ส่งชาวฮอลันดามาทำการค้าที่อเมริกา ประเทศฮอลันดาไม่มีความตั้งใจที่จะขยายอาณาจักรที่อเมริกาถึงเช่นประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส หรือประเทศสเปน แต่ต้องการที่จะแลกเปลี่ยนสินค้าและทำการค้าที่อเมริกาและเมื่อมีการติดต่อกันทางธุรกิจกับชาวฮอลันดาจึงมีศัพท์ของภาษาฮอลันดาที่ปรากฏในภาษาอังกฤษแบบอเมริกันด้วย เช่น

คำอธิบาย/คำแปล

caboose	รถคันที่ใช้เป็นที่พักคนงานในขบวนรถไฟ
cole slaw	สลัดชนิดหนึ่ง
cookie	คุกกี้
Santa Claus	แซนทาคลอส
scrub	ถู่
sleigh	เลื่อน
snoop	เที่ยวคุ้ยแหม่ง
spook	ผีหลอก
waffle	ขนมแผ่นกลมและบาง

ต่อมาในศตวรรษที่ 17 และ 18 มีชาวเยอรมันเดินทางมาที่อเมริกาและมาตั้งรกรากที่บริเวณที่เรียกกันว่า เพนซิลเวเนีย ดัทช์ กันทรี เพื่อแสวงหาเสรีภาพในการนับถือศาสนาต่าง ๆ เช่น ลูเธอรัน รีฟอร์ม โพรเทสแตนท์ และนิกายที่เข้มงวดมาก เช่น อามิส คันทอร์อัล เมนนอนไนตร์ โมราเวียน บางกลุ่มยังอาศัยในรูปแบบและวัฒนธรรมเดิม นอกจากนี้ยังมีชาวเยอรมันที่มีอาชีพต่าง ๆ กันเดินทางไปอเมริกา เช่น ครู อาจารย์ นักวิชาการ วิศวกร สถาปนิก นักวิทยาศาสตร์ นักต้มกลั่นเบียร์ มีผลทำให้มีศัพท์จากภาษาเยอรมันมาใช้เช่น

คำอธิบาย/คำแปล

beer	เบียร์
frankfurter	ไส้กรอกชนิดหนึ่ง
sausagh	ไส้กรอก
noodle	อาหารที่เป็นเส้นยาว
nothing	ไม่มี
pretzel	ขนมปังกรอบเค็มมักเป็นรูปเกลียว
pumpnickel	ขนมปังที่ใส่ซั่ม
sauerkraut	กะหล่ำปลีดองหั่นเป็นฝอย
vagabond	คนจรจัด
wienerwurst	ไส้กรอกชนิดหนึ่ง

มหาวิทยาลัย Harvard ซึ่งตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1636 ยอมรับคำจากภาษาของคนต่างชาติต่างภาษาที่นำเข้ามาใช้ในอเมริกา จึงทำให้ชาวอเมริกันที่มีการศึกษาได้นำคำเหล่านั้นมาใช้กันอีกด้วย โนวา เวบสเตอร์ นักเขียนพจนานุกรม ได้พิมพ์พจนานุกรมเล่มแรกของประเทศอเมริกาในปี ค.ศ. 1821 ซึ่งมีศัพท์อยู่ 70,000 คำ และมีศัพท์จากภาษาต่างประเทศอยู่ในพจนานุกรมเล่มนี้ด้วยจึงเห็นได้ว่าคำที่มาจากภาษาต่างประเทศได้เป็นที่ยอมรับและใช้กันในประเทศอเมริกา

สรุปได้ว่าชนหลายชาติมีอิทธิพลทำให้ภาษาอังกฤษชาวอเมริกันเปลี่ยนแปลงไปนับตั้งแต่สมัย Mayflower ค.ศ. 1620 เป็นต้นมา เริ่มต้นด้วยชาวอินเดียแดง และชาวยุโรปจากประเทศต่าง ๆ ซึ่งมีชาวสก็อต ชาวฝรั่งเศส ชาวสเปน ชาวฮอลันดา และชาวเยอรมัน ชนเหล่านี้ล้วนมีส่วนทำให้ภาษาอังกฤษของชาวอเมริกันเป็นอย่างทุกวันนี้ และการเปลี่ยนแปลงนี้ก็จะมียู่ต่อไปครบเท่าที่ชาวอเมริกันยังมีการติดต่อกับชายหรือแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศต่าง ๆ อยู่

Bibliography

- Baldwin, L. *The Stream of American History*. New York : American Bank Co., 1953.
- Bickerton, A. *American English English American*. Bristol : Abson Wick, 1984.
- Chapman, R. *American Slang*. New York : Harper and Row Publishers, 1987.
- Follet, W. *Americanism-Dictionaries*. New York : Avenel Books, 1980,
- Kenyon, S. *Americanism*. Ann Arbor : George Wanr, 1958.
- Liebermon P. *Americanism*. Massachusattes : MIT Press, 1972.
- Marckwardt, A. *American English*. Oxford : O U P, 1958.
- Mckinen, H. *Americanism*. New York : Alfred A. Knopf, 1965.
- Proter, C. *Americanism*. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1972.
- Rourke. *The Books of American Culture*. New York : Harcourt, Brace and Co., 1949.
- Spears, R. *American Language. Idioms-Dictionaire*. Illinois : National Textbook Co., 1987.
- Thompson, D. *Spelling and Punctuating*. Oxford : Oxford University Press, 1988.
- Wye, M. *The Complete Guide to Punctuation*. New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1985.

การอภิเคราะห์และการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2530

สุพัฒน์ สุขมลสันต์

ความเป็นมาและแนวเหตุผลที่สำคัญของปัญหาการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยได้เริ่มกันมานานหลายปีแล้วในรูปแบบที่ต่างกันไป แต่ได้เริ่มทำกันจริงจังมากตามรูปแบบการวิจัยที่ถูกต้อง เมื่อมีการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาโทในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของรัฐ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเริ่มมีผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2508 ต่อมาภาควิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก็เริ่มมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และในระยะต่อมาก็มีงานวิจัยอีกจำนวนมากจากนิสิตของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และเมื่อไม่นานมานี้ก็มีงานวิจัยในสาขาทันทีจากมหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกจำนวนหนึ่งด้วย นอกจากนี้แล้วอาจารย์ของภาควิชาและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ก็เป็นแหล่งที่สำคัญมากเช่นกัน ในการผลิตผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วทั้งหมดนี้ผู้วิจัยคาดว่าแต่ละปีสามารถผลิตผลงานวิจัยรวม

ได้อย่างน้อย 50 เรื่อง ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อย และเมื่อคำนวณจากกำลังการผลิตของแหล่งต่าง ๆ พบว่างานวิจัยในสาขาทันทีตั้งแต่นั้นปี พ.ศ. 2515-2530 มีประมาณ 400 เรื่อง

อย่างไรก็ตาม การที่มีงานวิจัยจำนวนมากเช่นนี้ ก่อให้เกิดปัญหาบางประการตามมา ที่สำคัญคือ

1. การมีงานวิจัยจำนวนมากแต่ไม่ได้นำผลการวิจัยมาใช้ อาจถือได้ว่าเป็นการสูญเปล่าทางการลงทุน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย สถานภาพของผู้ทำวิจัยและข้อจำกัดทางผลการวิจัย
2. งานวิจัยที่ได้ทำกันในอดีตจนถึงปัจจุบันนี้มีความแตกต่างกันมากในเรื่องของวิธีการวิจัย เนื้อหาการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง หรือการวิเคราะห์ข้อมูล จึงยังอาจไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงได้อย่างจริงจัง
3. การมีงานวิจัยจำนวนมากอาจก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในเรื่องของการวิจัยได้ง่าย เพราะผู้วิจัยต่างแหล่งกัน หรือต่างเวลากันอาจมีความสนใจในการทำวิจัยเรื่องเดียวกันหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกันมาก ในเวลาที่ต่างกันไม่มาก

ด้วยเหตุผลที่สำคัญ ๆ ดังกล่าวแล้วนี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยเรื่อง “การอภิวิเคราะห์และการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระหว่างปี พ.ศ. 2515–2530” ขึ้น (สุพัตน์ สุขมดสันต์, 2532) ซึ่งการอภิวิเคราะห์ (meta-analysis) ได้แก่ การสังเคราะห์ผลการวิจัยจำนวนมากที่มีลักษณะบางอย่างคล้ายคลึงกันโดยใช้สถิติอ้างอิงเพื่อหาข้อสรุป เชิงบูรณาการของผลการวิจัยเหล่านั้น ส่วนการสังเคราะห์งานวิจัย (research synthesis) ได้แก่ การบรรยายสรุปหรือการสังเคราะห์สาระสำคัญ ๆ ของงานวิจัยจำนวนมาก โดยใช้สถิติบรรยาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักดังนี้

1. เพื่อค้นหาข้อสรุปต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความชวบนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากงานวิจัยต่าง ๆ ในระยะ 16 ปีที่แล้วมา
2. เพื่อศึกษาสถานภาพของงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยว่า ขณะนี้มีสภาพอย่างไร เช่น เน้นหนักไปทางใด มีแนวโน้มอย่างไร และขาดงานวิจัยด้านใดบ้าง เป็นต้น

ลักษณะของการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงอภิวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ จากผลการวิจัยของผู้อื่นที่ได้ทำไว้แล้วในเชิงของการสำรวจ (survey study) ในระดับมหภาค (macro-level) จากบรรดางานวิจัยทั้งหมดเท่าที่จะหาได้ ดังนั้นจึงไม่มีตัวแปรที่จำกัดแน่นอนในเบื้องต้น หากแต่ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดของตัวแปรต่าง ๆ ไว้กว้าง ๆ ว่าได้แก่ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความชวบนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ซึ่งได้แก่ผู้สอน ผู้เรียน วิธีสอน วิธี

เรียน หลักสูตร การประเมินผล แรงจูงใจ เจตคติ สัมฤทธิผลการเรียนการสอน และสติธิภาพของการเรียน เป็นต้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตอยู่เฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนิสิตหรือนักศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และของคณาจารย์ของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ทำแล้วเสร็จในระหว่างปี พ.ศ. 2515–2530

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ดำเนิน ไปภายใต้ข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1. งานวิจัยทั้งหมดที่นำมาศึกษาเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพดีอย่างน้อยในระดับที่น่าพอใจ เพราะผู้วิจัยแต่ละคนมีอาจารย์ที่ปรึกษา และ/หรืองานวิจัยได้ผ่านการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพงานวิจัยมาแล้ว
2. ความเที่ยง (reliability) และความตรง (validity) ของการวิจัยแต่ละเรื่องเป็นไปจริงเหมือนดังที่ระบุไว้ในงานวิจัยแต่ละเรื่อง

ความจำกัดของการวิจัย

แม้ว่าการวิจัยนี้จะพยายามครอบคลุมงานวิจัยจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะหาได้ แต่ก็อาจมีความจำกัดในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยไม่อาจรู้ขอบข่ายของประชากรที่แน่นอนว่ามีจำนวนมากเท่าใด ได้แต่คาดคะเนจากการคำนวณหยาบ ๆ ว่าคงมีประมาณ 400 เรื่อง ซึ่งอาจเป็นจำนวนที่คลาดเคลื่อนก็เป็นได้

2. การอภิวิเคราะห์สามารถทำได้กับงานวิจัยประเภทเชิงความสัมพันธ์และเชิงการทดลองเท่านั้น การวิเคราะห์เช่นนี้มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์นำเชื่อถือได้ แต่งานวิจัยอื่นอีกจำนวนมากที่ไม่อาจวิเคราะห์ในเชิงดังกล่าวได้ ต้องสรุปสาระสำคัญ ๆ ด้วยวิธีการ “สังเคราะห์” ซึ่งมีความเป็นวิทยาศาสตร์น้อยกว่ามาก

3. งานวิจัยบางเรื่องขาดข้อมูลที่จำเป็นบางอย่างต่อการอภิวิเคราะห์ เช่นไม่ได้ระบุค่าความเที่ยงของแบบทดสอบหรือชนิดของแบบทดสอบหรือชนิดของค่าสหสัมพันธ์ เป็นต้น

การดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชากรเชิงนิยาม ซึ่งได้แก่งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ภาษาอังกฤษที่ทำภายในประเทศและเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในระหว่างปี พ.ศ. 2515 ถึง 2530 งานวิจัยเหล่านี้เป็นวิทยานิพนธ์ของนิสิต/นักศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัย ซึ่งมีจำนวนทั้งหมดประมาณ 400 เรื่อง

ส่วนกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่งานวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วที่มีต้นฉบับจริงอยู่ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่อาจนำมาศึกษาได้ มีความสมบูรณ์ในการวิจัยทุกขั้นตอนและผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการประเมินผลที่เกี่ยวข้องแล้ว จำนวนทั้งหมด 335 เรื่อง ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างมาศึกษาจากช่วงเวลาที่แตกต่างกันดังนี้

ตารางที่ 1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแยกตามแหล่งที่ผลิตและสัดส่วนต่อประชากรโดยประมาณ

ที่	แหล่งที่ผลิต (บัณฑิตวิทยาลัย/ สถาบัน)	N	n	%	หมายเหตุเกี่ยวกับ N
1	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	145	112	77.24	- ผลิตประมาณปีละ 9 เรื่อง (16 ปี)
2	ม. เกษตรศาสตร์	130	98	75.38	- ผลิตประมาณปีละ 13 เรื่อง (10 ปี)
3	ม. ศรีนครินทรวิโรฒ	110	85	77.27	- ผลิตประมาณปีละ 13 เรื่อง (16 ปี)
4	สถาบันภาษา จุฬาฯ	40	33	82.50	- จำนวนงาน “วิจัย” ใน Unit Cell (9 ปี)
	รวม	425	328	77.18	- รวมกับจากที่อื่น ๆ อีก 7 เรื่อง เป็น 335 เรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูล คือแบบสรุปลักษณะรายละเอียดของงานวิจัยซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบสำรวจที่มีข้อความเกี่ยวกับชื่อผู้วิจัย ชื่องานวิจัย คำสำคัญ (key word) จากชื่อของงานวิจัย สถานที่ทำวิจัย ปีที่ทำสำเร็จ ตัวแปรที่สำคัญในการวิจัยระดับการศึกษา ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จุดมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยและผลของการวิจัย เป็นต้น

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำความเข้าใจกับคณะผู้ช่วยวิจัย (นิสิตปริญญาโทจำนวน 4 คน) ในการใช้แบบสำรวจผลการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พร้อมกับบอกตัวอย่างการกรอกข้อมูลแต่ละแห่งของแบบสำรวจนั้น
2. ให้คณะผู้ช่วยวิจัยไปเก็บข้อมูลจากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และที่สถาบันภาษา ในกรณีที่งานวิจัยบางเล่มไม่อาจหาได้ ผู้วิจัยจะติดต่อขอต้นฉบับจากผู้ทำวิจัยมาศึกษา
3. ผู้วิจัยสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มา และหากมีข้อสงสัยในความไม่สมบูรณ์ของผลการวิจัยบางอย่าง จะทำการซักถามผู้ช่วยวิจัยที่เก็บข้อมูลมาและอาจให้หาเพิ่มเติมจนเป็นที่พอใจ
4. ผู้วิจัยนำแบบสำรวจงานวิจัยมากำหนดคำสำคัญจากชื่อเรื่องของการวิจัยเอง และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสำรวจนั้น
5. นำแบบสำรวจไปเตรียมข้อมูลโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์และโปรแกรม dBase III เพื่อบันทึกข้อมูลที่จำเป็นบางประการ เช่น คำสำคัญ ตัวแปรที่สำคัญระดับการศึกษา ชนิดของการวิจัย ชื่อผู้วิจัยและชื่อเรื่องวิจัย เป็นต้น

6. ใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์จัดกลุ่มงานวิจัยและเรียงข้อมูลในลักษณะต่าง ๆ โดยอาศัยคำสำคัญ ตัวแปรที่สำคัญ ระดับการศึกษา และชนิดของการวิจัย เป็นเขตข้อมูล (field)

7. นำข้อมูลต่าง ๆ ของงานวิจัยเหล่านั้นมาศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีสถิติวิเคราะห์ทั้งงานวิจัยเชิงทดลอง และงานวิจัยเชิงความสัมพันธ์ และใช้วิธีสังเคราะห์ผลการวิจัยใช้กับงานชนิดอื่น เช่น งานวิจัยเชิงสำรวจ และงานวิจัยเชิงศึกษาเอกสาร เป็นต้น ตามวิธีการของ Glass และคณะ, Hedges และคณะ, Hunter และคณะ และ Jackson (Glass and Others, 1981; Hedges and Others, 1985; Hunter and Others, 1982; Jackson, 1980)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ใช้สถิติบรรยาย เช่น การหาค่า means, S.D. และค่าความถี่ เป็นต้น และสถิติอ้างอิงบางชนิดเช่น t-test, F test, Z test และ X^2 test เป็นต้น แล้วแต่ลักษณะของข้อมูลในแต่ละกลุ่ม และจุดประสงค์ของการวิจัยในขณะนั้น

ผลของการวิจัย

ก. ข้อสรุปต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระยะ 16 ปีที่แล้ว

1. ตัวอย่างงานวิจัย สามารถจำแนกออกตามตัวแปรหรือกลุ่มตัวแปรที่สำคัญได้ 14 กลุ่ม คือการฟัง การฟังและพูด การอ่าน การเขียน โครงสร้างทางภาษาคำศัพท์ ทักษะบูรณาการ บทเรียนโปรแกรม การทดสอบและประเมินผล บัณฑิตทางจิตวิทยาและบัณฑิตอื่นที่มีผลต่อการเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การสำรวจความต้องการ

ในการเรียนการสอน ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและงานวิจัยด้านอื่น ๆ

2. พบข้อสรุปและผลการวิจัยของแต่ละตัวแปรหรือกลุ่มตัวแปร เมื่อแยกกลุ่มย่อยเฉพาะลงไปอีกมากเกินกว่าที่จะนำมากล่าวไว้ในที่นี้ได้ครบถ้วน เช่น งานวิจัยเกี่ยวกับการฟังมีอยู่ 33 เรื่อง ซึ่งสามารถแยกเป็นกลุ่มย่อยเฉพาะได้เป็น 5 กลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ 2 ถึง 14 เรื่อง และในกลุ่มย่อยเหล่านี้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวอย่างประชากรในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา จึงทำให้ข้อสรุปมีจำนวนมากมาย แต่ข้อสรุปที่สำคัญ ๆ จากการอภิวิเคราะห์ มีดังนี้

2.1 ด้านการฟัง นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน 7 เขต การศึกษาในกรุงเทพมหานครมีความสามารถศักยภาพทางการสื่อสารด้านการฟังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อวัดด้วยแบบทดสอบการฟังโดยตรง และอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวัดด้วยแบบทดสอบการฟังทางอ้อม การวัดทั้ง 2 วิธีมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($\bar{r}_{xy} = 0.65$) และใช้แทนกันไม่ได้

2.2 ด้านโครงสร้างไวยากรณ์ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในสายวิทยาศาสตร์ สายศิลป์ภาษา สายอาชีพ และสายการศึกษาคู่ใหญ่ มีความรู้ความสามารถด้านโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในระดับต่ำกว่าเกณฑ์พอใช้ ความรู้ความสามารถทางโครงสร้างไวยากรณ์สัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียนในระดับปานกลาง ($\bar{r}_{xy} = 0.65$ และ 0.64)

2.3 ด้านทักษะบูรณาการ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการฟัง พูด อ่าน และเขียนของนักเรียนแผนกศึกษาศาสตร์ ธุรกิจ และเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และประกาศนียบัตร

วิชาชีพ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำมาก ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะต่าง ๆ เหล่านี้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{r}_{xy} = 0.64-0.55$)

2.4 ด้านบทเรียนโปรแกรม บทเรียนโปรแกรมมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนไวยากรณ์เป็นอย่างมาก เพราะสามารถทำให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลเพิ่มขึ้นกว่าเดิมได้ทุกคนอย่างมีนัยสำคัญ ($\bar{d} = 4.25$)

2.5 ด้านการทดสอบและประเมินผล ผลการสอบการฟังด้วยแบบทดสอบโกลด์ส密斯์กับผลการสอบแบบเลือกตอบ ก่อนข้างสูง ($\bar{r}_{xy} = 0.83$) แต่ผลการทดสอบการอ่าน โครงสร้างไวยากรณ์ การเขียน และคำศัพท์ด้วยแบบทดสอบทั้ง 2 ชนิด สัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($\bar{r}_{xy} = 0.63, 0.64, 0.57$ และ 0.59 ตามลำดับ)

2.6 ตัวแปรปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีผลต่อการเรียน พบว่าความถนัดเจตคติ และความสนใจมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับค่อนข้างต่ำ ($\bar{r}_{xy} = 0.32-0.48$) แต่แรงจูงใจมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($\bar{r}_{xy} = 0.68$)

นอกจากนี้โดยมากเป็นข้อสรุปในเชิงการสังเคราะห์ผลการวิจัยซึ่งมีงานวิจัยสนับสนุนข้อสรุปจำนวนน้อยหรือมีเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น เพราะเนื้อหาสาระที่สำคัญของงานวิจัยมีลักษณะกระจุกกระจายไม่เป็นกลุ่มก้อนที่ดี

ข. การศึกษาสภาพของงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1. งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างในระดับมัธยมศึกษาที่มีมากที่สุด (50.45 %) รองลงมาคือระดับอุดมศึกษา (38.51 %) สำหรับในระดับประถมศึกษา มีน้อยที่สุด (11.04 %)

2. งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านมีมากที่สุด (16.12 %) รองลงมาคือการศึกษาทดสอบและประเมินผล

(15.22 %) และอันดับที่ 3 คือโครงสร้างทางภาษา (10.15 %) งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษของครูมีน้อยที่สุด (2.39 %) ซึ่งจะพบได้จากตารางที่ 2 และจากจำนวนงานวิจัยทั้ง 14 กลุ่มตัวแปรดังได้กล่าวมาแล้ว เนื้อเรื่องที่ได้รับคามนิยมวิจัยกันมากที่สุดของแต่ละกลุ่มมีดังนี้

2.1 ด้านการฟัง มีงานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการฟังมากที่สุด (42.42 %)

2.2 ด้านการฟังและพูด มีงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนฟังและพูดมีมากที่สุด (55.55 %)

2.3 ด้านการอ่าน มีงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนอ่านมากที่สุด (27.78 %)

2.4 ด้านการเขียน มีงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการเขียนมากที่สุด (38.46 %)

2.5 ด้านโครงสร้างทางภาษา มีงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจโครงสร้าง คำศัพท์ กับทักษะการอ่านมากที่สุด (32.35 %)

2.6 ด้านคำศัพท์ มีงานวิจัยเกี่ยวกับการสำรวจคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ในตำราเรียนมากที่สุด (55.00 %)

2.7 ด้านความสามารถในการใช้ทักษะบูรณาการ มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั่วไปมากที่สุด (28.57 %)

2.8 ด้านบทเรียนโปรแกรม มีงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและใช้บทเรียนโปรแกรมเพื่อสอนไวยากรณ์มากที่สุด (66.67 %)

2.9 ด้านการทดสอบและประเมินผล มีงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบชนิดต่างๆ มากที่สุด (45.10 %)

2.10 ด้านปัจจัยทางจิตวิทยาและปัจจัยด้านอื่น มีงานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนมากที่สุด (36.00 %)

2.11 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน มีงานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและหลักสูตรมากที่สุด (64.29 %)

2.12 ด้านความต้องการในการเรียนการสอน มีงานวิจัยเกี่ยวกับความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด (50.00 %)

2.13 ด้านปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ มีงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด (50.00 %)

ตารางที่ 2 สภาพงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่างปี 2515-2530

ที่	ตัวแปรหรือกลุ่มตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1	การฟัง	33	9.85	4
2	การฟังและพูด	9	2.69	12
3	การอ่าน	54	16.12	1
4	การเขียน	13	3.88	11
5	โครงสร้างทางภาษา	34	10.15	3
6	คำศัพท์	20	5.97	8
7	ทักษะบูรณาการ	28	8.36	5
8	บทเรียนโปรแกรม	9	2.68	12

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ที่	ตัวแปรหรือกลุ่มตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
9	การทดสอบและประเมินผล	51	15.22	2
10	ปัจจัยทางจิตวิทยาและปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการเรียน	25	7.46	7
11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนภาษา	14	4.18	9
12	การสำรวจความต้องการในการเรียนการสอน	14	4.18	9
13	ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	8	2.39	14
14	รวมงานวิจัยท่านอื่น ๆ	26	7.76	6
รวม		335		

3. งานวิจัยเชิงสำรวจมีมากที่สุด (46.57 %) รองลงมาคืองานวิจัยเชิงทดลอง (19.10 %) และอันดับที่ 3 คืองานวิจัยเชิงการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (17.91 %) และงานวิจัยเชิงประวัติศาสตร์มีน้อยที่สุด (0.30 %)

4. งานวิจัยเกี่ยวกับผู้เรียนมีมากที่สุด (44.78%) รองลงมาเป็นเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา (25.07 %) และอันดับที่ 3 คือเรื่องเกี่ยวกับการทดสอบและประเมินผลการเรียน (13.13 %) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สอนมีน้อยที่สุด (3.88 %)

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจบางประการ ดังนี้

1. ผลการวิจัยจำนวนมากขาดข้อสรุปที่มีน้ำหนักมากพอที่จะเชื่อถือได้อย่างมั่นใจ

ทั้งนี้ เนื่องจากผลการวิจัยขาดผลการวิจัยจากงานวิจัยอื่นที่มีลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมาสนับสนุนผลการวิจัยเหล่านั้น หรือหากมีก็มีจำนวนน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่างานวิจัยที่นำมาศึกษาครั้งนี้ โดยมาก

เป็นวิทยานิพนธ์ของนิสิตและนักศึกษาในระดับปริญญาโทซึ่งหากไม่มีเหตุผลอันควรผู้รับผิดชอบด้านหลักสูตรมักไม่นิยมให้ผู้เรียนทำการวิจัยเรื่องที่มีหัวข้อใกล้เคียงกับเรื่องของผู้อื่น จึงทำให้หัวข้อของการวิจัยมีการกระจุกกระจายมาก ยกเว้นงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นว่ามีจำนวนไม่น้อยที่ทำการวิจัยกันในหัวข้อที่ใกล้เคียงมาก แต่ใช้กลุ่มตัวอย่างจากแหล่งที่ต่างกันเท่านั้น ส่วนงานวิจัยจากสถาบันภาษาก็มีลักษณะหัวข้อเรื่องที่กระจุกกระจายมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยจากแหล่งอื่น ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยมีความสนใจและความชำนาญในเนื้อหาที่ทำวิจัยแตกต่างกัน และมีความเป็นอิสระในการเลือกหัวข้อที่จะทำวิจัยค่อนข้างมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้วหัวข้อของการวิจัยในระยะ 16 ปีที่ผ่านมา จึงมีความกระจุกกระจายมากจนเป็นผลทำให้ผลสรุปของการวิจัยจำนวนมากขาดการสนับสนุนจากผลการวิจัยอื่นมากพอที่จะทำให้ผู้ใช้ผลการวิจัยเชื่อถือได้อย่างมั่นใจ

2. งานวิจัยด้านการทดลองเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีจำนวนน้อยมาก (19.10 %)

สาเหตุที่เกิดผลดังกล่าวนี้ อาจเป็นเพราะว่างานวิจัยเชิงทดลองใช้เวลาในการดำเนินการยาวนาน ผู้วิจัยต้องเตรียมการล่วงหน้ามาก อาศัยความรู้ทางสถิติค่อนข้างมาก และในบางกรณีอาจต้องอาศัยความรู้ทางสถิติขั้นสูง ทำให้ผู้วิจัยขาดแรงจูงใจที่จะทำการวิจัย คำนึงและอาจไม่ต้องการเสี่ยงกับความล้มเหลวในการทดลอง เพราะอาจต้องการให้สำเร็จการศึกษาโดยเร็วในกรณีที่เป็นนิสิตหรือนักศึกษา และในกรณีที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ อาจเป็นเพราะว่าไม่ค่อยมีเวลามากพอสำหรับการดำเนินการวิจัยเชิงทดลอง ดังนั้นผลที่ปรากฏก็คือ มีงานวิจัยเชิงทดลองน้อยมาก แต่มีงานวิจัยเชิงสำรวจเป็นจำนวนมากคือเกือบครึ่งหนึ่งของงานวิจัยทั้งหมดที่นำมาศึกษา (46.57.%) เพราะโดยวิธีการแล้วสามารถทำได้ง่ายกว่าและใช้เวลาวิจัยน้อยกว่า แต่โดยคุณค่าของงานวิจัยแล้ว ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าโดยทั่วไปแล้วงานวิจัยเชิงทดลองมีความสำคัญต่อการพัฒนาศาสตร์ด้านการเรียนการสอนมากกว่า เพราะผลการวิจัยมีความคงทนมากกว่าการวิจัยเชิงสำรวจ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้สอนมีจำนวนน้อยที่สุด (3.88 %)

สาเหตุที่เกิดผลดังกล่าวนี้ อาจเป็นเพราะว่าการวิจัยที่ใช้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นตัวอย่างประชากรนั้น ไม่สะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่นมักมีขนาดน้อย

อยู่กระจัดกระจายตามแหล่งต่าง ๆ กัน และอาจไม่ยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพราะครูสอนภาษาอังกฤษต่างตระหนักดีว่าการเรียนการสอนภาษาของตนมักมีปัญหาเสมอในหลาย ๆ ด้าน หรือผู้วิจัยอาจมองข้ามความสำคัญของตัวแปรนี้ในกระบวนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ผลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรให้ความสำคัญของผลการวิจัยที่ได้จากการอภิเคราะห์มากกว่า ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัย เพราะผลการวิจัยชนิดแรกมีความน่าเชื่อถือมากกว่า
2. หากต้องการนำผลวิจัยไปใช้ในเชิงของการศึกษาวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ควรศึกษาจากกลุ่มงานวิจัยที่ได้แยกประเภทไว้แล้ว และศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากต้นฉบับจริงของงานวิจัย เพราะรายละเอียดที่ให้ไว้บางอย่างยังไม่เพียงพอ ควรทำวิจัยเช่นนี้อีกแต่มีขอบเขตกว้างยิ่งขึ้น
3. ควรขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยเช่นนี้ ด้วยการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยอื่นและหน่วยงานอื่นที่ผลิตงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเข้ามาในงานวิจัยเป็นจำนวนมากเพิ่มขึ้น เพื่อให้ได้ผลสรุปเชิงการอภิเคราะห์มากขึ้น รวมทั้งทำให้ได้ผลสรุปมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นด้วย

เอกสารอ้างอิง

- สุพัฒน์ สุขมณีสันต์. *การอภิวิเคราะห์และการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2530*. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2532.
- Glass. G.V. and Others. *Meta-Analysis in Social Research*. California : Sage Publications. 1981.
- Hedges. L. and Olkin. I. *Statistical Methods for Meta-Analysis*. Florida : Academic Press. 1985.
- Hunter. J.E. and Others. *Meta-Analysis : Cumulating Research Findings Across Studies*.
California : Sage Publications. 1982.
- Jackson. G.B. "Methods for Integrative Review". *Review of Educational Research*. No.3. Vol.50.
1980.

บทความแลกเปลี่ยนประสบการณ์เล่าสู่กันฟัง

Teaching English in Saudi Arabia

Michael Lipinski

The Technical Institute of Naval Studies in Dhahran, Saudi Arabia was meant to be, first and foremost, a technical training center. It was to be a place where young Saudi naval cadets could receive the training they needed to perform their duties as full-fledged naval personnel. This included, for instance, training in electronics, mechanics, seamanship, or clerical skills. But since their teachers for these technical courses were all expatriates, and since these courses were taught in English, the students needed a solid foundation in English before they could begin any of the technical training.

Although some of the students had studied English in primary or secondary school (very few of the entering cadets had completed secondary school) most of them came to the classroom at "zero-level" English. We were expected to have them at an advanced level (able to understand lectures on how to maintain diesel engines, for instance) in a mere fifty weeks! Several instructors thought this was impossible, and simply did the best we could.

We were given only one week to teach the alphabet. This was to a group of students whose first language not only had completely different letter shapes but also was written from right to left! Those who had trouble learning the letters were left behind almost from day one. There neither the time nor the teachers to schedule remedial classes for these unfortunates, though given the chance they probably would have done fine. There were students who completed the English language training program and still did not know the differences between

the letters "u" and "w", "g" and "j", and "b" and "p". The powers-that-be, however, did not consider this a major problem since there was little emphasis on writing except for occasional rote copying.

Compounding the linguistic difficulties were the cultural problems. Saudi Arabia has come into a great deal of wealth in the past fifteen years, and though the government is trying to disperse that wealth to all segments of society, it hasn't as of yet been totally successful. Many of the students I taught, for instance, were from farming families whose lives were probably not that much different from their ancestors of a thousand years ago. Some students were from Beduin backgrounds, the nomadic tribes who had been crisscrossing the desert since before the birth of Christ. As I was told by one colleague, "If you think it's culture shock for you, think what it's like for them!" Many of them would never voluntarily sit in a chair, for instance, they would feel much more comfortable sitting on the floor. Many had never worn shirts, pants or shoes before. They were used to the traditional Arab "thobe" (long, white gown) and sandals or bare feet. Many had probably never seen a foreigner before and in fact had been taught since very young to treat all infidels (non-Muslims) with suspicion. Now, in the Navy, they were bound up in tight-fitting trousers and shirts and heavy boots, made to sit on hard wooden chairs for five hours and take orders from foreigners.

The materials we used didn't do much to help the motivation of the students. The text-

books were solidly based in the forties, with "grammar boxes", dialogues, and lots of mechanical written exercises in which the students had to, for instance, change present tense verbs to past tense. There was little attempt to teach English as a communicative instrument, either in speaking or writing. But this was hardly surprising since we had so little time and had to raise the students recognition level of a large number of technical and sub-technical words (such as "hammer" "mine sweeper", "rotate", "combustion", etc.), very quickly. The classes turned into little more than vocabulary and grammar exercise forums. In other words, they turned into preparation sessions for the exams which were given every twenty-five units.

The textbook materials also fell under the heavy cultural constraints of Saudi Arabia. There was never any mention of women. (Women in Saudi Arabia are basically kept at home. They are not allowed to drive, usually wear the all-concealing black "chadors" when they go out, and are strictly forbidden to have social contacts with anybody outside their immediate family.) Believe it or not, the students finished their fifty weeks of language training without ever being introduced to any of the English feminine pronouns. It was as if "she", "her" and "hers" were dirty words that had no place in a civilized language classroom.

However, this all changed during my last year there. There were so many complaints from the upper level technical instructors about the students abysmal English that the Navy was forced finally to implement a new curriculum. The new books were much more communicative oriented (they even included the feminine forms) had better exercises, better illustrations and the technical vocabulary was postponed until the students had the basics under control. At least that was the theory. Unfortunately, by then the program had begun to breakdown in other ways. Salaries for instructors were reduced considerably, which prompted a lot of expatriates to resign. The navy then decided that this gave them a golden opportunity to reduce expenses. Instead of replacing the teachers who left, they simply expanded the classroom size. So whereas there

originally was an excellent student-teacher ratio of about 12 to 1, it suddenly shot up to around 20 to 1! (That probably doesn't sound too bad to anyone who teaches at the university level in Thailand, but it must be remembered that the disciplinary problems in Saudi were much worse. Also, imagine teaching the abc's to a group of twenty students, not one of whom understands even simple instructions.) It began to seem that the Saudi authorities cared little about the quality of the program but were only looking for ways to save money. The attitude of the teachers became increasingly recalcitrant. A siege mentality developed: us against them, hardly conducive to learning. Finally, in July 1988, I and many other teachers left when the naval authorities would renew our contracts only after making drastic cuts in salary and benefits.

But despite the drawbacks of the program, there were many students I liked. The fact that they could even survive those conditions was something to be admired. Outside of the classroom they were more or less physically tortured. They were forced to run laps around the parade ground for hours, often in summer temperatures exceeding forty degrees. They were often awakened in the middle of the night by the "upper classmen" and made to stand rigid for hours, or made to sleep while wearing their uniforms and boots. You can imagine the deleterious effect it had in the classroom. One of our major chores was to keep the students from falling asleep. We were warned many times that if an officer walked into one of our classrooms and found a sleeping student, we would be fired immediately and put on the next flight to the States. (It was rumoured that once the base commander stepped into an English and found the instructor asleep, but that was never verified.) Sometimes we had to physically shake the students out of stupor. We'd make them stand or send them out to wash their faces (but that was taking a risk because they might never return.) As a last resort, if the student simply could not remain conscious in the classroom, we'd send him with a report to the duty officer, who would usually punish the student by having him run laps around the parade

ground. This didn't make matters any better of course, because when he returned to the classroom not only would he be resentful but he'd also be even more tired than when he left.

What did I get out of the experience (besides a healthy pay cheque)? If nothing else. I learned that when you are faced with the realities of getting 200 or so students to pass

a very difficult exam and you only have 1 year to do it, many of the current theories of language teaching go out the window. The natural approach? Suggestopedia? The direct method? They were all entirely too self-indulgent. The problems were overwhelming, but the experience did provide me with a healthy respect for realities of military or industrial English Language Training.

บทความจากการสัมภาษณ์ บุคคลที่ใช้ภาษาอังกฤษในอาชีพต่าง ๆ

ภาษาอังกฤษกับการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย

ปิยนารถ พักทองพรรณ

ภาษาปริทัศน์ฉบับนี้ขอนำท่านพบกับหน่วยงานในลักษณะรัฐวิสาหกิจหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการให้บริการแก่อากาศยานและผู้โดยสารทางอากาศ และโดยขอช่วยการทำงานต้องใช้ภาษาอังกฤษในการเจรจาสื่อสารกับชาวต่างประเทศ หน่วยงานนี้คือท่าอากาศยานกรุงเทพ

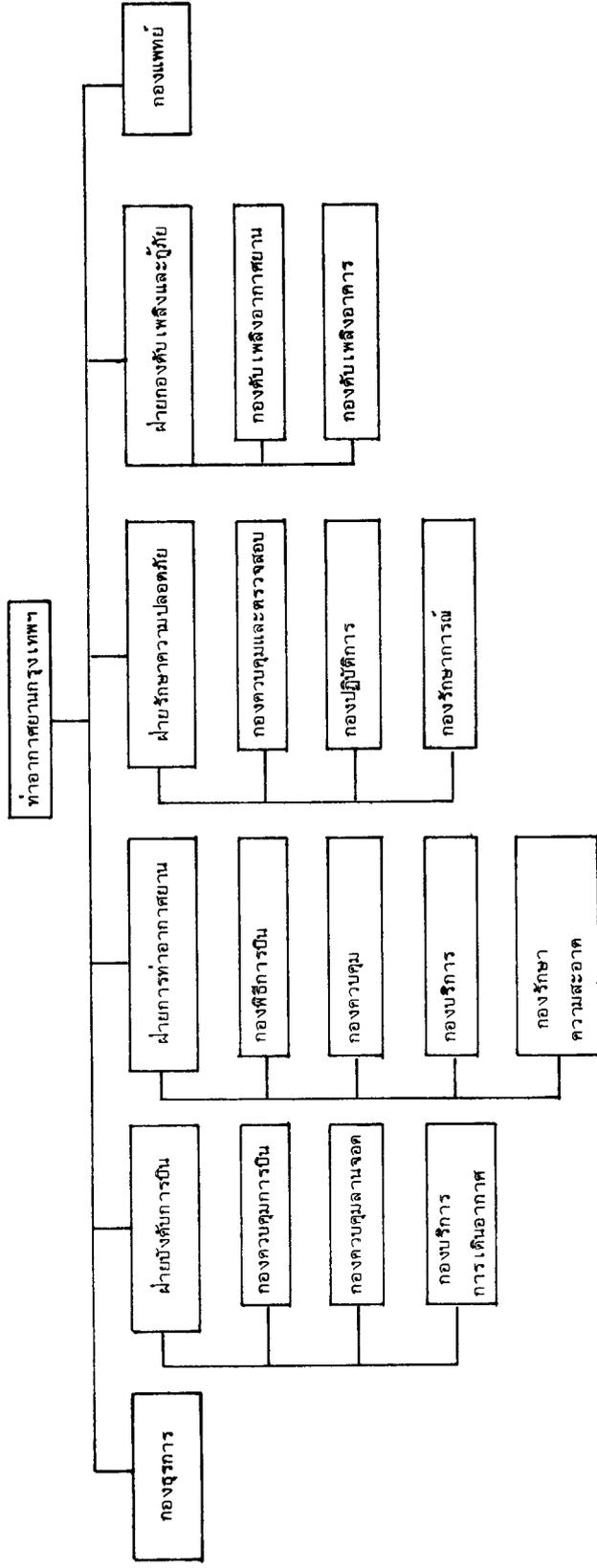
ท่าอากาศยานกรุงเทพ หรือที่เรียกกันง่าย ๆ ว่า สนามบินดอนเมือง ซึ่งเพิ่งขยายและปรับปรุงใหม่เมื่อเร็ว ๆ นี้เป็นท่าอากาศยานสากลของประเทศไทย ขึ้นอยู่กับการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย (ทอท) (Airports Authority of Thailand) เช่นเดียวกับท่าอากาศยานสากลที่เชียงใหม่ ที่หาดใหญ่ และภูเก็ต มีหน้าที่หลักคือ การให้บริการผู้โดยสารทางอากาศ บริการอากาศยานพาณิชย์ บริการขนถ่ายสินค้าและบริการขนถ่ายพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์ ในปัจจุบันมีนาวาอากาศเอก จรุง บุญทอง เป็นผู้อำนวยการ

ลักษณะงานของท่าอากาศยานกรุงเทพ ฯ แบ่งเป็น 4 ฝ่ายใหญ่ ๆ คือ ฝ่ายบังคับการบิน ฝ่ายการทำอากาศยาน ฝ่ายรักษาความปลอดภัย ฝ่ายดับเพลิงและกู้ภัย และกองใหญ่ ๆ คือ กองธุรการ และกองแพทย์ นอกจากนี้ในแต่ละฝ่าย ยังแบ่งออกเป็นกองย่อยต่าง ๆ

ซึ่งบางกองยังมีงานในระดับแผนกอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบอีกด้วย โดยขอช่วยความรับผิดชอบและลักษณะหน้าที่ของงานแล้ว แต่ละงานจะมีความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในลักษณะที่หลากหลายแตกต่างกันทั้งความจำเป็นในการใช้ภาษา สถานการณ์ในการใช้รวมทั้งลักษณะรูปแบบของภาษาที่ใช้

ตัวอย่างเช่นที่กองธุรกิจซึ่งดูแลรับผิดชอบงานธุรการทั่ว ๆ ไป และธุรการที่เกี่ยวกับภาษา สถานการณ์ที่จะพบปะเจรจากับชาวต่างประเทศนั้น มีอยู่บ้างเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนในฝ่ายบังคับการบินที่ประกอบด้วยกองควบคุมการบิน กองควบคุมลานจอด และกอง

บริการเดินอากาศนั้นลักษณะภาษาอังกฤษที่ใช้ค่อนข้างจะเป็นคำศัพท์เฉพาะทางเทคนิคเกี่ยวกับการบินทั้งสิ้น สถานการณ์ในการใช้ก็จะเกี่ยวข้องกับการบิน เช่น ตรวจสอบทางวิ่ง การขึ้นลงของเครื่อง ความพร้อมของทางวิ่ง ลักษณะอากาศ เป็นต้น ในฝ่ายรักษาความปลอดภัย ซึ่งแบ่งออกเป็น กองควบคุมและตรวจสอบ กองปฏิบัติการ และกองรักษาการณ์นั้น มีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อความหมาย เจริญจิตต่อกับชาวต่างประเทศอยู่บ้าง สำหรับกองดับเพลิงและกู้ภัย ขอบเขตการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานจะจำกัด โดยที่ภาษาอังกฤษที่ใช้ในกองนี้จะเน้นทักษะการฟังข่าวสารที่รายงานเข้ามาขอความช่วยเหลือดับเพลิงหรือกู้ภัยเท่านั้น

ส่วนที่กองแพทย์ซึ่งให้บริการทั้งพนักงานและเจ้าหน้าที่ของการท่าอากาศยานรวมทั้งผู้โดยสารและผู้ใช้บริการของการท่าทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ สถานการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษในการเจรจาสื่อความหมายจะอยู่ในหัวข้อการสอบถามอาการเจ็บป่วย ถามความรู้สึก การขอร้อง การสั่ง การอธิบายในการรักษาพยาบาล หรือการแนะนำข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ

สำหรับฝ่ายการทำอากาศยานประกอบด้วย กองพิธีการบิน ทำหน้าที่ตรวจสอบแผนการบินและประสานกับสายการบิน ภาษาอังกฤษที่ใช้อยู่ในวงจำกัด กองควบคุม ทำหน้าที่ควบคุมพื้นที่ในบริษัทการค้าและสายการบินติดต่อเช่า จะใช้ภาษาอังกฤษบ้างพอสมควร ส่วนกองบริการรักษาความสะอาดทางท่าอากาศยานได้มอบให้บริษัทภายนอกรับผิดชอบบางส่วน โดยที่ท่าอากาศยานกรุงเทพจะเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติและในกองนี้เกือบจะไม่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานเลย กองสุดท้ายที่จะกล่าวถึงในฝ่ายนี้คือกองบริการและงานที่กล่าวได้ว่าเป็นงานที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานเจรจาสื่อสารกับชาวต่างประเทศมากที่สุด ในบรรดาหน่วยงานทั้งหมดที่ท่าอากาศยานกรุงเทพได้แก่งานแผนกประชาสัมพันธ์ท่าอากาศยาน

ฉะนั้น ภาษาอังกฤษที่ใช้ในอาชีพต่าง ๆ ฉบับนี้จะขอเน้นภาษาอังกฤษที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของแผนกประชาสัมพันธ์ ซึ่งอยู่ภายใต้กองบริการฝ่ายการทำอากาศยานของท่าอากาศยาน

ที่แผนกประชาสัมพันธ์มีพนักงานประชาสัมพันธ์ เป็นสตรีทั้งหมด 37 คน พนักงานบางส่วนจะสลับเวร ไปประจำที่เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ ในอาคารระหว่าง ประเทศ ที่ห้องโถงและห้องพัสดุโดยสารถาออก ห้อง โถงและห้องพัสดุโดยสารถาเข้า และเคาน์เตอร์ที่อาคาร ผู้โดยสารภายในประเทศรวมทั้งสิ้น 5 แห่ง

พนักงานศึกษาของพนักงานประชาสัมพันธ์นั้น เดิมทีทางการทำ ๆ ได้กำหนดไว้ว่าพนักงานจะต้องมี พนักงานศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่จำกัดคณะ และต้องมี วิชาเอกเป็นภาษาอังกฤษ ในระยะต่อมาเนื่องด้วย ทักษะที่จำเป็นในการใช้ภาษาและลักษณะภาษาที่ใช้ก่อน ข้างจะเป็นรูปแบบซ้ำ ๆ ประจําวัน ทางการทำ ๆ จึงอนุญาตให้พนักงานที่มีความรู้ระดับ ป.ว.ส. และ ป.ว.ช. เข้าเป็นพนักงานประชาสัมพันธ์ โดยที่จะมี พนักงานพี่เลี้ยง (supervisor) หรือหัวหน้าแผนก ประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีพนักงานระดับปริญญาตรีเป็นผู้ ช่วยเหลือแก้ปัญหาในกรณีที่จะต้องใช้ภาษาเจรจา ในหัวข้อที่ละเอียดลึกซึ้งไปจากรูปแบบซ้ำ ๆ ที่ใช้ประจำ อยู่ทุกวัน

การประชาสัมพันธ์ที่ท่าอากาศยานกรุงเทพนั้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ การประชาสัมพันธ์โดยตรงกับผู้ใช้โดยสารหรือผู้ใช้บริการที่ท่าอากาศยานใน ลักษณะการเจรจาโต้ตอบ การประชาสัมพันธ์โดยการ ประกาศเป็นการสื่อความหมายแจ้งให้ทราบฝ่ายเดียว และประเภทสุดท้ายคือ การประชาสัมพันธ์โดยการใช้ สื่อที่เป็นป้ายและภาษาเขียนกำกับ

ในการประชาสัมพันธ์โดยการเจรจาโต้ตอบโดยตรงกับชาวต่างประเทศนั้น พนักงานประชาสัมพันธ์จะต้องใช้ทักษะการฟัง และการพูด เนื่องจากชาวต่างประเทศที่ใช้บริการของท่าอากาศยานกรุงเทพมาจาก หลายประเทศ ภาษาที่ใช้ในแผนกประชาสัมพันธ์ใน

ส่วนที่เจรจาโต้ตอบจึงเป็นทั้งภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน จีน (แต้จิ๋ว) และญี่ปุ่น อย่างไรก็ตามภาษา หลักที่ใช้มากที่สุดยังคงเป็นภาษาอังกฤษ

สถานการณ์ที่ใช้ภาษาในการประชาสัมพันธ์ ประเภทนี้พอจะสรุปได้ดังนี้คือ

1. การบอกทิศทาง เช่น บอกทิศทางไปสถานที่ต่าง ๆ ในท่าอากาศยาน ได้แก่ ทางไปห้องน้ำ gate ต่าง ๆ ทางไปร้านขายของ ร้านอาหาร หรือไปบริษัท สายการบิน เคาน์เตอร์สายการบิน ธนาคาร และกอง แพทย์ เป็นต้น

2. บอกวิธีการเดินทาง ไปสถานที่ต่าง ๆ จาก ท่าอากาศยานไปในตัวเมือง ด้วยรถเมย์ รถแท็กซี่ ไปบริษัทสายการบินในเมือง สถานที่สำคัญ สถานที่ท่องเที่ยว และไปโรงแรมที่พักต่าง ๆ

3. แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเที่ยวบินสายการบิน จำนวนเที่ยวบินต่อวัน ต่อสัปดาห์ ราคา ฯลฯ เช่น เที่ยวบินภายในประเทศ ไปเชียงใหม่ ภูเก็ต มีวันละ กี่เที่ยว ออกเวลาใดบ้าง หรือเวลาปิดเปิดเคาน์เตอร์ของ สายการบินระหว่างประเทศ

4. แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางภายในประเทศ ระยะเวลาการเดินทาง วิธีต่าง ๆ ในการเดินทาง ความ สะดวกในการเดินทาง ราคาอัตรา ราคาที่พัก

5. ให้ข้อมูลโดยการบรรยายสั้น ๆ เกี่ยวกับ สถานที่สำคัญของไทย สถานที่ท่องเที่ยวของไทย

6. รับแจ้งปัญหาข้อบกพร่อง ตอบคำถามและ แก้ไขปัญหาเบ็ดเตล็ด รวบรวมและพิจารณาแบบ แสลงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้โดยสารเพื่อ เสนอผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ ดำเนินการปรับปรุง

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นที่ต้องใช้ภาษาในการ เจรจານี้จะเห็นได้ว่าลักษณะรูปประโยคที่ใช้ในการเจรจา จะเป็น

1. ตอบคำถามสั้น ๆ ทั้งรับและปฏิเสธ
2. อธิบายสั้น ๆ
3. บอกทิศทาง วิธีเดินทาง
4. เสนอแนะ/แนะนำ
5. ขอร้อง
6. บรรยายสั้น ๆ

เนื่องจากโดยหน้าที่ พนักงานประชาสัมพันธ์ จะต้องเป็นผู้ให้ข้อมูลในสถานการณ์ดังกล่าว ฉะนั้น นอกจากจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ในท่าอากาศยานพนักงานประชาสัมพันธ์ยังจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย ทั้งสถานที่ การเดินทาง ที่พัก และสายการบิน เพื่อให้ข้อมูลแก่ชาวต่างประเทศได้อย่างถูกต้องและเพียงพออีกด้วย

รภาพระชาสัมพันธ์ประเภทที่สองคือการประชาสัมพันธ์โดยการประกาศสื่อความหมายซึ่งเป็นการสื่อสารกันเดียวด้วยการประกาศแจ้งให้ผู้ใช้บริการทำอากาศยานทราบโดยไม่มีเจราจาโต้ตอบ ดังนั้นทักษะที่ใช้จริง ๆ จึงเป็นเพียงการอ่านออกเสียงแต่เพียงอย่างเดียว ภาษาสากลที่กำหนดในธุรกิจการบินระหว่างประเทศนั้นมี 3 ภาษาคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาสเปน ภาษาที่ใช้ในการประกาศที่ท่าอากาศยานกรุงเทพมี 2 ภาษาคือ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ สำหรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประกาศนั้นทางการทำอากาศยานได้กำหนดไว้เป็นแบบฟอร์มประกาศโดยจะสามารถแบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้คือ

1. ประกาศบริการ เช่น ประกาศเลื่อนรถ เรียกบุคคล เต็กหาย เต็กหลงทราบชื่อ เต็กหลงไม่ทราบชื่อ ของหาย ประกาศพบของ และประกาศในโอกาสสำคัญต่าง ๆ

2. ประกาศเตือน เช่น เตือนให้ตรวจสิ่งของก่อนออกจากท่าอากาศยาน เตือนการใช้บริการทำอากาศยาน

3. ประกาศเรียก เรียกผู้โดยสารเข้าตรวจหนังสือเดินทาง เรียกผู้โดยสารขึ้นเครื่องและผ่านการตรวจกัน เรียกผู้โดยสารขึ้นเครื่องและเรียกผู้โดยสารผ่านเครื่อง

4. ประกาศแจ้งเกี่ยวกับสายการบิน

- 4.1 แจ้งเวลาเข้าออก หรือขึ้นลงของสายการบิน

- 4.2 แจ้งการล่าช้าของสายการบิน

- 4.3 แจ้งเปลี่ยนเวลาเข้า หรือออกของสายการบิน เปลี่ยนสถานที่ลงของสายการบินหรือเปลี่ยน gate

- 4.4 แจ้งคเครื่องบินเข้า

5. ประกาศเบ็ดเตล็ด เกี่ยวกับบริการของท่าอากาศยาน เช่น แจ้งการงดใช้เครื่องปรับอากาศเนื่องจากตัดกระแสไฟฟ้า แจ้งว่าแก้ไขเรียบร้อยแล้ว แจ้งไฟฟ้าดับ แจ้งตัดกระแสไฟฟ้า แจ้งคบริการน้ำประปา

6. ประกาศกรณีฉุกเฉิน ประกาศข้อมดับเพลิง ประกาศทดสอบสัญญาณไฟไหม้ ประกาศเหตุอันตรายให้คนออกจากบริเวณท่าอากาศยานและประกาศไฟไหม้เป็นต้น

ภาษาที่ใช้ในการประกาศนั้น มีเขียนเป็นแบบฟอร์มพร้อมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ฉะนั้นเวลาประกาศพนักงานประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่เพียงเติมข้อความบางส่วนลงในแบบฟอร์มก่อนประกาศ เช่น ชื่อคนเวลา หมายเลขเที่ยวบิน และชื่อสายการบิน เลือกข้อความบางส่วนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น เครื่องบินล่าช้าเพราะสาเหตุใด เป็นต้น จากนั้นก็จะต้องอ่านออกเสียงดังให้หนุ่มนวลถูกต้องและชัดเจน

ประกาศภาษาไทยทุกชนิดจะเริ่มต้นด้วย “โปรดทราบ” และจบลงด้วย “ขอบคุณค่ะ” ส่วนประกาศภาษาอังกฤษก็จะเป็น “Attention, please” และจบลงด้วย

“Thank you.” ลักษณะประโยคที่ใช้สำคัญๆ มี 2 ลักษณะ ประโยคที่ใช้สำคัญ ๆ มี 2 ลักษณะคือ

1. ประโยคบอกเล่า แจ้งเหตุการณ์ต่าง ๆ และให้ข้อมูล ให้เหตุผล
2. ประโยคขอร้อง

ตัวอย่าง เช่น

1. Departure : Passport Check

Attention, please.

(Airline) Flight (Flight No.) to (Destination) All joining passengers please proceed to the Departure Lounge for passport check and stand by for boarding and boarding at Gate Number (Thank You.)

2. Delayed

Departure Delayed

Attention, please... (Airline) Flight (Flight No.) to (Destination) is delaye

A. because of bad weather conditions at...

B. because of bad weather conditions en route.

C. due to the late arrival of the incoming aircraft.

D. due to Thai Airway Congestion.

E. for technical reasons.

1. Expected time of departure is...

2. A Further announcement will be made at....

3. A further announcement will be made later. Passengers on this flight are asked to go to

F. the bar.

G. the restaurant on the fourth floor.

H. The restaurant in The Transit Lounge where... (a, b, c d) will be served

a. refreshments

b. breakfast

c. lunch

d. dinner

Thank You

ส่วนการประชาสัมพันธ์ประเภทสุดท้ายเป็นการประชาสัมพันธ์โดยการใช้สื่อที่เป็นป้ายและภาษาเขียนกำกับ ภาษาของป้ายนั้นเป็นสัญลักษณ์สากล แม้ไม่มีภาษาเขียนกำกับไ้ภาพหรือแม้มีภาษากำกับแต่ผู้อ่านอ่านภาษานั้นไม่ออกก็พอจะสามารถตีความหมายของป้ายตามสัญลักษณ์ได้ ท่านผู้อ่านรายการการทำอากาศยานกรุงเทพ กล่าวว่าภาษาของป้ายที่ใช้ในท่าอากาศยานนั้นไม่ว่าจะเป็นที่ท่าอากาศยานใด ๆ ในโลกก็จะมีลักษณะทำนองเดียวกันเป็นสากล โดยที่ท่าอากาศยานบางแห่งจะใช้แต่ภาพเป็นสัญลักษณ์แต่เพียงอย่างเดียว ในขณะที่บางแห่งจะใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาประจำชาติของตนกำกับไว้ใต้ป้ายด้วย สำหรับป้ายที่ทำขึ้นใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่ท่าอากาศยานกรุงเทพนั้น ทางการทำอากาศยานกรุงเทพได้เลือกนำสัญลักษณ์หรือป้ายสากลที่เหมาะสม มาปรับให้เข้ากับบ้านเราและเพิ่มเติมป้ายใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ป้ายที่ท่าอากาศยานกรุงเทพจะมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษกำกับ ภาษาที่ใช้กำกับป้ายจะสั้นกระชับได้ใจความและมักจะเป็นคำนามสั้นๆ สำหรับป้ายที่ทางท่าอากาศยานกรุงเทพเพิ่มเติมจากป้ายสากลได้มีการตรวจสอบภาษาอย่างรอบคอบ ป้ายเหล่านี้ก็พอจะจำแนกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้คือ

1. ป้ายเกี่ยวกับกระเป๋า เช่น ที่รับกระเป๋า ที่เอารถเข็นกระเป๋า รับฝากกระเป๋า

2. ป้ายเกี่ยวกับสถานที่ เช่น ห้องน้ำ ชาย/หญิง ห้องน้ำรวม ห้องน้ำคนพิการ ร้านอาหาร บาร์ คอฟฟี่ช็อป ร้านขายของที่ระลึก สถานที่ตั้งน้ำ ห้องเด็กอ่อน ลิฟท์ บันไดเลื่อน

3. ป้ายเกี่ยวกับบริการ เช่น โทรศัพท์ ธนาคาร ที่แลกเงิน โทรเลข ส่งจดหมายรับจองโรงแรม แผนกสอบถามแจ้งของหาย และพบของ พยาบาล

4. ป้าย คำนตรวจ ตรวจศุลกากร ตรวจคนเข้าเมือง

5. บ้ายห้าม ห้ามเข้า ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามพกอาวุธ

6. บ้ายรถบริการ แท็กซี่ รถเมล์ รถเช่า เป็นต้น

สำหรับ ปัญหาที่เกิดขึ้นในแผนกประชาสัมพันธ์ ทั้งหมดนั้น จำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาค้นภาษา

ปัญหาเฉพาะหน้าจะมีเฉพาะในงานประชาสัมพันธ์ ประเภทแรกที่ต้องมีการสื่อสารโดยการเจรจาโต้ตอบ หมายถึง ปัญหาของชาวต่างประเทศที่มาเจรจาติดต่อซักถามหรือขอความช่วยเหลือจากพนักงานประชาสัมพันธ์ ชาวต่างประเทศเหล่านี้อาจจะเป็นผู้โดยสารของสายการบินใดสายการบินหนึ่ง ผู้โดยสารผ่านหรือผู้ใช้บริการของท่าอากาศยาน โดยทั่วไปแล้วพนักงานประชาสัมพันธ์มีหน้าที่ตอบข้อซักถาม ให้บริการและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใช้บริการท่าอากาศยานอย่างดีที่สุด ปัญหาเฉพาะหน้าของแต่ละบุคคลนั้นเกิดขึ้นในลักษณะการขอร้อง ในบางกรณีอยู่นอกขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของแผนกประชาสัมพันธ์เช่นผู้โดยสารบางรายที่มึนศีรษะเมามาเลยเวลาเครื่องบินออก และขอให้ประชาสัมพันธ์นำส่งขึ้นเครื่องบินเที่ยวถัดไป หรือขอ

ร้องให้กระทำในสิ่งที่ขัดต่อระเบียบของการท่าอากาศยาน เช่น ขอให้ประกาศตามหาบุคคลที่ทราบแต่ชื่อเล่นไม่ทราบชื่อจริง เป็นต้น ปัญหาเฉพาะหน้าของแต่ละบุคคลที่เกิดขึ้นเหล่านี้ทางแผนกประชาสัมพันธ์จะพิจารณาแก้ไขช่วยเหลือและผ่อนผันเป็นกรณีไป เช่นบางกรณีอาจจะแจ้งสายการบินมารับตัว บางกรณีจะจัดประกาศให้ได้ตามที่ขอร้อง ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามความเหมาะสมและให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของการท่าอากาศยาน ฯ

ปัญหาประเภทที่สองคือปัญหาค้นภาษา ซึ่งแบ่งได้เป็นปัญหาทางด้านการฟังและด้านการพูด

ปัญหาค้นการฟัง ดังที่กล่าวไว้แล้วนั้น พนักงานประชาสัมพันธ์ต้องมีพื้นฐานความรู้ทางภาษาอังกฤษและยังมีพนักงานบางคนทีพูดภาษาต่างประเทศภาษาอื่นได้อีกด้วยคือ ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น และจีนแท้จิว สำหรับชาวต่างประเทศที่ไม่ได้มาจากประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น หรือจีน พนักงานประชาสัมพันธ์จะต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลในการเจรจาสื่อความหมาย และเนื่องจากชาวต่างประเทศที่ใช้บริการของท่าอากาศยานนั้น มีเป็นจำนวนมาก และมาจากประเทศต่าง ๆ หลายชาติหลายภาษา

ป้ายสากลที่ใช้ในท่าอากาศยานประเทศต่างๆ

					
1 Baggage Claim	2 Baggage Locker	3 Baggage Cart	4 Left Luggage	5 Smoking Permitted	6 No Smoking
					
7 Bath / Currency Exchange <small>เมื่อใช้บริการ กรุณาตรวจสอบป้ายบอกใช้เงินตราต่างประเทศด้วย กรุณาปฏิบัติตามป้ายบอกใช้เงินตราต่างประเทศด้วย</small>	8 Postal Facility	9 Taxi	10 Bus	11 Internal Rail Transit Systems Subway / Train	12 Rental Cars / Car Hire
					
13 Restroom (Men)	14 Restroom (Women)	15 Restrooms (General)	16 Drinking Water	17 Restaurant	18 Coffee Shop / Snack Bar
					
19 Bar	20 Shopping Area (Gift & News)	21 Hotel Reservations	22 Nursery	23 Escalator	24 Elevator
					
25 Telegrams	26 Telephone	27 First Aid	28 Information	29 Handicapped Persons	30 Telecommunication Device For The Deaf
					
31 Carry No Weapons or Bombs	32 No Entry / No Trespassing	33 Airport	34 Connecting Flights	35 Helicopter Service / Heliport	36 Ground Transportation
					
37 Parking	38 Customs	39 Agriculture	40 Immigration	LOST AND FOUND	CONNECTING FLIGHTS

บางคนพื้นความรู้ทางภาษาอังกฤษต่ำ หรืออาจจะไม่รู้ ภาษาอังกฤษเลย แต่สื่อสารโดยอาศัยการท่องจำหรือ อ่านภาษาอังกฤษตามตัวเขียนในภาษาของตนเอง บุคคล เหล่านี้พูดภาษาอังกฤษด้วยสำเนียงที่แปร่งออกไปตาม เสียงในภาษาถิ่นของตน ทำให้ฟังเข้าใจยากและสร้าง ปัญหาให้กับพนักงานประชาสัมพันธ์มาก สำเนียงแปร่ง ของชาวต่างชาติบางประเทศก็ฟังยากกว่าบางประเทศ เช่น สำเนียงของชาวต่างชาติแถบสแกนดิเนเวีย ซึ่งโดย ส่วนใหญ่แล้วมีพื้นความรู้ทางภาษาอังกฤษเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ชาวต่างประเทศบางคนยังเผลอมายพูดจาไม่ ชัดเจน หรือบางรายอาจพูดภาษาอังกฤษผิดรูปประโยค รูปไวยากรณ์อีกด้วยเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดปัญหา ในการฟังทั้งสิ้น

โดยสรุปแล้ว ปัญหาทางด้านการฟังในงาน ประชาสัมพันธ์นั้น จะมีเฉพาะงานที่ต้องเจรจาสื่อสาร โต้ตอบกับชาวต่างประเทศ และจะมีเฉพาะในกรณีที่ต้อง ติดต่อกับชาวต่างประเทศที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น และจีน (แท้จิว) และใน กรณีที่ชาวต่างประเทศเหล่านั้นมีพื้นความรู้ทางภาษา อังกฤษต่ำเท่านั้น

ส่วนปัญหาคำการพูดนั้น จะมีในงานประชา-สัมพันธ์ ซึ่งต้องเป็นงานเจรจาโต้ตอบ และงาน ประชาสัมพันธ์โดยการประกาศสื่อความหมาย โดยที่ สถานการณ์ที่จะใช้ภาษาอังกฤษในการเจรจาโต้ตอบสื่อ ความหมายกับชาวต่างประเทศจะค่อนข้างช้าและตายตัว เป็นประจำทุกวัน พนักงานสามารถเตรียมตัวได้ และ สำหรับการประชาสัมพันธ์โดยการประกาศ พนักงาน เพียงแต่อ่านตามแบบฟอร์มเท่านั้น ฉะนั้นปัญหาทาง คำการพูดในงานประชาสัมพันธ์จึงไม่อยู่ที่การสร้างรูป ประโยค หรือคำศัพท์ แต่จะเป็นปัญหาการใช้ expres- sion เช่น "Please" หรือ "Excuse me" ให้ถูกต้อง ตามกาลเทศะและให้คิดเป็นนิสัย และปัญหาคำการ

ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน เช่นการออกเสียงสระ พยัญชนะ เช่นตัว [l], [r], [wr], [w] ปัญหาการ ลงน้ำหนักเสียงเน้นไม่ถูกพยางค์ ทำให้คำที่พูดมีความ หมายผิดไปหรือทำให้ฟังแล้วเป็นคำที่ไม่มี ความหมาย การลงน้ำหนักเสียงเน้นในระดับประโยค และเสียงสูงต่ำ ในประโยคทำให้เมื่อพูดแล้วเจราจาสื่อความหมายได้ไม่ ชัดเจน เป็นต้น

ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ที่เป็นบ้าย นั้นเป็นในรูปที่ชาวต่างชาตินั้นหบายไม่พบ หรือไม่ สนใจคุยบ้ายเลย ในกรณีเช่นนี้ชาวต่างชาติเหล่านี้จะตาม ประชาสัมพันธ์โดยตรงและพนักงานประชาสัมพันธ์ก็จะ ตอบข้อซักถามชี้แนะให้เป็นกรณีไป

สำหรับวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเจรจาสื่อ ความหมายกับชาวต่างชาตินี้ ทางการทำอากาศยาน ฯ ได้ปฏิบัติอยู่แล้วหลายด้านด้วยกัน คือการแก้ปัญหา เฉพาะหน้า โดยพนักงานประชาสัมพันธ์เองจะพยายาม อย่างเต็มความสามารถที่จะสื่อความหมาย นอกจากจะ จะใช้ภาษาอังกฤษแล้วอาจทำมือ ทำทางประกอบและ วาครูป เพื่อสื่อความหมาย เมื่อยังไม่บรรลุผล พนักงาน อาจขอพนักงานพี่เลี้ยงหรือหัวหน้าประชาสัมพันธ์มาช่วย เจรจาสื่อความหมาย และในกรณีที่มิมีปัญหาซับซ้อนก็ อาจขอความช่วยเหลือจากสายการบินต่าง ๆ การแก้ไข ปัญหาโดยการรับฟังคำวิจารณ์จากชาวต่างประเทศและ นำมาปรับปรุง โดยที่ท่านผู้อำนวยการจะพูดคุยสอบถาม ชาวต่างประเทศโดยตรงว่าการอ่านการประกาศแบบที่ได้ ยินอยู่ฟังเข้าใจหรือไม่ จะต้องอ่านแบบใดจึงจะถูกต้อง แล้วนำมาแก้ไข นอกจากนี้ทางการทำอากาศยานยัง อบรมพนักงานเป็นระยะ ๆ ด้วยการอบรมทั่วไปและ อบรมแนะนำการใช้ภาษา วลี และประโยคต่าง ๆ ที่ใช้ เป็นประจำ และการอบรมโดยเข้าฟังเทปในห้องปฏิบัติ- การทางภาษาของกองทัพอากาศ ซึ่งพนักงาน ประชา-สัมพันธ์จะได้ฟังเสียงชาวต่างชาติเจ้าของภาษาทั้งแบบ

อังกฤษและแบบอเมริกัน ได้ฟังการออกเสียง ได้ฝึกฝนออกเสียงตามแบบให้ถูกต้อง และในไม่ช้านี้ทางการทำอากาศยานกรุงเทพกำลังจะมีห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นของตนเองจำนวน 20 ที่นั่ง และจะติดต่อกับเจ้าหน้าที่สายการบินต่าง ๆ มาช่วยเป็นอาจารย์อบรมพนักงานประชาสัมพันธ์ซึ่งจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีกด้วย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่ใช้ภาษาอังกฤษในอาชีพต่าง ๆ ฉบับนี้ ผู้เขียนหวังว่าจะมีประโยชน์บ้างไม่มากนักสำหรับผู้อ่าน รูปถ่ายสากลที่ทางการทำได้มอบมาให้ นั้น คงจะนำไปใช้ให้ความรู้รอบตัวเพิ่มเติมกับผู้เรียนของเราในการใช้ทำอากาศยานทั้งที่บ้านเราและในต่างประเทศ รวมทั้งสถานที่สาธารณะอื่นได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันก็จะลดปัญหาให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ได้อีกด้วย ส่วนทางด้านการเรียนการสอนนั้น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในการเจรจาติดต่อและหัวข้อของการประกาศจะนำไปประยุกต์สร้างบทเรียนสำหรับพนักงานประชาสัมพันธ์ได้โดยตรงหรือบทเรียนทั่วไป โดยอาจสร้างออกมาในรูปแบบทัศนศึกษาต่าง ๆ ตามสถานการณ์และกำหนดรูปแบบประโยคที่ต้องฝึกฝนเน้นการออกเสียงให้ถูกต้อง และกำหนดคำศัพท์พอเป็นสังเขป สำหรับกิจกรรมเสริม

ประกอบบทเรียน อาจทำได้ในรูปการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า หรือบทบาทสมมติ ซึ่งล้วนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตการทำงานในอาชีพนี้ นอกจากนี้เราในฐานะอาจารย์ผู้สอนยังต้องตระหนักไว้ด้วยอีกว่าในการผลิตบัณฑิตให้ออกไปทำงานในอาชีพจริง ๆ แล้วนั้น นอกเหนือจากความสามารถทางด้านภาษาแล้ว จะต้องเน้นการอบรมแนะนำให้ผู้เรียนใฝ่รู้รอบตัวเกี่ยวกับบ้านเมืองของเรา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเข้าอกเข้าใจผู้อื่น และมีความอดทนในการทำงานอีกด้วย

ท้ายสุดนี้วารสารภาษาปริทัศน์ขอกราบขอบพระคุณ นาวาอากาศเอกจรูญ ปัทมทอง ผู้อำนวยการทำอากาศยานกรุงเทพ ฯ ผู้ให้สัมภาษณ์และให้ข้อมูลประกอบการเขียนบทความ คุณกนิษฐา บุญบันเทิง หัวหน้าแผนกประชาสัมพันธ์ ผู้ให้รายละเอียดเพิ่มเติม และคุณชูพันธุ์ ประพันธ์พจน์ ผู้อำนวยการความสะดวกต่าง ๆ ในการสัมภาษณ์

ผู้สัมภาษณ์ : ปิยนารด พักทองพรรณ
ศิริพร พงษ์สุรพิพัฒน์

ผู้ถอดเทปและเรียบเรียง : ปิยนารด พักทองพรรณ

บทสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถาบันการต่างประเทศ

เกี่ยวกับศูนย์ภาษาต่างประเทศ แห่งสถาบันการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

วิไลพร นาวิการ

สถาบันภาษาได้จัดสัมมนาระดับชาติเรื่อง “ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพ” ขึ้นเมื่อวันที่ 1-2 ธันวาคม 2531 หนึ่งในผู้ร่วมอภิปรายในหัวข้อ “ความสำคัญของภาษาอังกฤษในวงราชการ” คือ เอกอัครราชทูต อูร์จันทา รอดประเสริฐ เอกอัครราชทูตประจำกระทรวง ฯ และผู้อำนวยการสถาบันการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ โดยในการอภิปรายครั้งนั้น เอกอัครราชทูตอูร์จันทา ฯ ได้เล่าถึงศูนย์ภาษาต่างประเทศ สถาบันการต่างประเทศโดยสังเขป (เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา) ซึ่งยังความสนใจแก่ผู้เข้าร่วมการสัมมนาโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเวลาจะล่วงเลยมาพอสมควรแล้ว แต่กองบรรณาธิการวารสารภาษาปริทัศน์เชื่อว่าเรื่องราวต่าง ๆ ของศูนย์ภาษาต่างประเทศ สถาบันการต่างประเทศ จะยังคงเป็นที่น่าสนใจและชวนติดตาม จึงใคร่ขอถ่ายทอดรายละเอียดเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับศูนย์ภาษาต่างประเทศที่เอกอัครราชทูต อูร์จันทา ฯ ได้กรุณาชี้แจงเป็นการเพิ่มเติมภายหลังจากการอภิปรายในวันนั้น ดังต่อไปนี้

สถาบันภาษา : ขอความกรุณาท่านทูตเล่าถึงความจำเป็นมาของศูนย์ภาษาต่างประเทศ ของสถาบันการต่างประเทศ นี้ด้วยค่ะ

อ.อูร์จันทา : ก่อนที่จะกล่าวถึงการดำเนินงานของศูนย์ภาษาต่างประเทศในรายละเอียดเป็นการเพิ่มเติมจากการอภิปรายในวันนั้น ขอชี้แจงถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของข้าราชการ นอกเหนือจากการอบรมในสายการทูต นับจากสัปดาห์แรกที่เข้ากระทรวง ฯ ทุก ๆ ระยะเวลาไปจนถึงเมื่อจะดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต โดยที่เราเป็นข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศซึ่งในสายงานต้องติดต่อกับชาวต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งยังจะต้องออกไปประจำการในประเทศต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ อีกด้วย “ภาษา” จึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ซึ่ง ณ ที่นี้จะกล่าวถึง เฉพาะแผนกภาษาอังกฤษของศูนย์ภาษาต่างประเทศซึ่งเกี่ยวข้องกับหัวข้อของการอภิปรายเท่านั้น

สถาบันภาษา : ไม่ทราบว่าได้เปิดสอนหลักสูตรในลักษณะเช่นไรคะ

อ.อูร์จันทา : สถาบัน ฯ สอนภาษาอังกฤษระดับสูงในลักษณะที่เป็น “ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ” (English for Specific Purposes หรือ ESP) คือ เน้นทักษะภาษาที่สอดคล้องกับงานของกระทรวง ฯ ซึ่งนักการทูตจะต้องประสบจริง (job-related professional skills) ให้มากที่สุด

สถาบันภาษา : ขอความกรุณาเกี่ยวกับอย่างทักษะเหล่านี้สักนิดค่ะ

ออท. อูร์จาดทา : ก็อย่างเช่น การร่างสุนทรพจน์ หนังสือโต้ตอบ แดงการณั โทรเลข บันทึกงานร่างทำนองนี้ รวมทั้งการจดบันทึกสนทนาและบันทึกการประชุม เราจะเน้นการฝึกฝนทักษะในการสื่อความหมาย ความสละสลวยของภาษา ตลอดจนการใช้ถ้อยสำนวนในแต่ละโอกาส นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาษาที่ค่อนข้างเทคนิคเฉพาะ เช่น การให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน การพูดในที่ชุมนุมชน (Public Speaking) การเข้าร่วมในการประชุมระหว่างประเทศ การเจรจาระหว่างประเทศ (Negotiation) และมีโครงการที่จะสอนการเป็นล่าม consecutive ต่อไป

สถาบันภาษา : แบ่งการเรียนการสอนเป็นกี่ระดับคะ

ออท. อูร์จาดทา : 4 ระดับค่ะ คือ Basic, Intermediate, Advanced และ Post Advanced

สถาบันภาษา : คัดเลือกกันอย่างไรคะ

ออท. อูร์จาดทา : ศูนย์ ฯ จะจัดให้มี Placement Test ก่อน เพื่อจัดชั้นเรียนตามความสามารถทางภาษาจริง ๆ ไม่คำนึงถึงตำแหน่งทางราชการ

สถาบันภาษา : ใครขอทราบความแตกต่างระหว่าง 4 ระดับนี้คะ

ออท. อูร์จาดทา : คือในระดับ Basic เราจะรื้อฟื้นภาษาอังกฤษเดิม ซึ่งอาจจะรื้อไปพอสมควรแล้วด้วยเหตุที่ไม่ได้อยู่ในสายงานที่ต้องพบปะเจรจากับชาวต่างประเทศมากเท่ากับบางกรมกอง แต่ก็เริ่มทักษะ ESP ควบคู่ไปด้วย ซึ่งพอถึงระดับ Intermediate ส่วนที่เป็น ESP นี้จะเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ส่วนในระดับ Advanced และ Post Advanced เราไม่ต้องไปคำนึงถึง structure ฯลฯ มากนัก แต่จะเน้นการฝึกทักษะภาษาเฉพาะด้านดังที่กล่าวมาแล้ว

สถาบันภาษา : แต่ละหลักสูตรใช้เวลาประมาณเท่าไรคะ

ออท. อูร์จาดทา : คือถ้าเป็น หลักสูตรหลัก ที่เรียกว่า core course นั้น จะเป็นหลักสูตร 4 สัปดาห์ นอกจากนี้เรายังมี หลักสูตรระยะสั้น ที่มุ่งการสอนภาษาเฉพาะด้าน รวมทั้งทักษะ specialized และ ESP ของนักการทูต อันจะเปิดโอกาสให้ข้าราชการมาฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมเฉพาะบางด้านที่จำเป็นและจะต้องใช้ในการทำงาน อาทิ Note-taking และ Writing มีทั้งหลักสูตรระยะ 2 สัปดาห์ และที่เปิดในลักษณะ Workshop สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง

สถาบันภาษา : โดยทั่วไปเตรียม materials ที่ใช้ใน course ต่าง ๆ อย่างไรคะ

ออท. อูร์จาดทา : เรื่องการจัดทำ materials นี้ค่อนข้างจะใช้เวลา เนื่องจากการฝึกฝนทักษะภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน materials ของศูนย์ ฯ จึงต้องใช้ของจริงเป็น authentic texts ซึ่งก็ต้องขอความร่วมมือไปยังกรมกองต่าง ๆ และกระทรวงอื่น ๆ หากใครมีอะไรดี ๆ ก็บอกกันมา เพราะฉะนั้น

การเลือก text ให้เหมาะสมจึงยากและกินเวลามาก ก็ยิ่ง ESP มากเท่าใด ก็ยิ่งจัดทำยากขึ้นเท่านั้น อย่างไรก็ตาม materials ที่ใช้ในหลักสูตรของศูนย์ภาษา ฯ จะต้องกว้างและไม่จำกัดอยู่แต่เฉพาะงานกระทรวงการต่างประเทศเท่านั้น อย่างวิชา Mastering Complex Texts เรามีทั้ง texts ด้านการทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาให้หัดสรุปประเด็น เพราะบางครั้งข้าราชการสถานเอกอัครราชทูตอาจถูกมอบหมายให้ไปประชุมในเรื่องเหล่านี้แทนกระทรวงเจ้าของเรื่องซึ่งมิได้เดินทางมาประชุมเอง ดังนั้น แม้จะไม่ใช่สายงานโดยตรง ก็จำเป็นจะต้องรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ไว้ด้วย

สถาบันภาษา : สำหรับ audio visuals อื่น ๆ ล่ะค่ะ

ออท. อูร์จิดทา : ทางศูนย์ ฯ มีวีดิโอเทปอัดจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และเทปเสียงสำหรับให้ข้าราชการฝึกฝนการฟังและจดบันทึกจากสำเนียงภาษาอังกฤษหลากหลาย มิใช่เพียงฟังจาก accent มาตรฐานอย่างเดียว เช่น สำเนียงออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ประเทศแถบเอเชียใต้ ญี่ปุ่น เกาหลี หรือแม้แต่แอฟริกา เหล่านี้ก็เป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากธรรมเนียมปฏิบัติของกระทรวงการต่างประเทศกำหนดให้มีการบันทึกการสนทนาของแขกผู้มาเยือนทุกครั้ง

สถาบันภาษา : สำหรับกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนมีอะไรบ้างคะ

ออท. อูร์จิดทา : ศูนย์ภาษา ฯ ของเราใช้ทั้ง simulation และ role play เช่น วิชา Communication Skills จะจำลองสถานการณ์การประชุมระหว่างประเทศขึ้นโดยตั้งหัวข้อการประชุมไว้และจัดให้ผู้เรียนเล่นบทบาทเป็นรัฐมนตรีหรือหัวหน้าคณะแทนประเทศนั้นประเทศนี้ หรืออีก session หนึ่งเราสมมติสถานการณ์ว่าเป็นเจ้าหน้าที่กัก information ที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน มีชาวต่างประเทศและนักข่าวสอบถามปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเมืองไทย เช่น บัญหาสตรี แรงงานเด็ก หรือยาเสพติด เป็นต้น simulation เหล่านี้จัดทำได้ยากมาก กว่าจะทำให้เหมือนจริงได้ก็ต้องให้ผู้ที่เคยปฏิบัติงานด้านนั้น ๆ หรือเคยประจำการในประเทศที่เกี่ยวข้องช่วยกันคุยอีกด้วย สิ่งเหล่านี้ก็มีใช้ว่าจะมีสักทำสำเร็จรูปไว้แล้วส่งซื้อได้จากสำนักพิมพ์ทั่วไป ศูนย์ภาษา ฯ เคยนำ simulation ของกระทรวงการต่างประเทศอื่นที่ได้รับจากการร่วมมือกันมาใช้ แต่ยังคงปรับอีกมาก เพราะ simulation ของกระทรวงการต่างประเทศไทยจะต้องเป็น simulation ที่เกิดขึ้นในแวดวงของกระทรวง ฯ จริง ๆ

สถาบันภาษา : ขอให้ท่านช่วยกรุณาแยกตัวอย่างการสอนทักษะการใช้ภาษาที่ต้องใช้เทคนิคเฉพาะ

ออท. อูร์จิดทา : อย่างเช่นวิชา Diplomatic Correspondence เราจะสอนให้ร่างหนังสือราชการ สุนทรพจน์ และ statement ฯลฯ สำหรับโอกาสต่าง ๆ และเนื่องจากการเขียนมี technique และ style ต่าง ๆ กัน เราจึงมีวิชาหนึ่งแยกออกมาเป็น Writing Techniques and Styles ซึ่งจะไม่ได้ไปแตะต้องกับ format เลยมีแต่ writing style ล้วน ๆ คือการเขียนนี้ไม่ใช่เราจะเขียนตาม style ที่เรา

ชอบได้ ต้องพิจารณาหลายอย่าง เช่น ถ้าเป็นการประท้วงก็มี range ของความแข็งแกร่งต่าง ๆ ที่เราต้องเลือกใช้ให้ถูก นอกจากนั้น เราต้องดูว่าผู้พูดชอบ style ไท ็องอาจหรือเน้นมวล แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันความเข้าใจผิดที่อาจเกิดจากการเลือกใช้ถ้อยคำที่ไม่ถูกต้อง เราจึงเปิดหลักสูตร Vocabulary Development and Appropriate Language Use ด้วย คือบางที่เราหมายความว่าอย่างนี้ แต่ผู้ฟังเข้าใจอีกอย่าง ก็อาจจะเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนระหว่างประเทศได้

สถาบันภาษา : จากการดำเนินงานเท่าที่ผ่านมา ไม่ทราบว่ามีข้อจำกัดอย่างไรบ้างคะ

ออท. อูร์จิตทา : ขณะนี้ทางศูนย์ภาษา ฯ ยังต้องจัดหลักสูตรภายใต้กรอบการทำงานของกระทรวง ฯ ไม่สามารถจัดหลักสูตรที่แต่ละครั้งยาวกว่า 4 สัปดาห์ได้ เพราะแต่ละกรมกองมีจำนวนข้าราชการจำกัด ไม่อาจจัดสรรให้มาเรียนกับศูนย์ ฯ ทั้งวัน หรือครึ่งละนาน ๆ แบบนักศึกษาที่มุ่งแต่การเรียนอย่างเดียวได้ ดังนั้น เราก็พยายามจัดหลักสูตรเป็นโมดูลลักษณะ modules เพื่อให้ข้าราชการพอที่จะเจียดเวลาเข้ามาเรียนได้เป็นช่วง ๆ แม้จะมีภารกิจมากเพียงใดก็ตาม แต่ในส่วนตัวดิฉันเองอยากให้ผู้เรียนมาอยู่กับศูนย์ภาษา ฯ ทั้งวันที่ติดต่อกันในลักษณะ “total immersion” ซึ่งจะได้ผลดีกว่า

ทั้งนี้ทั้งนั้น เราได้เริ่มเชิญกระทรวงอื่น ๆ ที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน คือ ต้องใช้ภาษาอังกฤษระดับสูงในสายงาน หรือออกไปประจำการนอกประเทศมาร่วมในหลักสูตรด้วยแล้ว

นอกจากภาษาอังกฤษสำหรับนักการทูตแล้ว ศูนย์ ฯ ยังได้รับมอบหมายให้จัดอบรมภาษาอังกฤษให้แก่เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน ซึ่งล้วนแต่ต้องไปประจำการในต่างประเทศ เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ พิมพ์สติก เจ้าหน้าที่สื่อสาร เจ้าหน้าที่การเงิน ฯลฯ ซึ่งโดยสายงานแล้ว ใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกับนักการทูต ศูนย์ ฯ ไม่สอนการเขียน speech แต่จะเน้นการใช้ภาษาที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถดำเนินชีวิตในประเทศเหล่านั้นได้อย่างราบรื่น เช่น การรับและจดข้อความทางโทรศัพท์ การสนทนา ตอบข้อซักถามในเรื่องทั่ว ๆ ไป รวมทั้งการติดต่อประสานงานในสายตาของตน ตลอดจนในเรื่องที่สถานทูตสถานกงสุลต้องร่วมกันดำเนินการ อาทิ ในกรณีต้อนรับคณะระดับสูงที่มาเยือนหรือในการประชุมระหว่างประเทศที่สำคัญ ฯลฯ นอกจากนี้ ยังได้ฝึกให้ร่างหนังสือภาษาอังกฤษที่มีให้มีเนื้อหาสาระลงลึกทางด้านการเมืองหรือการต่างประเทศซึ่งหากยิ่งทำได้มากเท่าไร ก็จะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของเจ้าหน้าที่การทูตได้ยิ่งขึ้น

สถาบันภาษา : สำหรับคู่สมรสที่กักตักตามข้าราชการไปต่างประเทศ ไม่ทราบว่าจะอบรมให้ด้วยหรือเปล่านั้น

ออท. อรุณดา : มีค่ะ เราสนับสนุนให้เข้ามาร่วมฟังการบรรยายในหลักสูตร “ข้าราชการที่จะไปประจำการในต่างประเทศ” ด้วย และยังได้จัดหลักสูตรเฉพาะให้อีกหนึ่งสัปดาห์ด้วยนอกจากนี้ ศูนย์ ฯ ยังมีโครงการที่จะเปิดหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับคู่สมรสด้วย เราจะเน้นตามบทบาทที่จะต้องไปทำในโอกาสต่าง ๆ แต่การทำหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับคู่สมรสก่อนข้างยาก โดยเฉพาะการหา “needs” เนื่องจากไม่มีประสบการณ์ด้วยตัวเองจึงต้องใช้เวลาในการหารือกับภรรยา นักการทูตไทย และต่างประเทศพอสมควร

สถาบันภาษา : สำหรับคู่สมรสที่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษต่างกันจะจัดให้เข้ากับหลักสูตรไทยได้อย่างไรคะ

ออท. อรุณดา : คือเราจัดเป็นช่วงยาวค่ะ ท่านที่ภาษาดีแล้วก็อาจจะขอเข้าเฉพาะช่วงหลังบางท่านก็อาจจะต้องให้เข้าตั้งแต่แรก หรือมีฉะนั้นอาจจัดแยกกลุ่มตามระดับคงต้องพิจารณากันต่อไปทั้งในประเด็นนี้ ตลอดจนเนื้อหาหลักสูตร ระยะเวลา materials และรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตลอดการสนทนา เอกอัครราชทูต อรุณดา รอดประเสริฐ ได้เน้นถึงประเด็นหลักซึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอน กล่าวคือ materials ที่นำมาใช้ในหลักสูตร ต้องเป็นของจริง มีความหลากหลาย มีหลายรูปแบบ นอกจากนั้น ยังต้องคำนึงถึงการนำไปใช้ คือสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง และในเรื่องของการนำไปใช้ได้ นั้น ก่อนอื่นต้องวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีความต้องการด้านใด ต้องสนองตามต้องการด้านนั้น การสอนสิ่งที่ผู้เรียนไม่ต้องการย่อมไม่เกิดประโยชน์ หรือสอนในสิ่งที่เกินความสามารถก็ไม่อาจนำไปปฏิบัติใช้ได้ ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เช่นกัน เอกอัครราชทูต อรุณดา ฯ ได้ให้ข้อคิดว่า จำนวนผู้เรียนในชั้นมีผลต่อการเรียน จำนวนผู้เรียนไม่ควรมากเกินไป มิฉะนั้นกิจกรรมและการฝึกฝนต่าง ๆ ในชั้นจะดำเนินไปได้ไม่ดีเท่าที่ควร สำหรับผู้อ่านซึ่งเป็นครูหรืออาจารย์สอนภาษาอังกฤษ ประเด็นนี้ยังคงเป็นปัญหาที่มุ่งเราไปอีกนานแต่อย่างไรก็ดี ข้อคิดอื่น ๆ ถือได้ว่าเป็นสิ่งเตือนใจอันมีประโยชน์ในการจัดทำหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน กองบรรณาธิการวารสารภาษาปริทัศน์ ขอถือโอกาสนี้ กราบขอบพระคุณเอกอัครราชทูต อรุณดา รอดประเสริฐ ในการอนุเคราะห์การสัมภาษณ์ครั้งนี้

ปิยนารด พัททองพรรณ

วัลยาพร นาวิการ

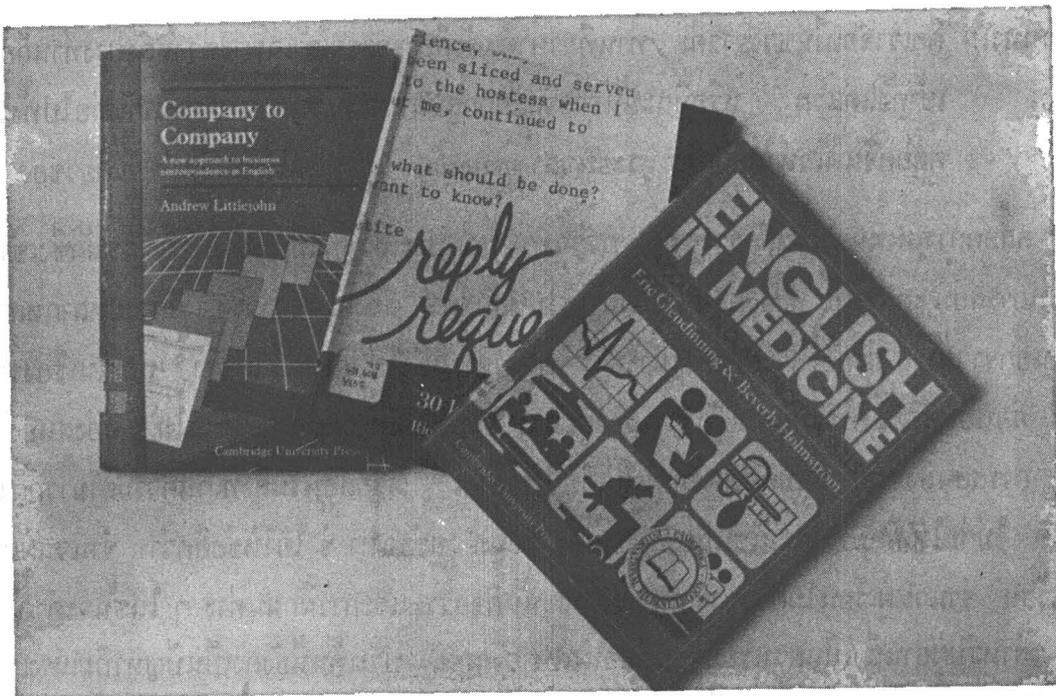
สัมภาษณ์

ศิริพร พงษ์สุรพิพัฒน์

แนะนำหนังสือ

หนังสือที่น่าสนใจ

ยุพิน จันท์เจริญสิน

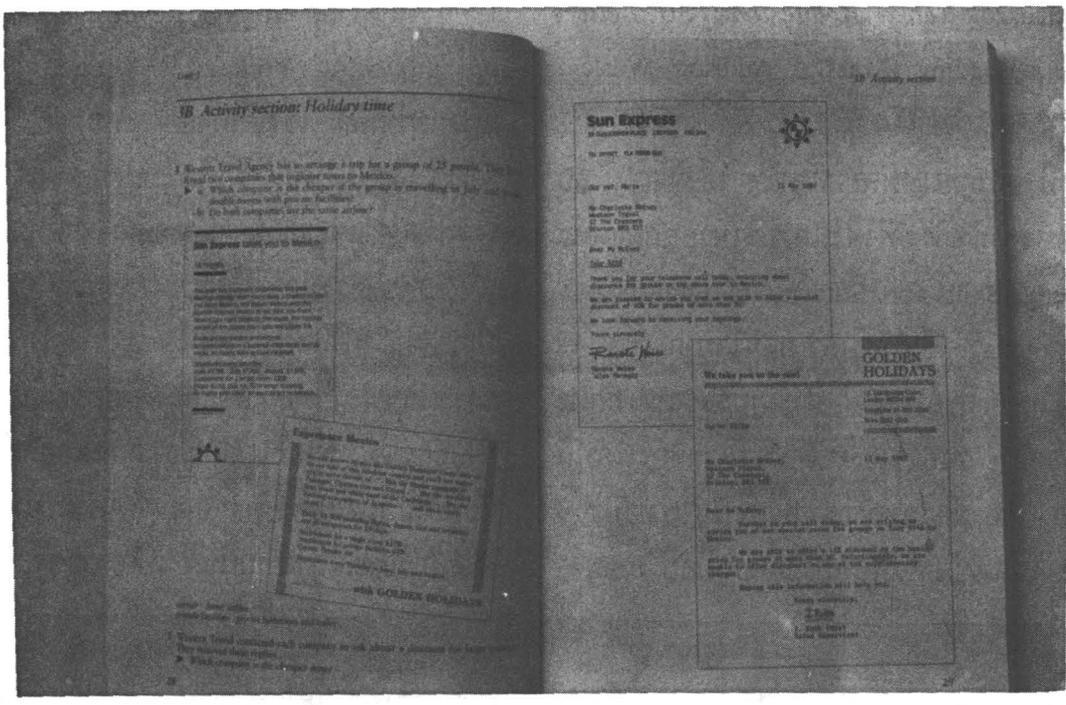
Littlejohn, Andrew. *Company to Company: a New Approach to Business Correspondence in English*. Cambridge: the University Press, 1988

แต่ที่จริงแล้วเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้คือการสอนเขียนจดหมายธุรกิจนี้เอง แต่ผู้เขียนจัดทำได้อย่างน่าสนใจ โดยให้นักเรียนในชั้นแบ่งกลุ่มเป็นบริษัทต่าง ๆ สร้างเหตุการณ์ขึ้นให้บริษัทเหล่านี้มีธุรกิจต้องติดต่อกันทางจดหมาย

แบบเรียนแบ่งเป็น 8 บท ซึ่งแต่ละบทแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนแรกเป็น study section ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้และฝึกฝนประโยคและสำนวนต่าง ๆ ที่ใช้ในการโต้ตอบจดหมายธุรกิจสมัยใหม่ เนื้อหาครอบคลุมรูปแบบต่าง ๆ ของจดหมายธุรกิจ เช่น จดหมายขอข้อมูล ต่อว่า ขอโทษ และยังมีแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกเขียนจดหมาย

ตอนที่ 2 เป็นส่วนกิจกรรมเสริม ซึ่งนักเรียนจะได้นำเอาสิ่งที่เรียนมาในตอนที่ 1 มาใช้ในกิจกรรมตอนที่ 2 นี้ แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นบริษัท ผู้เขียนได้สร้างเรื่องราวไว้ในแต่ละบท ให้แต่ละบริษัทมีเรื่องต้อง

ติดต่อโต้ตอบกันทางจดหมาย ซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มจะ ถูกกำหนดบทบาทไว้แล้วโดย Role Card ซึ่งจัดไว้ให้ หนังสือส่วนหลัง ทำให้นักเรียนต้องปรึกษาหารือกัน ตัดสินใจว่าจะทำอะไร ตอบจดหมายอย่างไร แล้ว จึงเขียนจดหมายโต้ตอบกัน ซึ่งในที่นี้จะเอามาแลกเปลี่ยน อ่าน

ตอนท้ายเล่ม มีกรรชนรูปแบบจดหมาย (index of model letters) ซึ่งผู้เรียนจะเปิดดูตัวอย่างจดหมาย ซึ่งอาจใช้ได้ตรงกับความต้องการของตนได้เลย หรือ ปรับปรุงแก้ไขเล็กน้อยก็ได้ กับกรรชนนี้สำคัญ

(index of key words) ซึ่งจะช่วยในการค้นสำนวนที่ ต้องการใช้

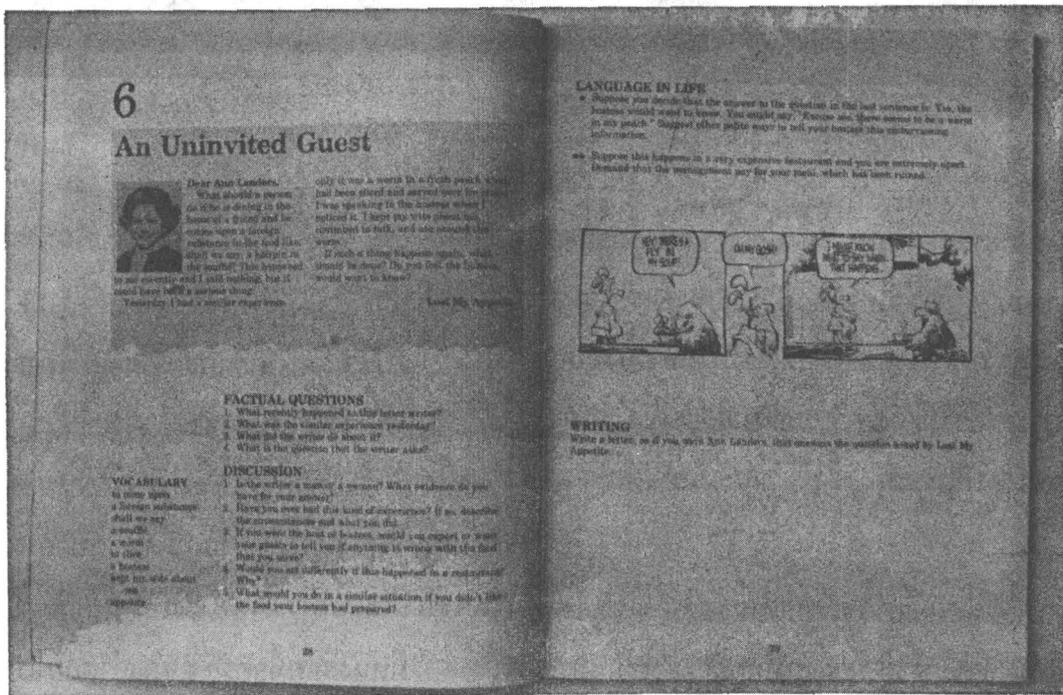
หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับผู้ที่กำลังเรียนหรือ ทำงานด้านธุรกิจ การพาณิชย์และบริหาร ซึ่งต้องเขียน จดหมายหรือโทรสาร (Telex) เป็นภาษาอังกฤษ และ เป็นผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับกลางหรือระดับสูง แต่ขาดประสบการณ์ในด้านภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจ

มีหนังสือคู่มือครูซึ่งเฉลยคำตอบแบบฝึกหัดและ ให้แนวการสอนอย่างละเอียด สะดวกกับผู้สอนจะนำไป ใช้สอนในชั้นเรียน

Yorkey, Richard. *Reply Requested: 30 Letters of Advice*. Reading Mass.: Addison-Wesley, 1981

เมื่อปี 1970 Richard Yorkey ได้เขียนหนังสือแบบเรียนทางคำศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาออกมาหนึ่งเล่มชื่อ Study Skills for Students of English as a Second Language ซึ่งได้รับความนิยมสูงมาก เพราะขณะนั้นยังไม่มีผู้ใดทำหนังสือประเภทรวบรวมทักษะการเรียนออกมา ต่อมาได้มีผู้จัดทำหนังสือประเภทนี้ตามออกมา หนังสือเล่มดังกล่าวนี้ได้รับการปรับปรุงจัดพิมพ์ใหม่เป็นฉบับการพิมพ์ครั้งที่ 2 เมื่อปี 1982

ในหนังสือ *Reply Requested: 30 Letters of Advice* นี้ Yorkey ได้ใช้รูปแบบการนำเสนอที่แปลกกว่าผู้อื่น เขาได้คัดเลือกจดหมายจากคอลัมน์ของ Ann Landers ในหนังสือพิมพ์อเมริกันที่ผู้อ่านเขียนถามปัญหาขอคำแนะนำต่าง ๆ จากเธอ จดหมายที่เขียนมานั้นใช้ภาษาธรรมดาเหมือนภาษาพูดสั้น ๆ ได้ใจความ บรรยายความรู้สึกอันตื้นใจ ชื่นชมยินดี หรือเล่าเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาที่ตนกำลังต้องการคำตอบหรือคำปลอบใจ ซึ่งนักเรียนจะอ่านได้เพลิดเพลินเช่นเดียวกับผู้อ่านหนังสือพิมพ์ และเกิดความอยากรู้คำตอบว่า Ann Landers จะตอบเหมือนที่ตนคิดหรือไม่ อย่างไร

ซึ่งนับเป็นการฝึกทักษะการอ่านไปได้อย่างไม่เคร่งเครียด ในขณะเดียวกัน นักเรียนจะได้เรียนรู้คำศัพท์สำนวนต่าง ๆ ที่ใช้บรรยายความรู้สึก แสดงความคิดเห็นอย่างไม่เป็นทางการที่มักจะใช้กันในภาษาพูดมิใช่ภาษาเขียน

รูปแบบการเสนอบทเรียนนี้ Yorkey ตั้งใจจะให้ฝึกฝนการสื่อสารแบบเป็นจริง คือให้นักเรียนได้อ่านจดหมายของจริง ได้อภิปราย ตกเถียงกันในปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการพูด ส่วนการเขียนนั้นก็ให้สมัคริให้นักเรียนเป็น Ann Landers แล้วลองเขียนตอบปัญหาเหล่านั้น ๆ

เพื่อให้ได้ฝึกฝนดังกล่าว แต่ละบทเรียน Yorkey จะนำจดหมายมาตีพิมพ์ทั้งฉบับ ให้เวลานักเรียนอ่านซึ่งจดหมายแต่ละฉบับไม่ยาวนานัก นักเรียนสามารถอ่านจบภายในเวลาไม่กี่นาที ต่อจากนั้นเป็นการถามคำถามเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง และเพื่อจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องไปตกเถียง อภิปรายกันต่อไป ในส่วนแบบฝึกหัดการอภิปรายตกเถียง เขาตั้งปัญหาขึ้นมาให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้ฝึกการพูด ในบางบทจะมี Cultural Notes ไว้ให้ และจะตั้งเป็นปัญหาทางด้านวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งบางครั้งบางคราวก็ดูแปลกประหลาดไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นไปได้ถ้านำมาเทียบกับวัฒนธรรมไทย

การใช้ภาษานั้นไม่ได้มีทุกบทซึ่งต่างกับคำศัพท์ ซึ่งจะแยกมาให้เห็นชัดในจดหมายทุกฉบับ คำศัพท์หรือสำนวนต่าง ๆ นี้ ยกมาไว้ให้โดยไม่มีคำอธิบาย เพื่อให้ นักเรียนและผู้สอนได้พูดคุยกัน และนำไปใช้ในการเขียนหรืออภิปรายการใช้ภาษานั้นจะเป็นสำนวนบ้าง ตัวอย่างการใช้ภาษาบ้างหรือ register ของภาษาบ้าง ซึ่งผู้เขียนจะอธิบายพร้อมยกตัวอย่างและให้นักเรียนฝึกหัดการใช้ เช่นคำว่า white lie ในภาษาอังกฤษนี้มีคำซึ่งมีความหมายเดียวกับในภาษาประจำชาติของนักเรียนหรือไม่ สร้างปัญหาขึ้นให้นักเรียนตอบปัญหาด้วย white lie เป็นต้น

Language in Life เป็นกิจกรรมเสริมขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ต่าง ๆ ของภาษา โดยจัดเป็นกิจกรรมคู่หรือบทบาทสมมติ แต่ละบทจะเป็นการฝึกแต่ละหน้าที่ของภาษา เช่น การขอร้องอย่างสุภาพ โมโหโกรธา มุสาวจา ต้อนรับขับสู้ ไม่รู้ไม่ผิด คิด สักนิตก่อนตอบ เป็นต้น

และในส่วนนี้ Yorkey ได้แบ่งแบบฝึกหัดออกเป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งนั้นสำหรับนักเรียนทั่วไป และ

อีกส่วนหนึ่งสำหรับนักเรียน ระดับความรู้ภาษาอังกฤษ ชั้นปานกลางและชั้นสูง

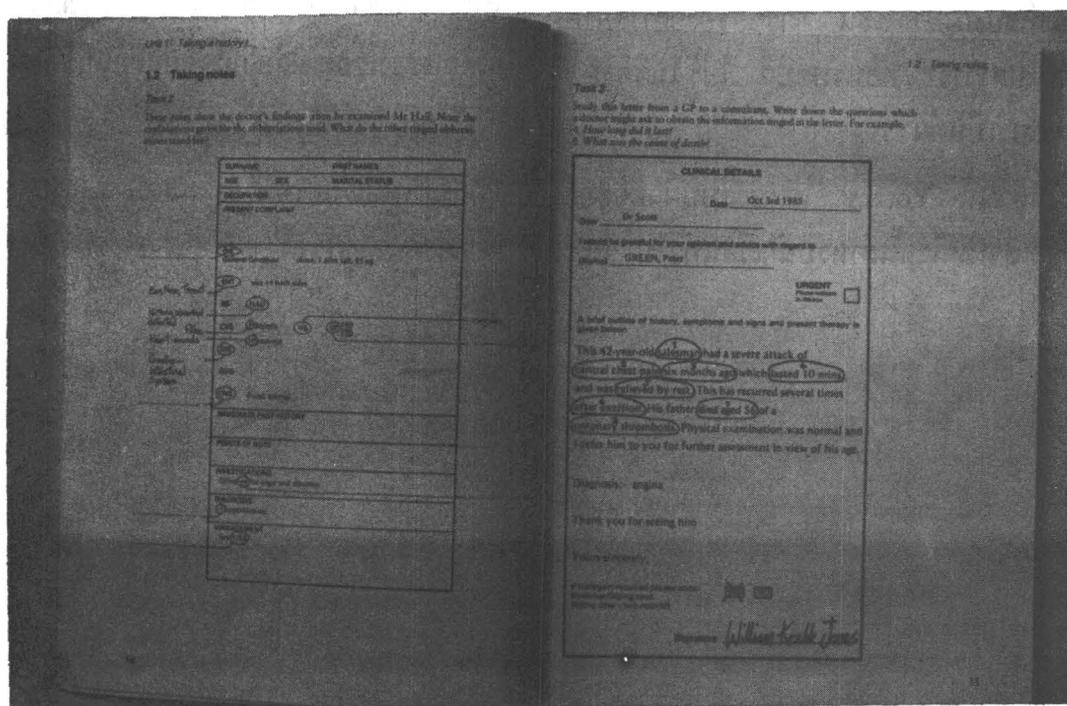
หลังจากแบบฝึกหัดต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นก็จะถึง Writing ซึ่งจะให้นักเรียนสมมติตัวเองเป็น Ann Landers เขียนตอบปัญหาเหล่านั้น แล้วหลังจากนั้นจึงนำเสนอจดหมายของ Ann Landers ซึ่งจะสั้น ๆ แฝงด้วยอารมณ์ขัน แสดงให้เห็นความเข้าใจปัญหา มีจิตวิทยา รู้จักวิธีแก้ปัญหา ทำเรื่องหนักให้เป็นเรื่องเบา ประชดประชันแตกคั้นเพื่อให้เปลี่ยนความคิดได้ และส่วนสุดท้ายของแต่ละบทจะเป็นการอภิปรายถกเถียงเกี่ยวกับคำตอบของ Ann Landers ว่าทำไมเธอตอบเช่นนั้น ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของปัญหาจะรู้สึกอย่างไรกับคำตอบที่ได้รับ มีหลายครั้งที่ทำให้เกิดความรู้สึกว่า “นั่นนะซี คำตอบของเธอดีเหลือเกิน สะใจเหลือเกิน ทำไมเราถึงต้องมองโลกให้เลวร้ายอย่างนั้น ทำไมเราจึงจะเห็นทุกอย่างเป็นเรื่องขุ่นได้อย่างเธอบ้าง โลกจะได้มีปัญหาน้อยลงคุณ่าอยู่กว่านี้”

Glendinning, Eric and Holmstron, Beverly. *English in Medicine: a Course in Communication Skills*. Cambridge The University Press, 1988.

แบบเรียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนแพทย์นั้น มีผลิออกมาเป็นครั้งคราวมานานแล้วทั้งในอังกฤษและอเมริกา แต่มักจะเน้นเนื้อหาความรู้ทางวิชาการแพทย์ ซึ่งนักเรียนแพทย์จะรู้จักจากตำราแพทย์ที่ตนศึกษาอยู่ แต่เนื้อหาที่อ่านก็ยากเกินไปสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษและไม่เอื้อต่อการที่จะใช้สอนภาษาอังกฤษ หรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่นักเรียนจะนำไปใช้ได้จริง มีบ่อยครั้งที่นักศึกษาแพทย์หรือครูผู้สอนมาถามหาหนังสือที่มีบทสนทนา ระหว่างหมอกับคนไข้ชาวต่างชาติ การซัก

ประวัติ การขอให้คนไข้ปฏิบัติตนรับการตรวจ การแจ้งผลการตรวจ เป็นต้น ซึ่งยังไม่เคยปรากฏมีมาก่อน

หนังสือเล่มนี้จึงนับเป็นเล่มแรกของวงการที่ออกมาสนองความต้องการได้อย่างถูกต้องได้ประโยชน์ที่สุด เป็นบทเรียนที่สร้างแบบ task-oriented นำไปใช้จริงได้ที่สุด บทเรียนที่ผลิตขึ้นนี้เป็นผลจากการสอนภาษาอังกฤษนักเรียนแพทย์มานานปี ผู้เขียนจึงมีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์มากและได้รับความร่วมมือจากทั้งนักเรียนแพทย์และผู้อยู่ในวงการที่ให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านเนื้อหา และตัวอย่างของจริงที่อนุญาตให้นำมาใช้ประกอบได้ และยังได้ส่งให้ The Edinburgh Language Foundation ทิชมแก้ไข ก็จะเห็นได้จากคำกล่าวขอบคุณของผู้เขียนต่อบุคคลและสถานที่ต่าง ๆ ไว้ตอนต้นของหนังสือ

ผู้เขียนต้องการเขียนเพื่อให้นักเรียน เจ้าหน้าที่ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการแพทย์ได้ฝึกภาษาอังกฤษทักษะต่าง ๆ มุ่งที่จะให้แพทย์พูดจาสื่อสารกันได้กับคนไข้ ญาติคนไข้ ผู้ร่วมงานและเจ้าหน้าที่ต่างระดับ เนื้อหาของหนังสือแบ่งออกเป็น 7 บท จัดเรียงตามขั้นตอนของการที่คนไข้ปฏิบัติเวลาไปหาหมอเมื่อ

เจ็บป่วย และแต่ละบทแบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยส่วนแรกจะนำเสนอแบบภาษาที่ใช้ในบทสนทนา ระหว่างหมอและคนไข้ เช่น เริ่มต้นด้วยการซักประวัติคนไข้ในบทที่ 1 ผู้เขียนจะรวบรวมคำถามต่าง ๆ มาให้ไว้ภายใต้หัวข้อ Language Focus เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปฝึกฝนซักซ้อมในกิจกรรมและนำไปแสดงในบทบาทสมมติ ส่วนที่ 2 จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกการใช้ภาษาจาก

ตอนที่ 1 เพิ่มขึ้นโดยเสริมแบบเรียนขึ้นโดยอาจจะเป็นเอกสารอื่น ๆ เช่นในบทที่ 1 ซึ่งเป็นการซักประวัติคนไข้ นั้น จะมีवेशระเบียนของคนไข้มาใช้เป็นแบบฝึกหัด ส่วนที่ 4 เป็นการฝึกทักษะการอ่าน ซึ่งผู้เขียนได้นำเอาบทความในวารสารทางการแพทย์บ้าง เอกสารประกอบยาบ้าง หรือแม้แต่กรณีวารสารทางการแพทย์บ้างมาใช้เป็นแบบฝึกหัดและในตอนสุดท้ายนั้น เป็น Case history ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ภาษาที่ฝึกมาใน 2 ตอนแรกมาทำแบบฝึกหัด ซึ่งก็คือ การเขียนรายงานผล วินิจฉัย การส่งคนไข้ของคนไข้ให้หมออื่นตรวจเพิ่มเติม ซึ่งในส่วนสุดท้ายนี้เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องของคนไข้คนเดียวกันติดต่อกัน ผู้เรียนจะได้ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเพิ่มประวัติคนไข้ดังกล่าวนี้ทีละขั้นตอน

การนำเสนอบทเรียนนั้น ผู้เขียนได้จัดทำเป็นกิจกรรม 4 อย่าง เริ่มด้วยกิจกรรมซึ่งเป็นแบบฝึกหัดการฟังและการอ่าน เช่น ฟังการซักประวัติคนไข้ ฟังบทสนทนาระหว่างหมอเจ้าของไข้กับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะโรค หรือคำแนะนำของแพทย์แก่คนไข้ในการปฏิบัติตน เป็นต้น ซึ่งผู้เรียนจะจดบันทึกไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในเวลาทำกิจกรรมอื่น หรือการเติมข้อความในแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้

แบบฝึกหัดในสถานการณ์การปฏิบัติจริงต่าง ๆ ที่ใช้ทำบทเรียนนี้มีทั้งที่เกิดขึ้นในอเมริกาและอังกฤษ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษทางการแพทย์ของทั้ง 2 ประเทศไปในตัว

ส่วนท้ายเล่มนั้นมี tapescript และเฉลยแบบฝึกหัด และสิ่งที่มีประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้นั้นก็คือ ภาคผนวกทั้ง 5 ท้ายเล่ม ซึ่งประกอบด้วย

1. Language Function เป็นการรวบรวมประโยคที่จะใช้สนทนาซักถามคนไข้ให้ผู้เรียนได้เลือกใช้ได้ในหัวข้อใหญ่ เช่น Casetaking จะแบ่งเป็น general information, present illness, asking about illness, duration, type of pain, medication นอกจากนี้มีหัวข้อ Examination, Investigations, Making a Diagnosis และ Treatment

2. Common Medical Abbreviation เป็นการรวบรวมอักษรย่อต่าง ๆ ไว้ให้เรียงตามตัวอักษร โดยมีคำเต็มประกอบให้ด้วย

3. Who's who in the British Hospital System เป็นการรวบรวมชื่อตำแหน่งต่าง ๆ ในระบบโรงพยาบาลอังกฤษมาให้ไว้พร้อมคำอธิบายไว้อย่างชัดเจน

4. A Broad Equivalence of Positions in the NHS and the US Hospital System แสดงตารางเปรียบเทียบชื่อตำแหน่งเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงพยาบาลและมหาวิทยาลัย ของทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ

5. Useful Addresses เป็นการรวบรวมเลขที่อยู่ของหน่วยงานสำคัญในวงการแพทย์ของทั้งประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ

ตอบปัญหาภาษาอังกฤษ

ถาม-ตอบปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปรางทิพย์ นพรัมภา

ถาม ดิฉันเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง สถาบันของดิฉันเน้นเรื่องการสอนส่งเสริมให้นิสิตมีความใฝ่รู้ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง วิชาภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา (EAP) ซึ่งดิฉันสอนนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มีชั่วโมงเรียนกับอาจารย์ผู้สอน 3 ชั่วโมง ส่วนชั่วโมงที่ 4 เป็น individual study ภายใต้ความช่วยเหลือของครูสอน ดิฉันรู้สึกลำบากใจอย่างยิ่งในการช่วยเหลือนิสิตในชั่วโมงที่เรียนรู้ด้วยตนเองนี้ กรุณาแนะนำวิธีการช่วยเหลือนิสิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการอ่านเพื่อให้นิสิตสามารถอ่านได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพด้วยค่ะ จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

สุชาวดี ปาลรัตน์

กทม.

ตอบ ในฐานะอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษา ดิฉันเข้าใจจุดประสงค์ของการส่งเสริมให้นิสิตมีความใฝ่รู้ แต่วิธีการที่จะเร่งเร้าความใฝ่รู้เป็นสิ่งที่ไม่ง่ายนัก ผู้สอนจำต้องอาศัยเทคนิคต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น ในการอ่านภาษาไทยทั่วๆ ไปผู้อ่านสนใจที่จะอ่านบทความต่าง ๆ โดยมีจุดประสงค์

เพื่อความเพลิดเพลิน แต่ในการอ่านภาษาอังกฤษนั้น แรงจูงใจที่จะให้เกิดความสนใจที่จะอ่านภาษาอังกฤษต้องมีอิทธิพลสูง ทั้งนี้เพราะผู้อ่านจำต้องอาศัยความสามารถสูงกว่าการอ่านภาษาไทย หากผู้สอนสามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนหรือผู้อ่านได้แล้ว ก็จะนำไปสู่ความเข้าใจและการพัฒนาทักษะการอ่าน ในสถานการณ์ปัจจุบัน ในห้องเรียนของเราจะมีผู้เรียนหลากหลายทั้งด้านความสามารถในการใช้ภาษา ภูมิหลังและความสนใจ ผู้สอนจึงมีปัญหามากขึ้นในอันที่จะสนองความสนใจของผู้เรียนเหล่านั้นอย่างไรก็ตาม วิธีหนึ่งซึ่งจะแก้ปัญหานี้ได้ คืออนุญาตให้ผู้เรียนเลือกอ่านบทความต่าง ๆ และทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดที่แบ่งเป็นหลายระดับหลายสาขา จากธนาคารบทความเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-access reading banks) แต่ก็ยังมีผู้เรียนอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ชอบวิธีการนี้ บ้างก็รู้สึกอึดอัดและไม่มั่นใจว่าได้เรียนรู้จริงจัง บ้างก็ไม่เข้าใจบทบาทของครู ซึ่งเป็นผู้อำนวยความสะดวกมากกว่า “ผู้สอน” ผู้เรียนเหล่านั้นไม่เข้าใจว่าจะมีผู้สอนไว้ทำไมหากไม่มีการ “สอน” หน้าที่ชั้นหรือให้คำแนะนำใด ๆ กับตน

ดิฉันเองเคยใช้ self-access reading banks กับ นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ชั้นปีที่ 2 แต่ก็ประสบกับปัญหา ดังกล่าวข้างต้น จึงได้คิดแปลงวิธีการ หากยังคงนโยบาย การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยอนุญาตให้ผู้เรียนเลือก บทความความใด ๆ ก็ได้ที่ตนสนใจเพื่อนำมาฝึกอ่านด้วยตนเองในห้องเรียน ดิฉันขอเรียกวิธีการนี้ว่า “individualizing reading” เมื่อนำวิธีการนี้มาทดลองใช้ สังเกตเห็นว่าผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการอ่าน ความเครียดในการอ่านน้อยลง เพราะอย่างน้อยที่สุดบทความนั้น ๆ ก็เป็นสิ่งที่ผู้เรียนเลือกหามาเอง เป็นสิ่งที่เขาสนใจ หรือ อาจจะเป็นสิ่งที่เขาจะต้องอ่านเพื่อใช้ประกอบวิชาที่เขา เรียนโดยตรง หรือใช้เสริมวิชาอื่นที่เรียนบ้างความคิด กันว่าจะต้องอ่านให้เข้าใจ มิฉะนั้นจะสู้เพื่อนในห้องไม่ได้ก็หมดไป เพราะผู้อ่านไม่ต้องแข่งขันกับผู้อื่น เพียงแข่งขันกับตัวเอง พยายามทำความเข้าใจเพื่อตัวเอง ก็ จะทำให้ผู้อ่านเกิดความมุ่งมั่น แทนความท้อท้อเมื่อนึกถึงบรรยากาศดังที่เคยปรากฏมา อย่างไรก็ตาม การใช้วิธีการดำเนินการเช่นนี้ ผู้สอนอาจแสดงบทบาทเล็กน้อยในช่วงต้นชั่วโมง ในกรณีที่ผู้เรียนก็จะเกิดความมั่นใจขึ้นรู้สึกว่าได้มีการเรียนรู้เกิดขึ้นภายใต้ความดูแลช่วยเหลือของครูผู้สอน แต่ทั้งนี้ก็เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีพื้นฐานมาจากความใฝ่รู้ของผู้เรียนเอง

การจัด individualizing reading ในชั่วโมงที่ 4 ของรายวิชา EAP ที่จะเสนอต่อไปนี้ ดิฉันได้แนวความคิดมาจากอาจารย์ด้าน TESOL หลาย ๆ คนมาผสมผสานกัน อาทิเช่น Buzan (1977), De Leeuw และ De Leeuw (1965), Wallace (1980) และ Scott (1984) อย่างไรก็ตาม การที่จะบรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้สอนจำต้องซักซ้อมความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการรู้ด้วยตนเอง เป้าหมาย ตลอดจนบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนเองจึงจะดำเนินขั้นตอนในลำดับต่อไปได้ผลดี

ขั้นตอนในการจัด individualizing reading

1. ให้ผู้อ่านนำบทความที่ตนสนใจ หรือบทความที่ผู้เรียนใช้ประกอบการเรียนวิชาอื่น ๆ ก็ได้ซึ่งมีความยาวประมาณ 600-800 คำ อันเป็นความยาวระดับพอเหมาะสำหรับการฝึกอ่านใน 1 คาบ การเรียน (ประมาณ 50 นาที) โดยผู้เรียนควรนำบทความนี้มาให้ผู้สอนดูก่อน ชั่วโมงที่จะมีการอ่านเพื่อผู้สอนพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งด้านกาอ่าน และการสร้างกิจกรรมในการอ่าน

2. ผู้สอนตั้งคำถามต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องหาคำตอบจากบทความ หรือผู้สอนอาจอธิบายถึงกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนทำจากบทความนั้น ๆ รวมทั้งอธิบายจุดมุ่งหมายของคำถามและกิจกรรมเหล่านี้ตัวอย่างของกิจกรรมต่าง ๆ นั้น จะกล่าวถึงโดยละเอียดในลำดับต่อไป

3. เมื่ออธิบายจุดมุ่งหมายของคำถามและ กิจกรรมต่าง ๆ แล้ว ผู้เรียนลงมืออ่านบทความของตน และทำกิจกรรมหรือตอบคำถามของผู้สอนให้ได้มากที่สุด หากผู้เรียนประสบปัญหา ผู้สอนจะต้องให้ความช่วยเหลือทันที

Grellet (1981) ได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่าน ซึ่งดิฉันเองก็ได้ยึดเป็นหลักในการจัดกิจกรรมสำหรับ Individualizing reading ดังนี้

1. ผู้อ่านที่ดีสามารถปรับความเร็วในการอ่าน โดยขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่านนั้น ๆ หากเป็นการฝึกหัดอ่านแบบ skimming ผู้สอนควรทบทวนหลักการอ่านทั่ว ๆ ไปที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้อ่านเร็วขึ้น เช่น อ่านย่อหน้าแรก และย่อหน้าสุดท้าย หรือบรรทัดแรกและบรรทัดสุดท้ายของแต่ละย่อหน้า

2. ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายในการอ่าน ซึ่งเป้าหมายนี้คือแรงจูงใจกระตุ้นให้เกิดการอ่านนั่นเอง

3. ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจองค์ประกอบของการเขียน เช่น

– สามารถแยกข้อมูลสำคัญ และข้อมูลที่ เป็นรายละเอียดเฉพาะ

– ผู้อ่านต้องเรียนรู้องค์ประกอบทั้งด้าน ไวยากรณ์และคำศัพท์

– ผู้อ่านต้องเข้าใจว่าบทอ่านนั้น ๆ มี เป้าหมายที่จะสื่ออะไรแก่ผู้อ่าน

4. การที่ผู้อ่านเข้าใจองค์ประกอบต่าง ๆ รวมท้ ององค์ประกอบในการจัดรูปการเขียนจะทำให้ผู้อ่านสามารถ สรุปรย่อ และจดจำสิ่งที่อ่านได้ง่ายขึ้น

คำถาม แบบฝึกหัด และกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ ประกอบการอ่าน

การใช้กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ แบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้เกิดความมั่นใจ ใจว่าเกิดการเรียนรู้ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของ การได้ ขอกล่าวถึงกิจกรรมเป็นลำดับดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน

1. ให้ผู้อ่านดูชื่อเรื่อง ผู้อ่านมีความรู้เดิมเกี่ยวกับชื่อเรื่องนั้นอย่างไรบ้าง ให้ผู้อ่านเขียนหัวข้อย่อๆ เกี่ยวกับชื่อเรื่อง 5 ข้อ

2. ให้ผู้อ่านเขียน key-words ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะอ่านพบในบทอ่านประมาณ 6 คำ หลังจากทีอ่านและ ศึกษาชื่อเรื่องแล้ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกทักษะการคาดคะเนและเพิ่มพูนความรู้เรื่องคำศัพท์

3. หลังจากเขียน key words 6 คำแล้ว ให้ผู้อ่านเขียนคำอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับคำทั้ง 6 หากผู้อ่านไม่ อาจค้นหาคำศัพท์ได้ด้วยตัวเอง อนุญาตให้ขอความช่วยเหลือจากผู้สอนได้

4. อ่านย่อหน้าแรก และย่อหน้าสุดท้าย ให้ผู้อ่านหาประโยคที่เป็นใจความหลักของบทอ่านนั้น

5. ตั้งคำถาม 5 ข้อ ที่ผู้อ่านต้องการเรียนรู้จากบทอ่านนั้น เมื่อผู้สอนอธิบายถึงกิจกรรมข้างต้นแล้ว ให้ผู้อ่านเริ่มต้นอ่าน โดยในลำดับนี้อ่านเพื่อจับใจความ

หลัก และไม่ต้องหยุดเสียเวลากับศัพท์ หรือประโยคปลีกย่อยที่ไม่เข้าใจ

2. กิจกรรมหลังจากอ่านบทอ่านไปคร่าว ๆ

1 ครั้ง

ผู้สอนให้ผู้อ่านตอบคำถามเหล่านี้

1. ใจความหลักที่ผู้อ่านเขียนไว้ในครั้งแรกนั้น ถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องให้เขียนประโยคใหม่เกี่ยวกับใจความหลักให้ถูกต้อง

2. สิ่งที่ผู้อ่านต้องการเรียนรู้ในกิจกรรมก่อนการอ่าน ข้อ 5 นั้น ผู้อ่านได้ข้อมูลหรือยัง ให้ผู้อ่านขีดเส้นใต้หรือวงล้อมรอบประโยคที่เป็นคำตอบ

3. จดคำศัพท์ในบทอ่านที่ไม่เข้าใจหรือไม่เคยเห็นมาก่อน ประมาณ 10 คำ และหาคำตอบในพจนานุกรมด้วยตัวเอง

ในลำดับต่อไป ให้ผู้อ่านอ่านบทอ่านอีกเป็นครั้งที่ 2

3. กิจกรรมหลังจากอ่านบทอ่านไป 2 ครั้ง

1. ให้ผู้อ่านสำรวจในแต่ละย่อหน้า ขีดเส้นใต้ประโยคหรือวลี ซึ่งเป็นใจความหลักในแต่ละย่อหน้า

2. ให้ผู้อ่านสำรวจประโยคอื่น ๆ ที่เหลืออยู่ในแต่ละย่อหน้า ประโยคที่เหลือเหล่านี้เกี่ยวข้องกับประโยคที่ขีดเส้นใต้ในข้อ 1 บ้างหรือไม่ ถ้าเกี่ยวข้องเป็นการเกี่ยวข้องในลักษณะใด เป็นการอธิบายเพิ่มเติม ยกตัวอย่างหรือรายละเอียดปลีกย่อย

3. สำรวจประโยคที่ผู้อ่านไม่เข้าใจ ลองพยายามทำความเข้าใจอีกครั้ง หากยังไม่แจ่มชัด ให้ขอความช่วยเหลือจากผู้สอน

4. ให้ผู้อ่านเขียนแผนภูมิหรือแผนผังแสดงองค์ประกอบของบทอ่าน

5. Carolyn Walker (1987) เสนอว่าสิ่งต่างๆ ที่ผู้อ่านควรทำไปพร้อม ๆ กับการอ่าน คือการสำรวจองค์ประกอบต่างๆ ข้างล่างนี้ให้ได้มากที่สุด

definitions	classifications
statements of aims	statements of scope
comparisons or contrasts	opinions
sentences containing cases	reasons for opinions
sentences containing results	examples
a line of argument	possible explanations
sentences in which a conclusion is drawn	reporting what other people have said
descriptions of people, things, or concepts	descriptions of events, systems, or processes

How did you recognize these sentences? Which of these helped you:

- the overall meaning;
- the position of the sentence in the paragraph or whole text;
- certain words or phrases.

6. ผู้อ่านจับจุดมุ่งหมายให้ได้ว่า ผู้เขียนเขียนบทอ่านนี้ถึงใคร หรือเพื่อใคร

7. ผู้อ่านจับจุดประสงค์ของผู้เขียนว่าคืออะไร

- เพื่อเสนอข้อมูล
- เพื่อเสนอความคิดเห็น
- เพื่อชักจูง หรือ
- เพื่อความเพลิดเพลิน

8. ให้ผู้อ่านเขียนสรุปย่อของบทอ่าน ความยาวประมาณ 250 คำ ซึ่งเป็นบทสรุปของการอ่านนั้นๆ

ดิฉันเคยนำ individualizing reading มาใช้กับนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 และปรากฏผลว่าวิธีการนี้ใช้ได้ดี แต่ขอเน้นว่าผู้สอนควรอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ เสริมสร้างความรับผิดชอบต่อกันเอง

ในการแสวงหาความรู้ โดยผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอผลงานของตน หรือร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนบทอ่านกับผู้เรียนอื่นๆ ในห้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงผลสำเร็จที่แต่ละคนได้สร้างขึ้นมาด้วยตนเอง อันเป็นการสร้างความภาคภูมิใจ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงเป้าหมาย เป็นแรงจูงใจให้นิสิตเกิดความอยากที่จะอ่านภาษาอังกฤษตามความสนใจและความถนัด นิสิตไม่รู้สึกรู้สึกว่าเป็นการสูญเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ ได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษไปพร้อมกับความรู้แขนงที่ตนต้องการ มีโอกาสค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากหนังสือและบทความอื่นๆ นอกเหนือจากการศึกษาเล่าเรียนจากอาจารย์ในห้องโดยตรง โดยยังคงได้รับความดูแลช่วยเหลือจากครูผู้สอนพอสมควร อันทำให้การอ่านแบบนี้บรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุด

บรรณานุกรม

- Buzan, T. *Make the Most of Your mind*. London : Colt, 1977.
- De Leeuw, E., and M. De Leeuw. *Read Better, Read Faster*. London : Penguin, 1965.
- Grellet, F. *Developing Reading Skills*. Cambridge : Cambridge University Press, 1981.
- Scott, M., L. Carioni, M. Zanatta, E. Baver and T. Quintanilla. 'Using a "standard exercise" in teaching reading comprehension. *ELT Journal* 38/2 : 114 : 9, 1984.
- Walker, Carolyn. Individualizing Reading. *ELT Journal* 41/1 : 46-7, 1987.